

Gorenjski Glas

PETEK, 28. JUNIJA 2013

LETO LXV, ŠT. 51, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Nekateri doslej niso plačevali nič

Po predlogu zakona o davku na nepremičnine so najvišjo obdavčitev, kar 1,50-odstotno, predvideli za neizkoriščena stavbna zemljišča.

MATEJA RANT

Kranj, Škofja Loka, Bled, Kranjska Gora – Pri ministru za finance so pripravili predlog zakona o davku na nepremičnine, ki je bil do petka v javni obravnavi. Davčne stopnje, ki jih predlaga ministru, znašajo od 0,15 odstotka za stanovanjsko rabo do 0,80 odstotka za poslovno in industrijsko rabo. Najvišjo, kar 1,50-odstotno obdavčitev pa so predvideli za neizkoriščena stavbna zemljišča. Po predlogu zakona si bosta davek delila občinski

in državni proračun, pri čemer bi občine svoj delež davka lahko znižale ali zvišale za polovico.

Nepremičnine so ta čas v Sloveniji obremenjene z dvema dajatvama, ki imata naravno davka na nepremičnine, to je nadomestilom za uporabo stavbnih zemljišč in davkom na premoženje. A marsikje nadomestila za nezazidana stavbna zemljišča doslej sploh niso zaračunavali.

Tako je bilo recimo tudi v Kranjski Gori, kjer bo uvedba davka na nepremičnine torej lastnike takih parcel

kar precej udarila po žepu, glede na to, da doslej niso plačevali nič. Direktor občinske uprave Rajko Puš je pojasnil, da gre večinoma za travnike in sadovnjake znotraj območij stavbnih zemljišč.

Ocenjujejo, da je v občini okrog šestdeset takih parcel, njihova vrednost pa po podatkih geodetske uprave za okrog tisoč kvadratnih metrov veliko parcelo znaša od slabih šesto do skoraj dvajset tisoč evrov, kar bo po novem osnova za odmero davka.

► 3. stran

Po predlogu zakona o davku na nepremičnine so najvišjo obdavčitev, kar 1,50-odstotno, predvideli za neizkoriščena stavbna zemljišča (fotografija je simbolična). / Foto: Gorazd Kavčič

V Peku novi predsednik uprave

Dosedanjega predsednika uprave tržiške družbe Janeza Sajovica je zamenjal dosedanji prvi nadzornik družbe Slavko Despotović.

SIMON ŠUBIC

Tržič – Od ponedeljka naprej je prvi mož Peka Slavko Despotović, dosedanji predsednik nadzornega sveta, so v sredo sporočili s tržiškega obutvenega podjetja, v katerem že nekaj časa vladajo turbulentne razmere.

Do imenovanja novega predsednika uprave je prišlo na ponedeljkovi izredni seji nadzornega sveta Peka, na kateri so nadzorniki dosedanjšega prvega moža tržiške družbe Janeza Sajovica odpoklicali iz ekonomsko-poslovnih razlogov. Še pred tem se je novi nadzorni svet, ki je z delom začel sredi junija, seznanil

s poročiloma o delu uprave in o stanju v družbi ter z načrtom ukrepov sanacije družbe, ki jih je pripravilo

še prejšnje vodstvo s Sajovicem na čelu.

Prioritete novega predsednika uprave Peka Slavka

Nista več v Peku – odstavljene nekdanji predsednik uprave Janez Sajovic (levo) in nekdanji prvi nadzornik Robert Ličen, ki je konec maja podal odstopno izjavo. / Foto: Gorazd Kavčič

Despotovića so priprava programa prestrukturiranja in finančne konsolidacije družbe, stabilizacija situacije v podjetju, zagon proizvodnje in poravnava obveznosti do zaposlenih, so sporočili iz Tržiča. Pojasnili so še, da je bil Despotović 14. junija izvoljen za predsednika nadzornega sveta Peka, zato bo do izvolitve novega predsednika nadzornega sveta le-tega vodila namestnica predsednika Alenka Podbevšek.

Vizija novega vodstva družbe še ni znana, je pa Despotović že po imenovanju za predsednika nadzornega sveta dejal, da verjame v rešitev podjetja.

► 9. stran

Od ponedeljka višji DDV

SIMON ŠUBIC

Kranj – V ponedeljek se bo v skladu s spremembami zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 povišal davek na dodano vrednost (DDV). Njegova splošna stopnja se bo povišala za dve odstotni stopnji na 22 odstotkov, znižana pa za eno odstotno točko na 9,5 odstotka. Kmalu bo torej vidno, ali bo zvišanje DDV za seboj potegnulo tudi dvig cen. Trgovci svojih namer načeloma ne razkrivajo, vsi pa poudarjajo, da so kupci v kriznem obdobju še posebej občutljivi na cene.

V Trgovinski zbornici Slovenije sicer že pred kratkim opozorili, da zvišanje DDV ni primeren ukrep, saj se potrošniki nanj praviloma odzovejo z zmanjšanjem

nakupov. Morebitnega negativnega vpliva na potrošnjo se zaveda tudi vlada, ki je zato že izračunala, da se bo ob morebitnem avtomatičnem prelitju dviga DDV v drobnoprodajne cene, končna potrošnja znižala za 1,5 odstotka. Za povprečno družino bo po besedah predsednice vlade Alenke Bratušek dvig DDV pomenil 2,30 evra dodatnih stroškov na mesec.

Dvig DDV je eden od ukrepov za stabilizacijo državnih financ. Po zadnjih izračunih vlade je proračunski primanjkljaj že do konca maja dosegel 1,1 milijarde evrov, kar je 130 milijonov evrov več, kot je prejšnja vlada načrtovala za celo leto. Od zvišanja DDV si vlada letos obeta dodatnih 100 milijonov evrov, v prihodnjem letu pa okoli 250 milijonov evrov.

AKTUALNO

Konec prikrojevanja prometa

Prvega julija bodo za davčne zavezanice začele veljati nekatere spremembe pri gotovinskem poslovanju, s katerimi želi davčna uprava zmanjšati obseg sive ekonomije.

3

GORENJSKA

Vopovlje med najbolj urejenimi

Občina Cerklje je proslavo ob dnevu državnosti pripravila v Vopovljah in slavje združila z odprtjem nove in obnovljene komunalne infrastrukture, ki vas uvršča med komunalno najbolj opremljene v občini in širše.

5

POSLOVNI GLAS

Trgovcu so največja zaveza kupci

Gorenjski dobavitelji Mercatorja verjamejo, da se njihov položaj v največji slovenski trgovski družbi ne bo spremenil niti po prihodu novega lastnika, hrvaškega Agrokorja.

9

ZANIMIVOSTI

Številni jo imajo kar za Indijko

Indijo vzljubiš ali pa zasovražiš, pravijo, in Ana Erjavšek iz Cerklj sodi med tiste, ki so jo vzljubili. In to tako zelo, da se tja vrača že šesto leto. Končuje namreč študij indijskega klasičnega plesa in solo petja.

17

VREME

Nadaljevalo se bo nestanovitno in sveže vreme. Dopoldne bo dokaj sončno, popoldne pa bodo nastajale krajevne plove.

10/20°C
jutri: oblačno s plovami

9 770352 666025

Dediščina preteklosti in razvoj turizma

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Včeraj se je v Škofji Loki začela dvodnevna mednarodna konferenca z naslovom Dediščina preteklosti kot osnova za razvoj mestnega turizma. Na včerajšnjem začetku so se predstavile delegacije in partnerji v projektu. Teh je deset, poleg s Škofjo Loko pobratenih mest tudi tri sosednje občine, od ustanov pa muzej iz Trenta in fakulteta za turistične študije Turistica. Spoznali so enega od projektov Sokolskega doma, Bralnico, v kulturnem programu pa sta nastopili glasbeni skupini Mavrica in Škarfarji.

Kot je pred začetkom mednarodne konference, za katero je občina dobila denar iz evropskega projekta Evropa za državljane, povedala organizatorica Andreja R. Megušar, bo razprava potekala predvsem o tem, kako dragoceno kulturno dediščino izkoristiti za osnovo turizmu. V Škofji Loki se bodo osredotočili zlasti na dve blagovni znamki, in sicer Škofjeloški pasijon in Loškega zamorca, maskoto iz občinskega grba. Legendo o njem so z odrsko uprizoritvijo Loškega odra že dvakrat predstavili občinstvu v okviru lanskega in letošnjega festivala zgodovine, Historiala.

Nagradili najboljše prostovoljce

Podelili so devet nazivov naj prostovoljec in naj prostovoljka leta 2012 v treh starostnih skupinah, nagradili tudi najboljši prostovoljski projekt, najboljši mladinski projekt in najboljšega mladinskega voditelja ter podelili še dve posebni priznanji.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Brdo pri Kranju – Mladinski svet Slovenije je pod pokroviteljstvom predsednika države Boruta Pahorja in v sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport na Brdu podelil priznanja iz natečaja Prostovoljec leta 2012.

Med devetimi posamičnimi nagrajenci je eno šlo tudi na Gorenjsko, in sicer je v starostni skupini do 19 let naziv naj prostovoljka leta 2012 dobila Medina Jagurdžija z Jesenic. Za priznanje jo je predlagalo Človekoljubno dobrodelno društvo UP Jesenice, ker je dekle v letu 2012 organiziralo delavnice s področja medgeneracijskega sodelovanja, medkulturnega dialoga in prostovoljstva. Aktivno je bila vključena tudi v humanitarne projekte za otroke iz Bosne in Hercegovine.

Medina Jagurdžija z Jesenic (levo) ob predsedniku Borutu Pahorju in Ani Lukner iz Trzina.

Ob že v preteklih letih uveljavljenih »naj nazivih« so se letos odločili podeliti še dve posebni priznanji. Eno od njih je dobila tudi Ana Lukner iz Trzina, in sicer na predlog Osnovne šole Trzin

kot ustanoviteljica fundacije Anina zvezdica, hitro razvijajoče se humanitarne akcije. Fundacija je namenjena obdarovanju socialno ogroženih družin in samo v dveh letih je število obdarjenih

družin s 37 naraslo na več kot dva tisoč, število sodelujočih prostovoljcev na več kot tri tisoč in še nekaj sto sodelujočih institucij. Ana Lukner je bila pred tem razglašena tudi za Delovo osebnost leta.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme TATJANA MULEJ iz Žirovnice.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Tanja se je razveselila darila

Zavarovalnica Triglav, d. d., območna enota Kranj je že od lani pokroviteljica tematske priloge Gorenjskega glasa Skrinjica idej, v kateri predstavljamo zgodbe oseb s posebnimi potrebami, ki jih zavarovalnica obdaruje. V zadnji številki smo predstavili Tanjo Draksler, ki je po darilo prišla v ponedeljek, 24. junija. Srečanje smo pripravili kar na Gorenjskem glasu, kjer jo je s promocijskim paketom pričakala direktorica OE Kranj, Janka Planinc. Povedala je, da je moto zavarovalnice, da veliko vlagajo v razvoj regije, v športnike, kulturo, se humanitarno udejstvujejo in da so z veseljem pokrovitelji take priloge, kot je Skrinjica idej. Tanja, ki je po darilo prišla v družbi mamice Erike, pa je povedala, da je najbolj vesela listov za risanje, da se veseli poletja, ko bo izkoristila tritedenski dopust in se udeležila lutkovnega tabora. Želi si je imeti svojo trgovino z imenom Spretnosti Tanje iz najboljše trgovine, v kateri bi prodajala svoje izdelke. Prijetno srečanje je Tanja popestrila s svojo neposrednostjo, ob čemer smo se sproščeno nasmejali in pokramljali.

Tanja Draksler iz Mavčič in Janka Planinc, direktorica OE Kranj Zavarovalnice Triglav d. d. / Foto: Gorazd Kavčič

Nagrajenci

Nagradna križanka iz GG št. 46 (11. 6.) z geslom Topli čevlji za novo življenje nagraduje Rudija Sušnika iz Mavčič, Janeza Kovačiča iz Kranja, Romana Šalamona iz Kranja, Marka Katona iz Trziča in Marušo Primc iz Kranja. Čestitamo!

Pozornost staranju in kulturi

Pri kranjski občini so se pridružili evropskima projektoma Pangea, ki je namenjen problematiki telesne aktivnosti in prehrane za kakovostno staranje in Clear, katerega namen je kulturna okolja približati vsem ljudem.

VILMA STANOVNIK

Kranj – »Pri Mestni občini Kranj smo veseli, da sodelujemo pri teh dveh projektih. Pri projektu Pangea, ki je sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev, sodelujemo z Mestno občino Koper. Pri tem je pomemben del projekta, da preverimo, koliko so naši občani zdravi in aktivni, zato bomo k projektu povabili sto petdeset prostovoljcev starih med 60 in 80 let, ki bodo med 12. in 14. septembrom opravljali test telesnih zmognosti, pogoj pa je, da morajo biti sposobni opraviti test hoje na dva kilometra. Prav tako pomemben je projekt Clear, kjer pa sodelujemo z več partnerji, namen projekta pa je, da naše muzeje in galerije, pa tudi druge ustanove, ki so namenjene kulturnim dejavnosti približamo invalidom in težko gibajočim osebam,« je povedal podžupan Bojan Homan in dodal, da naj bi sodelovanje pri obeh projektih pomenilo kakovostnejše življenje občanom.

Iztok Polak, direktor CareDesign

Ida Bibič, vodja projekta Clear pri MOK

Znano je namreč dejstvo, da se evropska populacija stara, vendar pa so nekateri starejši ljudje gibalno še zelo aktivni, druge pa pestijo kronične bolezni in oslajen mišično-skeletni sistem. Tudi pri EU so se odločili, da problematiki staranja namenijo več pozornosti.

»Na našem Inštitutu za kinziološke raziskave smo se odločili, da skupaj z domačimi in tujimi partnerji raziščemo in proučimo kriterije staranja ter družbi ponudimo vzvode, da se s problematiko spopade na osnovi

konkretnih ugotovitev in dogajanj,« je povedal dr. Boštjan Šimunič iz Znanstveno raziskovalnega središča Univerze na Primorskem ter dodal, da je eden konkretnih ciljev projekta že dosežen, saj so izvedli študijo ležanja pri starejših. Projekt se nadaljuje, pri raziskavah pa bodo septembra pomagali prostovoljci iz Kranja in okolice. Kako bo potekala raziskava se lahko že sedaj pozanimamo (in prijavi) na brezplačni telefonski številki 080 10 10, na info@cd-matija.si ali izveste na spletni strani www.cd-matija.si.

Na tej številki oziroma naslovih lahko izveste tudi druge informacije, ki so pomembne za starejše in ki jih ponuja neprofitna mreža Matija. »Da bi starostnikom omogočili čim bolj samostojno in kvalitetno življenje jim ponujamo vrsto uporabnih informacij, od različnih od tega, kje je kaj moč kupiti, do tega kako naročiti storitve ali blago,« je povedal direktor CareDesign Iztok Polak.

Tudi projekt Clear, ki je namenjen tako starostnikom kot vsem drugim, naj bi izboljšal kakovost življenja. »Namen projekta je izboljšanje dostopnosti do kulturnih znamenitosti ne glede na poreklo, socialni status ali morebitne telesne ali druge okvare,« je povedala vodja projekta pri MOK Ida Bibič in dodala, da Mestna občina Kranj pripravlja tudi pilotni projekt analize stanja na področju dostopnosti do kulturnih objektov ter v samih objektih v starem mestnem jedru Kranja z vidika gibalno in drugače oviranih oseb. V okviru tedna mobilnosti v septembru bodo rezultate študije tudi predstavili.

Konec prikrojevanja prometa?

Prvega julija bodo za davčne zavezanke začele veljati nekatere spremembe pri gotovinskem poslovanju, s katerimi želi davčna uprava zmanjšati obseg sive ekonomije.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana – Spremenjeni zakon o davčnem postopku določa, da davčni zavezanec ne sme imeti ali uporabljati računalniškega programa ali elektronske naprave, ki omogoča brisanje, prilaganje, popravljanje, razveljavljanje, nadomeščanje, dodajanje, skrivanje ali kakršnokoli drugačno spreminjanje zapisa izdanih računov brez hrambe izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb, proizvajalec, dobavitelj oz. vzdrževalec pa mu ne sme zagotoviti uporabe takega računalniškega programa, elektronske naprave ali informacijskega sistema, ki bi mu vse to omogočal. Podrobnosti ureja poseben pravilnik, po katerem bodo davčni zavezanci s 1. julijem morali začeti uporabljati spremenjeno opremo. Zahteva se nanaša na vse, ki pri izdajanju računov pri gotovinskem poslovanju uporabljajo računalniške programe ali elektronske uprave. Davčna uprava bo morebitne kršitve obravnavala

kot posebno hude davčne prekrške, za katere so za posameznike zagrožene globe od 3.000 do 10.000 evrov, za samostojne podjetnike ali posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, od 20.000 do 70.000

Davčna uprava je v okviru načrtnega »boja« zoper sivo ekonomijo lani opravila 1.598 nadzorov, s katerimi je pretežno pri mikro in majhnih zavezancih ugotovila za 2,8 milijona evrov dodatnih davčnih obveznosti. Letos je do konca maja opravila 440 nadzorov in pri tem ugotovila za 1,8 milijona evrov dodatnih obveznosti.

evrov, za podjetja in druge pravne osebe od 50.000 do 250.000 evrov in za odgovorne osebe od 1.500 do 10.000 evrov.

Račun na davkarijo

Davkarija bo do 15. julija aktivno informirala davčne zavezanke o spremembah, po tem datumu bo v sodelovanju s carinsko službo poostriala nadzor nad gotovinskim poslovanjem, z inšpekcijskih nadzorom

glede računalniških programov in elektronskih naprav pa bo začela po oddaji davčnih obračunov, tako da bo od septembra dalje vsak mesec opravila približno štiristo kontrol. Potrošniki bodo lahko z mobil-

nim telefonom brezplačno pošiljali sporočila s fotografijami računov za dobavljeno blago ali storitev na davčno upravo, kjer bodo prejete račune uporabili v davčnem nadzoru.

Brisali naj bi polovico prometa

V davčni upravi ugotavljajo, da je največ sive ekonomije med malimi zavezanci na področju gradbeništva, zobozdravstva, popravila in

preprodaje avtomobilov, frizerstva, gostinstva, popravila elektronskih naprav, zasebne inštrukcije, varstva otrok, neregistriranih prevozov, oddajanja stanovanj v najem, pomoči na domu, pekarske dejavnosti, sečnje in prodaje lesa, glasbene dejavnosti in organiziranja javnih prireditev – torej povsod tam, kjer prevladuje gotovinsko plačilo. Pri dosedanjem nadzoru računalniških registrskih blagajn so ugotovili sporno programsko opremo za vodenje blagajn, ki je zavezancem omogočala, da so naknadno spreminjali postavke na izdanih računih. Po ugotovitvah inšpektorjev naj bi postavke spreminjalo od 70 do 80 odstotkov zavezancev, v povprečju pa naj bi brisali približno polovico prometa. Kot primer navajajo pekarno, ki je v letu 2010 izkazovala nekaj čez 400 tisoč evrov prihodkov, zapiši v bazah podatkov pa kar 845 tisoč. Leto kasneje naj bi imela nekaj manj kot 600 tisoč evrov prihodkov, dejansko pa precej več – 876 tisoč evrov.

TRŽIČ

Občina prodaja devet stanovanj

Tržiški občinski svetniki so na zadnji seji dali soglasje k prodaji devetih občinskih neprofitnih stanovanj. Gre za dve enosobni in sedem dvosobnih stanovanj na Ravnah, Deteljici in v Bistrici. Kot je pojasnil župan Borut Sajovic, je za občino ugodnejše reševanje stanovanjskih problemov preko subvencij najemnin za tržna stanovanja, saj morajo občinska stanovanja vzdrževati in nemalokrat namesto najemnikov plačevati tudi stroške za ogrevanje, komunalne storitve in električno energijo. Če so izvršbe proti najemnikom neuspešne, mora namreč stroške poravnati občina kot lastnik stanovanja. Občani zaradi prodaje stanovanj ne bodo v ničemer prikrajšani, je zatrdil župan in dodal, da ima občina sicer v lasti več kot 200 stanovanj, zadosti pa je tudi praznih zasebnih stanovanj. »Večina stanovanj, ki jih prodajamo, je prostih, le dve sta zasedeni, v teh primerih pa so najemniki izrazili željo po odkupu. Izhodiščne cene za stanovanja se gibajo od 31 do 56 tisoč evrov, v povprečju pa je kvadratni meter ocenjen na nekaj manj kot tisoč evrov. Prosta stanovanja bomo prodajali jeseni na javni dražbi, za zasedena pa zbiramo ponudbe,« je povedala vodja urada za prostor Jasna Kavčič. **A. Š.**

TRŽIČ

Zadovoljni z direktorico Ljudske univerze

Tržiški občinski svetniki so se na zadnji seji seznanili s pozitivnim mnenjem župana Boruta Sajovica k ponovnemu imenovanju Metke Knific za direktorico Ljudske univerze Tržič. Knifičevi se namreč konec julija izteče petletni mandat. »Poleg ministrstva mora dati soglasje tudi občina. Mnenje župana je bilo pozitivno, ker je bilo delovanje Ljudske univerze v tem mandatu res uspešno, projekti in programi so se razširili, pridobili so precej evropskih sredstev. Knifičeva je bila tudi edina prijavljena kandidatka, ki je izpolnjevala razpisne pogoje za zasedbo tega delovnega mesta,« je pojasnil Vid Meglič, vodja oddelka za družbene dejavnosti. **A. Š.**

ŠKOFJA LOKA

Dobimo se ob pol desetih

Šolarji iz Škofje Loke se lahko letos vključijo v počitniški program Dobimo se ob pol desetih, ki ga škofjeloško društvo prijateljev mladine že več let pripravlja v sodelovanju z društvi in ustanovami. Za skupino Škofja Loka bodo počitniške dejavnosti potekale od 1. julija do 14. avgusta, vsak dan od ponedeljka do petka po tri ure, in sicer na osnovni šoli Ivana Groharja v Podlubniku. Za skupino Trata pa bo program dejavnosti od 1. do 31. julija na šoli Cvetka Golarja na Trati. Ponujajo vrsto športno-rekreativnih dejavnosti, delavnice v knjižnici, muzejske in rokodelske delavnice ter taborniške veščine. **D. Ž.**

Nekateri doslej niso plačevali nič

◀ 1. stran

Nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč doslej niso zaračunavali niti v kranjski občini, čeprav imajo po besedah Mendi Kokot iz službe za stike z javnostjo in protokol pripravljene podlage in tudi evidence tovrstnih zemljišč. Zato so pripravili zgolj hipotetični izračun, koliko bi to nadomestilo znašalo za okrog tisoč kvadratnih metrov veliko parcelo. »V skladu z določbami odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča bi nadomestilo za uporabo nezazidanega stavbnega zemljišča za cono, kjer so dajatve najvišje, to je v prvem območju, znašalo 230 evrov, za cono, kjer so dajatve najnižje, torej v šestem območju pa 130 evrov.« Pripravili pa so tudi izračun, koliko bodo lastniki za tovrstne parcele plačevali po uvedbi novega davka. Na območjih, kjer posplošena tržna vrednost teh zemljišč znaša petdeset evrov na kvadratni meter, bi lastniki tisoč kvadratnih metrov velike parcele za novi davek odšteli 750 evrov na leto, kar tri tisoč evrov pa

bodo za tako parcelo plačali lastniki, ki imajo parcele v območju, kjer posplošena tržna vrednost znaša dvesto evrov na kvadratni meter.

Občina razdeljena na cone

V Škofji Loki so nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč doslej zaračunavali zgolj v drugi coni, občina pa je sicer razdeljena na štiri cone. »Razlog je v tem, da v tretji in četrti coni nimajo javnih vodovodov, pogoj za zaračunavanje nadomestila pa je dostop do javnega cestnega, vodovodnega in električnega omrežja,« je pojasnil izvršni direktor občinske uprave Igor Juričan. V prvo cono pa sodi mestno jedro, ki je že v celoti pozidano. Višina nadomestila je odvisna od tega, ali je parcela namenjena za gradnjo stanovanj, industrijo ali poslovno dejavnost. Glede na to so doslej lastniki za približno tisoč kvadratnih metrov veliko parcelo plačevali od 536 pa do 1580 evrov. Medtem ko so za zemljišča, ki so namenjena za stanovanjsko dejavnost, v drugi

coni doslej plačevali vsi enako, torej 536 evrov, pa bodo po novem glede na cone, ki jih je predvidela geodetska uprava, plačevali zelo različno. Za nekatere bo ta davek lahko tudi štirikrat višji, je izračunal Juričan, saj bo po novem znašal od 1170 pa vse do 2100 evrov. Prepričan je, da bo to precejšen šok za ljudi, še posebno pa za tiste, ki doslej niso plačevali nič, saj novi davek predvideva obdavčitev prav vseh nepremičnin, torej tudi tistih, ki so jih sami doslej izvzeli zaradi zgoraj naštetih razlogov. Ob tem pa je opozoril, da bo 1,5-odstotna stopnja obdavčitve prišla v poštev šele po treh letih. Kot zemljišče za neizkoriščeno rabo za gradnjo stavb se bo namreč štelo zemljišče, za katero v treh letih od uveljavitve zakona še ne bo izdala gradbeno dovoljenje. Juričan ocenjuje, da bo osemdeset odstotkov teh zemljišč kljub temu ostalo nepozidanih. »Tudi osnovna ideja nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč je bila, da se bo trg s temi zemljišči sprostil, pa ni bilo nič od tega. Ljudje zemljišča še vedno hranijo

za naslednje rodove, saj je zemlja še vedno najbolj varen kapital,« je prepričan Juričan.

Podobno razmišlja direktor blejske občinske uprave Matjaž Berčon, ki je po udaril, da novi davek ne bo spodbudil prometa z nepremičninami. V njihovi občini so nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč zaračunavali glede na to, v kateri od štirih obračunskih območij se je zemljišče nahajalo. Primerjavo med sedanjim nadomestilom in novim davkom pa so pripravili za naključno izbrano zemljišče. V prvem območju, kjer so zaračunavali največ, je recimo doslej nadomestilo za okrog tisoč kvadratnih metrov veliko parcelo znašalo dobrih 790 evrov, novi davek pa bi za to zemljišče v primeru 1,5-odstotne obdavčitve po njihovih izračunih znašal dobrih 4000 evrov. »Na splošno pa menimo, da je zakon zelo slabo pripravljen ter spet posega v izvorno pristojnost občin in njihovo finančno neodvisnost, kar je v nasprotju z evropsko listino o lokalni samoupravi,« je še kritičen Berčon.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izdoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Na Gorenjskem najboljši čebelarji

V Zdraviliškem parku na Bledu so v ponedeljek odprli medovito učno pot, ki se končuje s čebelnjakom, zgrajenim v blejskem stilu.

MATEJA RANT

Bled – Ideja za postavitev medovite učne poti se je porodila mlademu čebelarju s Sela Blažu Ambrožiču, letošnjemu občinskemu nagrajencu. Posluh je našel tudi pri vodstvu občine, zato je nastala približno dvesto metrov dolga pot, ki se končuje s čebelnjakom Čebelarjskega društva Bled – Gorje. Čebelnjak bo služil kot društvena prodajalna medu, do njega pa od obale jezera vodi dva tisoč medovitih trajnic okrog sto različnih sort, za zasaditev katerih je poskrbela občina. Panjske končnice pa je po izboru župana Janeza Fajfarja poslikala Danijela Jovanovič, soproga Blaža Ambrožiča.

»Res sem ponosen in prav bi bilo, ko bi vsaka občina imela tak čebelnjak,« je ob njegovem odprtju poudaril predsednik Čebelarjske zveze Slovenije Boštjan Noč, ki je ob tem dodal, da je čebelarstvo doma na Gorenjskem. »Čeprav imamo

najtežje pogoje za pridelavo medu, imamo obenem najboljše čebelarje.« Zdi se mu zelo pomembno, da bomo odslej čebelnjak, ki je slovenska posebnost, lahko pokazali tudi turistom. »Panjske končnice so edini spominek, ki ga poznamo samo v Sloveniji,« je še poudaril. Župan Janez Fajfar je ob tem dejal, da je čebelnjak najlepše darilo ob dnevu državnosti, obenem pa tudi ob njegovem osebnem jubileju. Panjske končnice namreč po njegovem predstavljajo najlepšo umetnost. »Z našimi trajnicami tako ohranjamo naravno dediščino, s čebelnjakom pa tudi kulturno dediščino. To bo lep prispevek k naši promociji,« je prepričan župan. Čebelnjak bo po besedah Blaža Ambrožiča služil kot turistična posebnost, obenem pa še kot prodajalna medu. V njem je šest panjev, a ta čas je naseljen zgolj eden. »Najprej želimo videti, kako se bo prijelo,« je pojasnil Ambrožič.

Zdraviliški park po novem krasi čebelnjak v blejskem stilu, v katerem bo tudi prodajalna medu. / Foto: Gorazd Kavčič

KROPA

Kovaški šmaren v znamenju obletnic

V sklopu letošnjega Kovaškega šmarna, praznovanje katerega bodo začeli že to nedeljo in nadaljevali konec prihodnjega tedna bodo zaznamovali tudi vrsto pomembnih obletnic. Turistično društvo Kropa namreč praznuje šestdesetletnico, šestdeset let pa je minilo tudi od razglasitve Kroke za kulturni in tehnični spomenik. Obenem so leta 1953 pri zaključevanju gradnje ceste Kropa–Jamnik–Dražgoše odkrili Slovensko peč, to je plavž iz poznega srednjega veka, ki predstavlja edinstveni tehnični spomenik na evropskih tleh. **M. R.**

Od Bistrice do jezera s kolesom

V Bohinjski Bistrici so v soboto slavnostno odprli nov kolesarski most pri Kampu Danica in Bohinjsko kolesarsko pot.

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Pri Kampu Danica v Bohinjski Bistrici so v soboto predali namenu nov kolesarski most in s tem tudi Bohinjsko kolesarsko pot, ki povezuje obe bohinj-ski dolini, saj sega vse do Senožet oziroma Srednje vasi.

Kot je povedal bohinjski župan Franc Kramar, je zelo zadovoljen z dokončano prvo fazo Bohinjske kolesarske poti: »Most je sploh nekaj posebnega, tudi iz arhitekturnega stališča. V Bohinju razvijamo kvalitativno kolesarsko mrežo, upamo, da bo temu v prihodnosti prisluhnila tudi država, da bi s kolesarsko stezo povezali tudi Bled in Bohinj.« V prihodnosti načrtujejo še gradnjo kolesarskega mostu pri vasi Polje, povezavo do Češnjice, ureditev kolesarske steze ob Bohinjskem jezeru, ob gradnji kanalizacije pri vasi Kamnje pa bodo nad traso kanalizacije speljali tudi dodaten krak

Kolesarski most v gradnji; most je večinoma izdelan iz lesa in krit s skodlami.

kolesarske poti, za bolj oddaljeno prihodnost pa razmišljajo tudi o možnosti še ene brvi pri Ribčevem Lazu.

»Razmišljamo pa tudi o novem geslu: Če ne želite plačati parkirnine pri jezeru, pustite avto v Bohinjski Bistrici in pot nadaljujte s

kolesom,« zaključuje župan Kramar. 54-metrski kolesarski brv čez Savo Bohinjsko pri Kampu Danica je stala 170 tisoč evrov, most pa je s kilometer dolgo priključno povezavo povezan z obstoječimi 12 kilometri kolesarski poti v Bohinju, skupaj pa je

ta odsek steze vreden več kot 200 tisoč evrov. Do dokončanja krožne poti po obeh bohinjskih dolinah tako manjka še priključek na obstoječo kolesarsko pot v Srednji vasi, potem bo po Bohinju vzpostavljena neodvisna krožna kolesarska pot.

Uresničujejo pričakovanja občanov

V Gorjanskem domu so na predvečer državnega in občinskega praznika pripravili slovesnost, na kateri so razvili tudi nov prapor krajevne organizacije Rdečega križa Gorje.

MATEJA RANT

Gorje – Občinski praznik v občini Gorje praznujejo v sklopu državnega praznika. Odločitev o tem, da gredo na samostojno pot, so sprejeli na referendumu pred sedmimi leti, kar je bila po besedah župana Petra Torkarja težka odločitev. »A moja želja in tudi želja svetnikov je, da vsa vaša pričakovanja, ki ste jih imeli, ko ste se odločali o tem, ali bomo zmogli to pot, tudi uresničujemo,« je na slovesnosti poudaril župan Peter Torkar, ki se tokrat ni izkazal le z govorom, ampak tudi s petjem. Skupaj z zborom je namreč zapel Avsenikovo Slovenija, od kod lepote tvoje.

Med naložbami, ki so zaznamovale preteklo leto, je župan izpostavil končanje energetske prenove šole, v okviru katere so zamenjali kotlovnico in poskrbeli za izolacijo objekta, obenem pa na strehi šoli postavili sončno elektrarno ter tako poskrbeli za precejšnje prihranke pri porabi energije. Obenem so se lotili celovite obnove infrastrukture v Krnici, ki naj bi jo končali prihodnje

Letošnji občinski nagrajenci v družbi župana / Foto: Gorazd Kavčič

leto, za 1,4 milijone evrov vredno naložbo pa so pridobili tudi evropska sredstva. »Ob prazniku pa imamo tudi navado, da se zahvalimo vsem, ki s svojim delom in voljo pomagajo pri razvoju kraja,« je pred podelitvijo občinskih priznanj še spomnil Peter Torkar. Plaketi občine Gorje so letos podelili Tomažu Bregantu za bogato udejstvovanje na številnih področjih v občini in Turističnemu društvu Gorje za vestno in odgovorno vzdrževanje soteske Vintgar ob

120-letnici odprtja poti skozi sotesko. Priznanji pa sta si prislužila nekdanji direktor javnega podjetja Infrastruktura Bled Mirko Ulčar za uspešno delo in odlično sodelovanje z občino Gorje ter zlati maturant na splošni maturi Aljaž Markelj. Obenem je krajevna organizacija združenja borcev za vrednote NOB Gorje predlagala Milana Rejca za posebno priznanje, krajevna organizacija Rdečega križa pa je za posebno priznanje predlagala še Alenko Ambrožič za

njeno 45-letno predano prostovoljno delo pri tej organizaciji.

Krajevna organizacija Rdečega križa Gorje je ob tej priložnosti razvila tudi nov prapor. Rdeči križ Gorje so sicer ustanovili leta 1945, po županovih besedah pa imajo še danes posluh za vse, ki potrebujejo pomoč. Ob občinskem prazniku so v Gorjah gostili tudi pobrateno organizacijo Rdečega križa iz Varaždina, s katero so listino o pobratenju podpisali pred tridesetimi leti.

Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka vabi na **SEMANJI DAN NA SV. OZBOLTU in 17. SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV in GODCEV**, ki bo v **nedeljo, 4. 8. 2013**, ob 10. uri.

Namen prireditve je ohranjanje ljudskega izročila, zato k sodelovanju vabimo skupine, ki igrajo oz. pejejo ljudsko glasbo. Srečanje ni tekmovalnega značaja in za nastop ne izplačujemo honorarja. Prijave do 20. 7. 2013 pošljite na pdsotocje@gmail.com ali PD Sotočje, Mestni trg 26, 4220 Škofja Loka. Za informacije pokličite 031 643 520 (Hiacinta). Vljudno vabljeni!

Pri Žirovcih razhajanj ni

Žirovke in Žirovci živijo v prelepi dolini, v kateri s svojo pridnostjo kljubujejo izzivom časa. Ponosni so na dosežke in razvoj, ki ga je občina opravila od ustanovitve.

BOŠTJAN BOGATAJ

Žiri – Zaradi v zadnjem letu izvedenih projektov (nadgradnja čistilne naprave, nova javna razsvetljava, gradnja kanalizacije) in številnih, ki so pred začetkom izvajanja, so tako občinski praznik kot dan državnosti praznovali z veseljem.

»Dan državnosti je za vse nas pomemben dan. Dan veselja in ponosa. Čeprav se tako svet kot Slovenija soočata s preizkušnjami, je to predvsem priložnost, da se veselimo doseženega in se zavezujemo, da bomo vsak po svojih močeh še naprej prispevali k uspešnemu razvoju našega kraja in naše države,« je nagovor ob slavnostni seji občinskega sveta Občine Žiri začel župan Janez Žakelj.

Meni, da bi morali pomembnost lastne države bolj zavzeto prenašati na otroke, in se vprašal, ali znamo ceniti Slovenijo in državne simbole. »Kar imamo, moramo ceniti in biti pripravljeni za boljše jutri tudi sami aktivno prispevati svoj delež,« pravi župan. Ponosen je, da Žiri niso neenotne in sprte kot Slovenija: »Upam si trditi, da smo

Letošnji nagrajenci ob žirovskem občinskem prazniku s Tomažem Kržišnikom (drugi z desne) kot častnim občanom na čelu. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Žirovci dober zgled učinkovitega delovanja, sodelovanja, usklajevanja, preseganja političnih in ideoloških delitev. Ko gre za nas, za naš nadaljnji razvoj, razhajanj praktično ni. Dokler bomo znali tako sodelovati, lahko premostimo še tako velike težave.«

Župan Janez Žakelj se je ob prazniku spomnil na letos preminulega častnega občana, slikarja Jožeta Peternelja Mavsarja, ki je ime Žirov ponesel po svetu in dokazoval, da je za uspeh potrebna samozavest, ustvarjalnost

in vztrajnost. Tovrstnih osebnosti, ki hočejo in jim ni vseeno, je v Žireh še veliko. Med njimi je župan za častnega občana imenoval Tomaža Kržišnika, umetnika, katerega življenjski opus v likovni umetnosti je velikega pomena tako na nacionalni kot žirovski ravni. Upokojeni profesor Akademije za likovno umetnost je prejemnik številnih nagrad (Prešernovega sklada, Plečnikove nagrade, Prešernove nagrade Gorenjske), ki je navdušil z oblikovanjem plakatov, v Žireh pa

najbolj znan po oblikovanju znaka Alpine.

Občinsko priznanje sta prejela Alfonz Zajec in Anton Beovič. Prvi je znan po igrah in režiji, vodenju plesnih tečajev, negovanju zgodovine in zapisovanju kronike Žirov. Beovič je priznanje prejel za dolgoletno delovanje v prizadevanjih za napredek kraja na strokovnem, političnem in duhovnem področju. Priznanje župana je prejel Srečo Gaber za prispevek k razvoju rekreacije in telesne kulture v Žireh.

Vopovlje med najbolj urejenimi

Občina Cerklje je proslavo ob dnevu državnosti v ponedeljek pripravila v Vopovljah, saj so slavje dan pred državnim praznikom združili z odprtjem nove in obnovljene komunalne infrastrukture, ki vas uvršča med komunalno najboljše opremljene v občini in širše.

JASNA PALADIN

Vopovlje – V Vopovljah, kjer se v zadnjih dveh desetletjih lahko pohvalijo s številnimi občinskimi, regijskimi in državnimi priznanji za urejenost kraja in posameznih objektov, so od lani lahko še bolj ponosni na svojo vas. Novo in prenovljeno infrastrukturo, ki jo je občina začela graditi lani poleti in dokončala jeseni, so v ponedeljek s slavnostnim prezom traku tudi uradno predali svojemu namenu.

»Najgloblje v cesti je novozgrajena fekalna kanalizacija, malo više je v celoti obnovljeno vodovodno in hidrantno omrežje in meteorna kanalizacija, koncesionari pa so v cestišče položili tudi optično in plinsko omrežje, ter kabelsko kanalizacijo. Vse skupaj se je zaključilo še s postavitvijo nove javne razsvetljave z najnovejšimi svetilkami, ki ustrezajo uredbi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja. Celotna

Slavnostni trak so prerezali: najstarejši vaščan Lojze Vreček, Vlado Ahčin, župan Franc Čebulj, predsednik nadzornega odbora občine Viktor Erzar in župnik Stane Gradišek.

investicija, vključno s kanalizacijo od Brnika do Lahovč, brez investicij koncesionarjev, je stala več kot 800 tisoč evrov, kar pomeni več kot 20 tisoč evrov na posamezno hišo v Vopovljah. Z vsem naštetim se naša vas uvršča med najboljše komunalno opremljene vasi v občini, pa tudi v širšem okolju,« je zbranim sovaščanom pomembno investicijo predstavil predsednik

vaške skupnosti Vopovlje in občinski svetnik Vlado Ahčin. Zbrane je nagovoril tudi župan Franc Čebulj, ki je poudaril pomen gradnje kanalizacije, ki se v občini že bliža koncu. »Z novo zgrajeno infrastrukturo v naših vaseh, se investicijski cikel na tem področju večinoma zaključuje. Gradbena dela zaključujemo še v delu Cerkelj in Vašci, čaka pa nas še kanalizacija

v Gradu, kjer pa so projekti že pripravljeni. A še vedno čakamo na zgodovinsko odločitev za občino – jasen odgovor s strani države glede gradnje in sofinanciranja krvavskega sistema iz kohezijskih skladov. Hkrati z vodovodom v tem delu občine bomo gradili tudi kanalizacijo in cesto od Cerkelj, Dvorij, Grada do Žičnice Krvavec. Če bomo pri vsem tem uspešni, bi se na Centralno čistilno napravo Domžale-Kamnik (CCN) vsi lahko priklopili v dobrem letu dni,« je povedal župan in dodal, da mora občina do 1. avgusta v CCN odkupiti dogovorjeni 8-odstotni delež, za kar je v proračunu že namenjenih nekaj več kot 600 tisoč evrov.

Novo pridobitev je blagoslovil župnik Stane Gradišek, proslavo v središču vasi so s kulturnim programom obogatili glasbeniki Godbe Cerklje in plesalci KD Folklor Cerklje, z okusnimi domačimi dobrotami pa še članice aktivna kmečkih žena.

Bogat počitniški program

VILMA STANOVNIK

Kranj – Tudi v letošnjih počitnicah se za kranjske otroke in mladino obeta vrsta zanimivih aktivnosti, ki so jih izbrali pri Društvu prijateljev mladine Kranj. Tako se mladi in njihovi starši lahko odločijo za aktivne počitnice s kampinganjem v Ankaranu, ki so primerne za otroke od 6 do 12 let, na kranjskem stadionu pa pri akademiji za gibanje Migimal ponujajo tudi aktivne počitnice na kranjskem stadionu. Živahno bo tudi na otroškem igrišču Gibi-gib, kjer pripravljajo različne programe, za poletne vodne aktivnosti na letnem kopališču pa bodo vsak dan med 16. in 18. uro poskrbeli pri Zavodu za šport Kranj. Športno društvo Sokoli iz Stražišča ponuja počitnice v divjini in najbolj odbite počitnice v Kranju, atelje Puhart pa vabi na počitniške likovne urice, ki bodo potekale v

pisanem ateljeju na Dražgoški 8 vsak delavnik med 10. in 12. uro. Bogat program, od računalniškega usposabljanja do različnih prireditev in učenja tujih jezikov, bo potekal tudi v Mestni knjižnici Kranj. Cha-cha-cha - Plesni center Gorenjske vabi na počitniške plesne tečaje, pestre programe pa pripravljajo tudi Pepe. Po tradiciji zanimive prostočasne dejavnosti pripravljajo pri dnevnem centru za mlade in družine Škrlovec, kjer so že začeli s prvim delom počitniškega programa, ki bo trajal do 5. julija, drugi del pa se bo začel 19. avgusta.

Ker bo kmalu treba začeti misliti tudi na novo šolsko leto, pri Društvu prijateljev mladine Kranj, Centru za socialno delo in Zavodu za turizem Kranj že sedaj učence, dijake in starše vabijo na sejem rabljenih šolskih knjig, ki bo v soboto, 31. avgusta, med 9. in 13. uro na Maistrovem trgu v Kranju.

Podnebne spremembe zahtevajo prilagajanje

MATEJA RANT

Podnebne spremembe – kakšne izbire imamo, je bilo izhodišče nedavnega predavanja in pogovora s klimatologinjo Lučko Kajfež Bogataj na Vaškem trgu v Zbiljah. Predstavila je možnosti, kaj lahko naredimo sami, da bi ublažili negativne vplive na okolje. Ob tem je poudarila, da nam odpravljanje vzrokov za podnebne spremembe ne gre prav dobro od rok, zato je toliko pomembnejše prilagajanje. »Ogrevanja ne moremo ustaviti, lahko pa vsaj preprečimo, da bi se temperatura namesto za dve stopinji dvignila za štiri stopinje.« Marsikaj lahko naredimo tudi sami, je

poudarila Lučka Kajfež Bogataj, s tem da pregledamo svojo »energijsko bilanco«, v katero je všteti tako način, na katerega se ogrevamo, vožnje z avtom, nakupovalne navade in drugo. »Zgornji srednji sloj na dan v povprečju porabi 125 kilovatnih ur energije, naš cilj pa je, da bi to v prihodnjih dvajsetih letih zmanjšali na 60 kilovatnih ur.« Po predavanju so pripravili še ekološko tržnico, na kateri so ekološki kmetje ponudili svoje najzgodnejše pridelke, žita in mlevske izdelke, mesne dobrote in še mnogo drugega. Ogledati in kupiti si je bilo mogoče tudi izdelke domače obrti s Sorškega polja in okolice.

VOGLJE

Mednarodni simpozij umetniške keramike V-ogljje

V ponedeljek, 1. julija, se bo ob 19. uri v Muzeju občine Šenčur uradno začel že 8. Mednarodni simpozij umetniške keramike V-ogljje, ki ga vsako leto pripravita mojstra umetniške keramike Barba Štemberger Zupan in Niko Zupan in bo letos potekal kar dva tedna, tja to 14. junija. Uvodoma se bodo predstavili gosti letošnjega simpozija, v nadaljevanju pa bo knjigo Poezija čopiča, podglazurna poslikava predstavila njena avtorica Irena Radej. Tokrat bo na simpoziju ustvarjalo osem avtorjev, poleg obeh domačinov še Anna Malicka Zamorska s Poljskega, Simcha Even Chen iz Izraela, Khaled Sirag iz Egipta, Günter Prashak iz Avstrije, Lale Demir Oransay iz Turčije in Grainne Watts z Irskega. Tokratne gostje so Irena Radej, Zlatica Becci, Eva Peterson Lenassi in Igor Bahor. Sodelujoči na simpoziju se bodo prve tri dni vsak dan zvečer ob 19. uri s predavanji predstavljali v Muzeju občine Šenčur. **I. K.**

KINO SPORED**KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ****Petek, 28. 6.**

17.30 KRILA, sinhro.
19.10 PRIPRAVNICA
17.10 BALKANSKA BOJEVNICA
21.20 SVETOVNA VOJNA Z
15.30 POŠASTI Z UNIVERZE, sinhro.
17.20, 19.30, 21.40 PREKROKANA NOČ 3
19.00, 21.30 HITRI IN DRZNI 6

Sobota, 29. 6.

13.50, 17.30 KRILA, sinhro.
19.10 PRIPRAVNICA
17.10 BALKANSKA BOJEVNICA
21.20 SVETOVNA VOJNA Z
15.30 POŠASTI Z UNIVERZE, sinhro.
15.10, 17.20, 19.30, 21.40
PREKROKANA NOČ 3
14.40, 19.00, 21.30 HITRI IN DRZNI 6

Nedelja, 30. 6.

13.50, 17.30 KRILA, sinhro.
19.10 PRIPRAVNICA
17.10 BALKANSKA BOJEVNICA
21.20 SVETOVNA VOJNA Z
15.30 POŠASTI Z UNIVERZE, sinhro.
15.10, 17.20, 19.30, 21.40
PREKROKANA NOČ 3
14.40, 19.00, 21.30 HITRI IN DRZNI 6

PLANET TUŠ, KRANJ**Petek, 28. 6.**

15.10, 16.00, 17.05 KRILA
18.50, 21.15, 23.20 PRIPRAVNICA
19.00 NERODNA TAJNICA
18.30, 21.20 JEKLENI MOŽ
20.50 JEKLENI MOŽ, 3D
15.55, 21.20 SVETOVNA VOJNA Z
19.00 SVETOVNA VOJNA Z, 3D

18.20 POŠASTI Z UNIVERZE, sinhro.
16.10 POŠASTI Z UNIVERZE, 3D, sinhro.
16.40 MOJSTRI ILUZIJI
21.15 PREKROKANA NOČ 3

Sobota, 29. 6.

11.40, 12.00, 13.00, 14.05, 15.10,
16.00, 17.05 KRILA
18.50, 21.15, 23.20 PRIPRAVNICA
19.00 NERODNA TAJNICA
18.30, 21.20 JEKLENI MOŽ
20.50 JEKLENI MOŽ, 3D
15.55, 21.20 SVETOVNA VOJNA Z
19.00 SVETOVNA VOJNA Z, 3D
11.30, 13.45, 18.20
POŠASTI Z UNIVERZE, sinhro.
16.10 POŠASTI Z UNIVERZE, 3D, sinhro.
16.40 MOJSTRI ILUZIJI
21.15 PREKROKANA NOČ 3
11.50, 14.00 SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA, sinhro.
13.30 SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA, 3D, sinh.

Nedelja, 30. 6.

11.40, 12.00, 13.00, 14.05, 15.10,
16.00, 17.05 KRILA
18.50, 21.15 PRIPRAVNICA
19.00 NERODNA TAJNICA
18.30, 21.20 JEKLENI MOŽ
20.50 JEKLENI MOŽ, 3D
15.55, 21.20 SVETOVNA VOJNA Z
19.00 SVETOVNA VOJNA Z, 3D
11.30, 13.45, 18.20 POŠASTI Z UNIVERZE, sinh.
16.10 POŠASTI Z UNIVERZE, 3D, sinhro.
16.40 MOJSTRI ILUZIJI
21.15 PREKROKANA NOČ 3
11.50, 14.00 SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA, sinhro.
13.30 SKRIVNOSTNI VARUHI GOZDA, 3D, sinh.

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo
pravico do spremembe programa.

Za glasbeno prihodnost

Tradicionalni zaključni koncert Glasbene šole Kranj je do zadnjega sedeža napolnil brdsko dvorano.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Velika dvorana Kongresnega centra na Brdu je zadnja leta stalnica v prirejanju glasbenih koncertov. Posebej ob zaključku šolskega leta, ko ob nastopu večjih sestavov, ki delujejo v okviru šole, podelijo tudi priznanja učencem tekmovalcem in tistim, ki zaključujejo šolanje. Izjemen obisk, letos je bila dvorana polna, kar pomeni, da je koncert spremljalo več kot petsto poslušalcev, je mladim nedvomno dodatna spodbuda za ves njihov trud, ki ga preko šolskega leta vložijo v učenje instrumenta.

V letošnjem programu sta se tako predstavila šolski Simfonični orkester pod vodstvom Tomaža Kukoviča in trio MAK. Prvi je izvajal dela iz klasičnega glasbenega repertoarja, kar je vsakor zelo pohvalno za nižjo glasbeno šolo. Občinstvo je namreč uživalo v suiti Peer Gynt Edvarda Griega, čudovitem Brahmovem Madžarskem plesu in kot dodatek še v Dvorakovem Slovanskem plesu. S skladbama Andante in Rondo Franza Dopplera, ki sodita v repertoar vsakega vrhunskega flavtista, je nastopil tudi

Simfonični orkester Glasbene šole Kranj je eden redkih tako kakovostnih šolskih orkestrrov v državi. / Foto: Niko Sladič

trio MAK, v katerem muzicira letošnja velika nagrajenka Glasbene šole, flavtistka Katarina Rogelj. Letos je zaključila 8. razred prečne flaute pri mentorici Bogomili Mrdjenović, v teh letih pa je dosegla več prvih mest na tekmovanjih doma in tujini, bila solistka v šolskem simfoničnem in pihalnem orkestru in večkrat nastopala za svojo starost zelo zahtevnimi glasbenimi deli. Šolske

nagrade so prejeli še Gaber Avsec (klarinet, mentorica Eva Kajncan), Vita Blagovič (kitara, Nataša Bogataj), Ana Gorjanc (kitara, Nataša Bogataj) Jernej Mišič (harfa, Bronislava Prinčič), Nejc Urh (kitara, Tanja Rozman) in Erazem Žgajnar (kljunasta flauta, Mojca Zaplotnik). Poleg tega so čestitali tudi 48 učencem, ki so se v preteklem letu udeležili različnih tekmovanj, ter petdesetim,

ki zaključujejo šolanje. Trije bodo svojo glasbeno izobrazbo nadgrajevali na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani.

Kot je ob koncertu povedala ravnateljica Glasbene šole Kranj Petra Mohorčič, bodo z zaključnimi koncerti v takem obsegu nadaljevali tudi v prihodnje, v kar jih vsekakor v prvi vrsti nagovarja številno in zadovoljno občinstvo.

KRANJ

Pozdravili poletje, poživili mesto

Minulo soboto so na kranjskem Glavnem trgu s prireditvijo Pozdrav poletju mesto poživila nekatera društva in organizacije, ki jih združuje Zveza kulturnih društev Kranj. Poezija, zborovsko petje, godba, ples, risba in še kaj so marsikaterga obiskovalca spodbudili, da je trenutek postal in užival ob nastopajočih. »V Kranju in okolici delujejo številna kulturna društva in prav je, da pokažemo, kaj znamo, hkrati pa tudi prispevamo k utripu starega mestnega jedra,« je povedala predsednica ZKD Mija Aleš, tudi prizadevna članica APZ Franca Prešeren (na fotografiji). **I. K.**

BEGUNJE

Šola Avsenikove glasbe

S koncesijo ministrstva za izobraževanje, znanost in šport deluje v Begunjah že od lanskega junija dalje zasebni zavod Glasbena šola Avsenik, ki deluje po predmetniku, ki velja za vse glasbene šole v Sloveniji, in izdaja splošno veljavna spričevala. Vendar je ta šola nekaj posebnega, saj na njej posebej poučujejo slog in tehniko izvajanja Avsenikove glasbe in poučujejo instrumente, ki so bili vključeni v Avsenikov kvintet. Ti so klavirska in diatonična harmonika, trobenta, klarinet, kitara, kontrabas, bariton, kljunasta flauta in petje. V šolo vpisujejo še ta teden, obenem pa vabijo mlade, ki ljubijo petje, tudi k sodelovanju v mešanem šolskem pevskem zboru Avsenikovi slavčki. **J. K.**

KRANJ

Zlati lev Vesni Pernarčič

Kranjsko Prešernovo gledališče je gostovalo na 14. mednarodnem festivalu komornega gledališča Zlati lev v Umagu, kjer so v tekmovalnem delu s komorno kabaretno predstavo o življenju velike umetnice Marlene Dietrich avtorja Nebojše Pop – Tasića in v režiji Primoža Ekarta navdušili občinstvo. Igralka Vesna Pernarčič je za vlogo Marlene Dietrich prejela nagrado zlati lev. **I. K.**

Vlogo Marlene Dietrich vzporedno igrata Vesna Pernarčič in Darja Reichman. / Foto: Mare Mutič

ŠKOFJA LOKA

Svetloba in čas Petra Pokorna

Jutri, v soboto 29. junija, ob 10. uri bo v Kristalni dvorani Sokolskega doma predstavitev avtorske foto-monografije z naslovom Svetloba in čas, priznanega fotografa Petra Pokorna. Predstavitev bodo podkrepili tudi s spremljevalnim kulturnim programom. **I. K.**

RADOVLJICA

Premiera Arnškove vokalne skupine

V nedeljo, 30. junija, ob 20. uri bo v Baročni dvorani Radovljiške graščine premierni koncert moške vokalne skupine Ivana A. Arnška, ki deluje od začetka letošnjega leta. Vstop prost. **I. K.**

Zdeněk Miler – Eduard Petiška

KRTEK in avtomobilček

Skupaj s prikupnim Krtkom boste doživeli razburljivo pustolovščino o Krtku, ki je avtomobile sprva samo opazoval z vrha krtine. Toda ali bo tudi njemu uspelo dobiti svoj avto? Odgovor boste izvedeli v zgodbi na 63 straneh z bogatimi ilustracijami.

10 EUR

* poština

Redna cena knjige je 12,90 EUR.
Če knjigo kupite ali naročite na
Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu,
Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po
tel.: 04/2011-42-41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Odpri so poletno sezono

Skalci in nordijski kombinatorci so se pomerili na 38. mednarodnem tednu skokov za pokal Cockta, že naslednji konec tedna pa se obeta nova tekma, ko bodo tekmovali za točke celinskega pokala.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Po kratkem počitku in dveh mesecih priprav so smučarji skalci in nordijski kombinatorci začeli s tekmami poletne sezone, minule dni pa so tekmovali tudi v Kranju. V okviru 38. mednarodnega tedna skokov je SK Triglav v smučarskem centru Gorenja Sava najprej pripravil tekme za mlade, na praznični terek pa so na skakalnici na Baženku pripravili še tekma članov, članic in mladincev ter nordijskih kombinatorcev, ki je štela tudi za pokal Cockta.

Več kot sto tekmovalcev in tekmovalk se je spustilo po zaletišču skakalnici, med dekleti pa se je najbolje izkazala Katja Požun (Zagorje), ki je edina prehitela obetavno mlado skakalko SSK Alpine Emo Klinec, tretja pa je bila Eva Logar (Zabrdje). »Zame je to letos četrta tekma. Konkurenca nas deklet v slovenski ekipi je, kljub temu da nas ni veliko, kar močna. Podobno je v svetovnem pokalu in zato je treba trdo trenirati,« je povedala Ema Klinec, ki je nato v sredo z ekipo že odšla na nove treninge v Predazzo v Italijo. Po kratkem oddihu se bodo spet začele priprave

in nato nove tekme, Ema, ki je tudi članica naše A reprezentance in bi morala začeti skakati med članicami, pa zaradi spremembe pravil še ne ve, ali bo to sploh mogoče in kaj bo z morebitno uvrstitvijo na olimpijske igre. »Zagotovo so moji skoki takšni, da bi lahko tekmovala v najmočnejši konkurenci, upam pa, da mi tega nova pravila ne bodo prepovedovala,« je dodala Ema Klinec.

V najmočnejši konkurenci pa se že uspešno preizkuša Jaka Hvala (Ponikve), ki je v Kranju edini prehitel domačega Triglavovega aduta Petra Prevca, tretje mesto pa je

osvojil Jernej Damjan (Sam Ihan). Med mladinci do 20 let je zmagal Jaka Kosec (Velenje), med mladinci do 18 let Cene Prevc (Triglav), med mladinci do 16 let pa Bor Pavlovčič (Rateče-Planica).

V nordijski kombinaciji je med člani zmagal Marjan Jelenko (Velenje), med mladinci do 20 let je bil najboljši Borut Mavc (Ljubno BTC), med mladinci do 18 let Leon Šarc (Mengeš) in med mladinci do 16 let Domen Prevc (Triglav).

Skalci bodo na poletni mednarodni tekmi za Celinski pokal v Kranju znova nastopili naslednji konec tedna, 6. in 7. julija.

Najboljše tri v Kranju: Ema Klinec, zmagovalka Katja Požun in Eva Logar / Foto: Gorazd Kavčič

Najboljši med člani: Peter Prevc, zmagovalec Jaka Hvala in Jernej Damjan / Foto: Gorazd Kavčič

Pri štiridesetih v najboljši kondiciji

V Žireh letos praznujejo štirideset let od ustanovitve nogometnega kluba, praznovanje na novem igrišču pa so popestrili tudi s tekmo med domačo ekipo in prvoligašem Triglavom.

VILMA STANOVNIK

Žiri – Žirovski nogometaši so se pred letom dni razveselili novega nogometnega igrišča, na in ob njem pa so minuli konec tedna pripravili praznovanje okrogle obletnice obstoja kluba. Najprej so igrali nekdanji člani NK Alpina Žiri in ekipa Svetega Duha, vrhunec praznovanja pa je bila tekma med

prvoligašem NK Triglavom in NK Alpina Žiri.

»Mislim, da smo štiridesetletnico kluba pričakali v najboljši kondiciji, kar jo je imel klub do sedaj. Zadnja leta se načrtno ukvarjamo z vzgojo mladih igralcev in lahko rečem, da smo počasi začeli žeti sadove tega dela. Tako imamo trenutno v klubu šest selekcij, od najmlajših do članov,«

je ob jubileju povedal predsednik kluba Drago Kramperšek, ki je skupaj z drugimi žirovskimi nogometaši in navijači vesel, da imajo končno primerno igrišče. »Zadnja leta smo se, tako fizično kot v glavih, veliko ukvarjali z izgradnjo igrišča, zadnje leto pa smo se lahko posvetili predvsem nogometu. Tako je članska ekipa, ki je gonilo kluba, začela opazno napredovati. Pri rezultatih v gorenjski ligi sicer to še ni posebno vidno, vendar pa napredujemo proti cilju, to je igranju v tretji slovenski ligi,« je tudi povedal predsednik Kramperšek in dodal, da veliko pozornosti posvečajo tudi vsem drugim mlajšim selekcijam. »V klubu imamo šest trenerjev, saj vsaka selekcija sodeluje v svojem tekmovanju. Po številu članov smo zagotovo najmočnejši žirovski klub, saj imamo trenutno tekmovalcev med sto dvajset in sto trideset. Novo igrišče je za

Predsednik kluba Drago Kramperšek

nas velika pridobitev, vendar na njem igramo predvsem tekme, ki jih vsako leto odigramo več kot sedemdeset. Rešuje nas to, da imamo treninge še vedno na starih površinah, kjer pa industrija okoli nas stiska obroč. Ko tega prostora ne bomo več imeli, pa bomo morali razmišljati o pomožnih vadbenih površinah v sklopu novega stadiona,« je še povedal Drago Kramperšek.

Na osrednji tekmi so sicer z 1 : 2 zmagali gostje iz Kranja, tudi domači igralci pa so, na veselje številnih gledalcev, prikazali dober nogomet.

Torta za Anjo Klinar

VILMA STANOVNIK

Radovljica – Medtem ko nekateri športniki na sredozemskih igrah v Turčiji šele začene svoje nastope, pa se drugi že vračajo domov. Tako so s tekmovanji že opravili plavalci, med njimi pa je bila od naših najuspešnejša članica PK Gorenjska banka Radovljica Anja Klinar, ki je skupaj osvojila dve zlati, dve srebrni in skupaj z Mojco Sagmeister, Špelo Bohinc in Tanjo Šmid še bronasto medaljo v štafeti. Ob povratku domov Anji, njenem klubskem prijatelju Robiju Žbogarju in trenerju Mihi Potočniku danes ob 20. uri na radovljiškem kopališču pripravljajo sprejem, seveda pa ne bo manjkala torta, ki jo bo po tradiciji razrezala dobitnica medalj.

Poleg Anje Klinar, ki je bila do sedaj naša najuspešnejša

tekmovalka na XVII. Sredozemskih igrah, so se te dni odličij veselili tudi nekateri drugi. Tako sta v nedeljo zbirko medalj judoistov z zmaga povečala Lucija Polavder in Matjaž Ceraj, tretje mesto in bron sta si v dvojnem dvojcu priborila veslača Jure Grace in Aleš Zupan, s tretjim mestom pa se je odlično odrezala tudi strelka Petra Dobravec, članica Strelskega društva Lotrič Železniki. Četrty dan tekmovalja je slovenska himna zadonela v čast zmagovalca na konju z ročaji Saša Bertonclja, plavalka Mojca Sagmeister pa je osvojila srebrno odličje. Peti dan je na 50 metrov prsno zlato odličje osvojil Damir Dogonjič, da naši športniki niso ostali brez odličja šesti dan tekmovalja, pa je poskrbela balinarka Tadeja Soddec, ki je bila najboljša v natančnem zbijanju.

TRŽIČ

Dan tržiškega nogometa

Minulo nedeljo so člani NK Tržič 2012 na igrišču pred Osnovno šolo Bistrica ob obletnici ustanovitve kluba in zaključku tekmovalne sezone pripravili 2. dan tržiškega nogometa. »Prireditev je bila posvečena predvsem mladim, saj so se s povabilom na turnir odzvale tudi selekcije kranjskega Triglava in Save v kategorijah U-8, U-10 in U-12, za kar se jim v klubu iskreno zahvaljujemo. V ospredju je bilo predvsem igra, druženje in izmenjava mnenj,« je v imenu NK Tržič 2012 povedal Pavel Škrjanec. Med seboj so se pomerili tudi člani občinske uprave na čelu z županom, starši otrok, ki trenirajo pri NK Tržič 2012 in člani uprave kluba. »Dan je minil v prijetnem vzdušju, zahvale gredo vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji in izvedbi dogodka,« je še povedal Škrjanec in dodal, da je za tržiškimi nogometaši tudi polovica turnirjev v občinski letni rekreativni ligi malega nogometa ker v skupnem seštevku po štirih turnirjih vodi ekipa Torcida, pred Casa Latino, Staro Damo in Bar Košuto. Kot kaže se bo v poletnih in jesenskih mesecih za skupnega zmagovalca nadaljeval boj med temi ekipami. V juliju bosta v sklopu tega tekmovanja še turnir na travi v Podljubelju 7. julija in na mivki pri gostilni pr Benk v Križah 21. julija. **V. S.**

KRANJ

V članski ekipi Triglava kar nekaj sprememb

Nogometaši Triglava, ki te dni igrajo pripravljalne tekme za novo sezono, bodo čez dobra dva tedna prvenstvo v prvi ligi začeli v precej spremenjeni postavi. Kot je znano, so ekipo ob koncu sezone zapustili Enis Đurković, Anže Jelar in Vlado Šmit, nato pa še Aleš in Matej Poplatnik, Dragan Ovcina, mesta v moštvo pa si nista izborila Nejc Zupančič in Bojan Đurič. Trenutno so pri Triglavu na preizkušnji nekateri novi igralci, zaupanje vodstva pa so že dobili Mustafa Nukič, povratnik Nejc Križaj in Matija Boben. Ekipi se je priključil tudi Bernard Stjepanovič, po poškodbi pa se je vrnil Ajdin Redžić. Iz uprave Triglava sporočajo, da so začeli s prodajo sezonskih vstopnic. **V. S.**

KRANJ

Starejši dečki Triglava so državni prvaki

Nogometaši Triglava in Maribora do 14. leta so odigrali tudi finalni tekmi državnega prvenstva. Na domačem igrišču so kranjski nogometaši zmagali 1 : 0, boljši pa so bili tudi na povratni tekmi, ko so slavili z 2 : 0 ter tako osvojili naslov državnih prvakov. **V. S.**

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

KRAJ

Tri nesreče kolesarjev v enem dnevu

Kranjski policisti so v sredo obravnavali kar tri prometne nesreče, v katerih so bili udeleženi kolesarji. Na Zlatem polju v Kranju zgodila je okoli 11.30 neznan voznik zaradi nepravilnega premika z osebnim avtomobilom zaprl pot kolesarju, ki je zato padel po cesti in se lažje ranil. Policisti o neznanem vozniku še zbirajo obvestila. Kasneje, okoli 13. ure je v Šenčurju 32-letni voznik iz okolice Ljubljane zaradi neprilagojene hitrosti z osebnim vozilom trčil v kolesarko, ki se je pri tem lažje ranila. Policisti so vozniku izdali plačilni nalog z globo 300 evrov in izrekli stransko sankcijo tri kazenske točke. Pol ure kasneje je počilo še na Primskovem v Kranju. Tam je desetletni otrok pri vključevanju v promet s parkirišča na lokalno cesto izsilil prednost vozniku osebnega avtomobila, ki je vanj kljub zaviranju trčil. Otrok, ki ni uporabljal zaščitne kolesarske čelade, je po trčenju padel po vozišču in se hujše ranil. **S. Š.**

ŠKOFJA LOKA

Izsilila prednost tovornemu vozilu

Včeraj okoli 5.30 se je v semaforiziranem križišču za Poljansko dolino v Škofji Loki zgodila huda prometna nesreča z osebnim in tovornim vozilom, v kateri se je hujše ranila povzročiteljica nesreče. Po ugotovitvah policistov, je 38-letna voznica osebnega avtomobila iz okolice Škofje Loke v križišču izsilila prednost vozniku tovornega vozila, ki je pravilno in po prednostni cesti zapeljal v križišče. V času nesreče je na semaforju utripala rumena luč. Promet je bil oviran do 7. ure. **S. Š.**

ŠKOFJA LOKA

Padla s kolesom

V nedeljo zvečer se je prometni nesreči v Škofji Loki hudo ponesrečila 62-letna kolesarka. Zaradi neprilagojene hitrosti je izgubila oblast nad kolesom in padla po tleh. Pri tem se je hudo ranila. Policisti so posumili, da je bila vinjena, zato so odredili strokovni pregled. **S. Š.**

KRAJ, RADOVLJICA

Nista bila dostojna

Gorenjski policisti so zaradi kršenja javnega reda in miru v sredo pridržali dva kršitelja. 48-letnega moškega iz okolice Ljubljane so okoli 11. ure zaradi nedostojnega vedenja na javnem kraju v Kranju, pod vplivom maliganov pa s kršenjem tudi ni želel prenehati, so pridržali kranjski policisti. Njihovi radovljiški kolegi pa so okoli 22.30 v Zgošči pri Radovljici 30-letnega Radovljčana, ki se je prav tako vinjen nedostojno vedel na javnem kraju, s kršitvami je nadaljeval kljub opozorilom policistom, ki jim je za nameček tudi grozil. **S. Š.**

TRZIN

Vlomilci »našli« nakit

Pred dnevi so neznan storilci vlomili v stanovanjsko hišo v Trzinu. Obrnili so jo na glavo, pri tem pa se razveselili večje količine nakita, ki so ga odnesli s seboj. Lastnika so oškodovali za pet tisoč evrov. **S. Š.**

RADOVLJICA

Torbica na samopostrežni

Radovljiški policisti so pred dnevi obravnavali tatvino torbice iz osebnega vozila. Lastnica, ki ima zaradi kraje okoli tri tisoč evrov škode, je sicer avtomobil pustila odklenjen. **S. Š.**

Je požar nekdo podtaknil?

V ponedeljek zvečer se je iz zapuščenega samskega doma v Stražišču pri Kranju nevarno pokadilo. Nekateri namigujejo, da je zagorelo s pomočjo človeške roke, policija pa preiskavo še vodi.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V zapuščenem samskem domu v Stražišču pri Kranju je v ponedeljek, na predvečer dneva državnosti, spet zagorelo. Sosedje vedo povedati, da že vsaj tretjič v zadnjem letu dni. Ob tem se pojavlja vprašanje, ali je požar nehote zanetil kakšen od brezdomec ali odvisnikov, ki se menda večkrat zatečejo v objekt, ali pa je bil podtaknjen. Od policije konkretnega odgovora nismo prejeli, je pa tiskovni predstavnik Policijske uprave Kranj Bojan Kos pojasnil, da so policisti na kraju »našli različne predmete in nekatere sledi, ki bi bile lahko pomembne za ugotavljanje vzroka in odgovornosti za požar«. V objektu niso našli nikogar.

Iz pritličja nekdanjega samskega doma prav tako že propadlega Tekstilindusa, ki že nekaj let sameva in vidno propada, se je črn dim pokadil okoli 20. ure. Gasilce so sosedje hitro alarmirali, na

kraj požara pa so hitro prispeli kranjski poklicni gasilci in njihovi prostovoljni kolegi iz Stražišča, Kokrice in Bitenj. Za vsak primer se je pripeljala tudi ekipa prehospitalne enote Nujne medicinske pomoči Kranj, ki pa k sreči ni imela dela. Gasilci so požar hitro lokalizirali in pogasili, kot so sporočili iz Uprave RS za zaščito in reševanje so prostore nazadnje tudi prezračili, česar jim niti ne bi bilo potrebno, saj je večina oken v pritličju razbitih. Stavbo so preventivno pregledali tudi s toplo kamero.

Kranjski gasilci so v samskem domu v Stražišču pred tem že dvakrat posredovali. Med drugim tudi julija lani, ko so si morali pomagati tudi z gasilsko avtolestvijo, saj je zagorelo v zgornjih etažih večnadstropnega objekta, ogenj pa je deloma zajel tudi ostrešje. Tedaj so zagorele smeti, ki jih je nekdo odložil v četrtem nadstropju nekdanjega samskega doma.

Gasilec ponedeljkovega požara v nekdanjem samskem domu v Stražišču ni bilo težko zatreči.

Samski dom na Delavski cesti je bil preteklosti namenjen samskim delavcem kranjskega Tekstilindusa, ki se je v začetku 90. let prejšnjega stoletja znašel v stečaju. Objekt – v njem so tedaj stanovale že po cele družine – je tako leta 1995 kupil podjetnik Janž Janša oziroma njegovo

podjetje Infohip, ki je sčasoma iz doma »nagnal« vse stanovalce, kasneje pa jih je na kranjskem sodišču tožil za uporabnine za čas njihovega bivanja v samskem domu. Z nekaterimi stanovalci se je predčasno poravnal, zoper druge pa je po naših podatkih skupinsko tožbo tudi dobil.

ŠOBEČ

V Šobcu pogrešajo italijansko turistko

V kampu Šobec so v ponedeljek pogrešili 44-letno italijansko turistko Reo Eleonoro. Policistom so pojasnili, da je tam počitnikovala od minulega petka, dneve pa je običajno preživljala s sprehodi po Bledu in Lescah, za prevoz pa je uporabljala javna prevozna sredstva. Pogrešana je visoka okoli 165 centimetrov, ima normalno postavo, daljše črno-sive lase in nosi očala. Oblečena je bila v starejša in bolj ohlapna oblačila, pogosto pa je imela v roki več vrečk in torbico. Nazadnje je bila opažena z rdečim nahrbtnikom. Pogrešana zelo dobro govori angleško. Kdor bi karkoli vedel o njej, naj obvesti najbližjo policijsko postajo ali pokliče na telefonsko številko 113 oziroma na anonimni telefon policije o80 1200. Tujega turista, 50-letnega avstrijskega državljanca so v nedeljo pogrešili tudi v Kranjski Gori. Dan kasneje so ga mrtvega našli na skalni polici pod potjo iz Rdeče škrbine proti Planiki pod Triglavom. Gorski policist je ugotovil, da je sicer dobro opremljenemu planincu med hojo spodrsnilo. **S. Š.**

Pogrešana Italijanka Rea Eleonora / Foto: PU Kranj

Izsiljevalci hoteli denar

Kranjski policisti poizvedujejo za predrzneži, ki so izsiljevali mlade.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V noči na torek, bilo je okoli 2. ure, so kranjske policiste obvestili o dveh primerih izsiljevanja na Savski loki v Kranju. V prvem je sedem neznanih storilcev pristopilo do dveh mlajših oškodovancev. Zagrozili so jima, ju zraven odrivali ter tako izsilili ves njun denar in še osebne dokumente. Kmalu zatem sta neznanca pristopila še do dveh oškodovancev. S fizično silo in z grožnjami sta jima vzela mobilna telefona in denarnici. Kot sta

oškodovanca povedala policistom, sta bila nasilneža mlajših let, visoka med 160 in 170 centimetrov, eden je imel krajše temne lase, drugi pa je bil ostrizen na »irokezo«.

Za marsikoga so takšna dejanja blažja oblika kriminalitete, a kazenski zakonik zanje predvideva do pet let zapora. Policija pri tem ugotavlja, da si storilci za žrtev praviloma izberejo tiste, za katerega ocenijo, da ga bodo najlažje obvladali. »Napadi na moške so izvedeni večinoma na ulicah ali

po prihodu iz lokalov ter celo v njih, medtem ko so ženske žrtve takih dejanj predvsem na ulicah, ko se odpravijo po nakupih in drugih opravkih oziroma se vračajo proti domu. Mladoletniki so najpogosteje žrtve napadov v parkih, na trgih in ulicah ali pred lokali v mestnih središčih,« pojasnjuje Bojan Kos iz Policijske uprave Kranj. Policisti svetujejo, naj se žrtve teh storilcev spomnijo, da je zdravje vredno več od premoženja; zato naj o odločitvi za odvrnitev napada nase temeljito premislijo.

Občina Škofja Loka

2CELLOS

AdriaSlovenica

5. KONCERTNI KRISTALNI ABONMA 2013/2014 V SOKOLSKEM DOMU

VPIS ABONMAJEV OD 26. DO 29. JUNIJA
OD 10. DO 19. URE V SOKOLSKEM DOMU
WWW.SOKOLSKIDOM.SI

POSLOVNI GLAS

Trgovcu so največja zaveza kupci

Gorenjski dobavitelji Mercatorja verjamejo, da se njihov položaj v največji slovenski trgovski družbi ne bo spremenil niti po prihodu novega lastnika, hrvaškega Agrokorja. »Potez, ki bi poslabšale prodajne rezultate, si pameten lastnik, kot je Agrokor, ne bi dovolil,« tako razmišlja Ksenija Jankovič Banovšek, izvršna direktorica Ete Kamnik.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Prodaja 53-odstotnega deleža Mercatorja hrvaškemu Agrokorju v javnosti sproža več vprašanj, med drugim se je pojavila tudi skrb, ali bodo slovenski dobavitelji še vedno v enaki meri kot doslej polnili prodajne police največje slovenske trgovske družbe. Na podlagi pogodbe o sodelovanju med Mercatorjem in hrvaškim koncernom se za slovenske dobavitelje vsaj še tri leta ne bi smelo ničesar spremeniti. V pogodbi namreč piše, da bodo slovenski dobavitelji vsaj prva tri leta zadržali svoj obstoječi položaj na Mercatorjevih prodajnih policah oziroma bodo pridobili pošten delež na prodajnih policah glede na njihovo uspešnost na trgu. Kakšna pa so njihova pričakovanja, smo povprašali tri večje gorenjske dobavitelje – Eto Kamnik, Meso Kamnik in Loško zadrugo. Sodeč po njihovih odgovorih verjamejo, da se novi lastnik lokalnim dobaviteljem ne bo odrekal.

Police ostajajo enako dolge

»Izdelki Natureta se kljub padcu kupne moči dobro prodajajo in prepričani smo, da bo lastnik Mercatorja poskrbel za to, da bo ponudba na policah ustrezala potrebam in pričakovanjem kupcev. V poplavi konkurenčnih izdelkov iz tujine so potrošniki vse bolj zvesti Natureti in tudi naših okusov so vajeni,« tako pravi Ksenija Jankovič Banovšek, izvršna direktorica Ete Kamnik.

»Verjamemo, da resni poslovni subjekti resno jemljejo sprejete zaveze in dogovore, ki jih prevzamejo z nakupom. Položaj Etinih izdelkov na policah pa ni toliko odvisen od zavez kot od obojestranskega poslovnega interesa in upoštevanja nakupnih navad potrošnikov. Prepričani smo, da do prekinitve ne more priti, ker police ostajajo enako dolge in slovenski potrošniki enako zvesti Natureti. Potez, ki bi poslabšale prodajne rezultate, si pameten lastnik, kot je Agrokor, ne bi dovolil,« še razmišlja. Kaj pa bi za Eto pomenila morebitna prekinitve sodelovanja z Mercatorjem? »Če o tem govorimo hipotetično: Eta zagotavlja več kot 180 delovnih mest, obstaja 90 let in v Sloveniji že desetletja odkupuje peso, zelje, repo, svežo zelenjavo in želimo si, tako kot doslej, redno izpolnjevati obveznosti do naših dobaviteljev,« je odgovorila izvršna direktorica kamniškega predelovalca sadja in zelenjave v izdelke z daljšim rokom uporabe.

Potrošniki vedo, kaj je dobro zanje

Podobno razmišljajo tudi v družbi Meso Kamnik. »Prevzem Mercatorja s strani hrvaškega trgovca ni problematičen, če to ne pomeni poslabšanja prodajnih pogojev, ki jih imajo slovenski dobavitelji v Mercatorju. Povsod po svetu je živilska industrija lokalna, namenjena je oskrbi okoliškega prebivalstva, zato je tudi logično, da je odvisna od

Prodajne police Mercatorja naj bi bile vsaj še tri leta enako založene z izdelki slovenske živilske industrije. / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

lokalnih trgovcev. Upamo, da novi lastnik ne bo spreminjal tega načela, seveda je pa tudi sam zavezan spoštovanju preferenc svojih kupcev, ki lahko zahtevajo blago določenega izvora in kakovosti. Z nepremišljenimi potezami bi lahko tvegali nadaljnje upadanje lojalnosti kupcev. Mercatorjevi dobavitelji so že doslej morali biti konkurenčni, res pa je, da je ob enakih pogojih raje izbral slovenskega dobavitelja. Upamo, da bo tudi v prihodnje tako,« razmišlja direktor družbe Marko Višnar. Zaveza, ki jih vsebuje pogodba o sodelovanju med Mercatorjem in Agrokorjem, ni želel komentirati, ker mu niso poznane, dodaja pa, da bodo tudi za novega lastnika Mercatorja glavna zaveza pričakovanja

kupcev, ki bodo prihajali v njegove trgovine. »Verjamemo, da slovenski potrošniki vedo, kaj je dobro zanje,« pravi. Po Višnarjevih besedah bi morebitna prekinitve sodelovanja z Mercatorjem za Meso Kamnik in za krovno skupino Farme Ihan pomenila pomembno spremembo. »Vendar ne samo za nas, temveč tudi za tisoče rejcev, od katerih kupujemo govedo, stotine kooperantov, ki za nas vzreajo prašiče, stotine pri nas zaposlenih, pa za prevoznike, vzdrževalce, vzporedne dejavnosti, tudi medije, če hočete. Če bo kupna moč v Sloveniji še naprej kopnela, se pravi, če bomo še naprej pustili umirati domača podjetja, ukinjati delovna mesta in uvažati vse, kar se bo komu zahotelo,

bo zmanjkalo denarja tudi za vrtnice, pokojnine, zdravstvo,« poudarja.

»Ne glede na lastništvo Mercatorja bo lastnik moral upoštevati lokalne dobavitelje. Upam, da bodo tudi potrošniki spoznali, da le lokalni dobavitelji lahko zagotovijo kvalitetno surovino, kar je tudi splošni trend tako v EU kot tudi drugod,« meni tudi direktor Loške zadruge Mitja Vodnjov, ki smo ga ujeli ravno na dopustu. V razpravi o primerem lastniku se glede na to, da Loška zadruga ni vključena v lastništvo Mercatorja, ne želi vključevati. »Vsekakor bomo glede na naše strateške usmeritve sodelovali s kupci, ki bodo ponujali lokalne pridelke, in verjamemo, da bo to tudi Mercator,« je dodal.

V Peku novi predsednik uprave

◀ 1. stran

Peko namreč letno prodaja okoli 850 tisoč parov čevljev, kar pomeni, da ima svoj trg in lojalne kupce. Tedaj je poudaril, da Peko v obstoječi finančni situaciji potrebuje ustrezno začasno pomoč, zato v družbi pospešeno iščejo možnosti kratkoročnega vira, ki bi omogočil, da steče proizvodnja kolekcije

jesen-zima. Vodstvo Peka bo tako poskušalo najti rešitve z bankami. Imajo pa tudi nekaj svojih možnosti za pridobitev sredstev: nerazporejen dobiček iz preteklih let v odvisnih družbah, ki bi ga lahko prenesle na matično družbo, pa tudi zalogo skoraj milijona parov čevljev iz najnovejše in preteklih kolekcij, ki jih skušajo sedaj razprodati.

Primerjava se spleča

SIMON ŠUBIC

Kranj – Zadnji pregled ponudbe potrošniških kreditov, ki so ga naredili pri Zvezi potrošnikov Slovenije, je v primerjavi z lanskimi rezultati pokazal, da so se na trgu pojavile ugodnejše ponudbe, čeprav so krediti v povprečju dražji. Primerjava ponudnikov se torej še bolj spleča, svetujejo v ZPS.

Pri ZPS redne preglede bančne ponudbe potrošniških kreditov preverjajo s pomočjo dveh gotovinskih

kreditov. Prvi je v vrednosti tri tisoč evrov z odplačilno dobo enega leta (npr. za obnovo stanovanja), drugi v višini sedem tisoč evrov pa z odplačilno dobo štirih let (za nakup avtomobila). V primerjavi z lanskim letom so se pogoji za odplačevanje enoletnega kredita pri večini bank nekoliko poslabšali, zaradi bolj ugodne ponudbe nekaterih bank pa potrošniki letos kljub temu lahko dobijo ugodnejši kredit kot lani, so ugotovili. Tudi pri dolgoročnih kreditih je večina bank

nekoliko podražila ponudbo, pa vendar se kreditojemalcem obetajo višji prihranki, saj razlika med najbolj in najmanj ugodno banko letos znaša dobrih 530 evrov, lani pa 380 evrov.

V ZPS še ugotavljajo, da banke še vedno veliko pozornosti namenjajo preverjanju kreditne sposobnosti potrošnikov. Ne zanimajo jih le vaši redni dohodki, ampak tudi mesečne obveznosti. Nekatere banke tako odbrijo le tolikšen kredit, da na bančnem računu po odbitku kreditnega obroka ostane najmanj znesek minimalne neto plače.

ODDAMO poslovni prostor v centru Kranjske gore na Borovški cesti 95.

Prostor s samostojnim vhodom se nahaja v poslovnem objektu Gorenjske banke in sicer pritličju, v velikosti 28,00 m². Cena najema: 8,40 €/m². Več na: www.gbkr.si, telefon: 04/208-44-77.

ODDAMO poslovne prostore na Jesenicah, Cesta maršala Tita 8.

Pisarniški prostori se nahajajo v poslovnem objektu Gorenjske banke in sicer v I. nadstropju, v velikosti od 20,00 m² do 40,00 m². Možen je najem posamezne ali več pisarn. Cena najema: 5 €/m². Več na: www.gbkr.si, telefon: 04/208-44-77.

ODDAMO poslovne prostore v Radovljici, Gorenjska cesta 16.

Pisarniški prostori se nahajajo v poslovnem objektu Gorenjske banke v I. nadstropju 84 m² (cena najema: 6,5 €/m²), v II. nadstropju 134 m² (cena najema: 5 €/m²) in v III. nadstropju 185 m² (cena najema: 3 €/m²). Več na: www.gbkr.si, telefon: 04/208-44-77.

ODDAMO poslovni prostor v Trzinu, Trg svobode 1.

Oddaja se pisarna v mansardi velikosti 28,64 m². Nahaja se v poslovnem objektu Gorenjske banke v centru Trziča, ki je bil obnovljen v letu 2009. Cena najema: 4,5 EUR/m². Več na: www.gbkr.si, telefon: 04/208-44-77.

Prodamo poslovni objekt v Škofji Loki, Šolska ulica 6 in zazidljivo zemljišče v neposredni bližini.

Poslovni objekt je bil zgrajen leta 1959, meri 610,79 m² in stoji na 698 m² veliki parceli. Izhodiščna prodajna cena poslovnih prostorov s funkcionalnim zemljiščem je 493.602,00 EUR oz. 765,48 EUR/m². Cena zazidljivega zemljišča površine 1.400m² je 238.000,00 EUR oz. 170 EUR/m². Več na: www.gbkr.si, tel: 04/208-44-77.

Prodamo poslovni objekt na Trati v Škofji Loki, Frankovo naselje 67.

Objekt površine 113,41 m² je bil zgrajen v letu 1991. Izhodiščna prodajna cena je 105.000,00 €. Do prodaje je možen najem. Izhodiščna cena najema je 10,00 €/m². Več na: www.gbkr.si, telefon: 04/208-44-77.

Gorenjske njive najbolj obdavčene

Kmetom grozi precejšnja davčna obremenitev.

ANA ŠUBIC

Kranj – Problematika davka na nepremičnine in novi izračuni katastrskega dohodka (KD), ki v zadnjem času med kmeti dvigujejo veliko prahu, so bili tudi glavna tema zadnje redne seje sveta kranjske območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS). Sklenili so, da bodo od vlade zahtevali, naj kmetov ne bremeni z višjim davkom,

pa bodo možne še do konca avgusta, je pojasnila Neva Pajntar, agrarna ekonomistka s KGZS. Kot pravi, si na zbornici že ves čas prizadevajo, da bi si država za spremembo zakona vzela več časa: »Ni prav, da se tako pomemben in obsežen sistem naredi na vrat na nos. Treba ga je prevetrili in pogledati vse detajle in kakšen vpliv bodo novi izračuni imeli na posamezne kmetije.« Kot

Od leve: Gašper Cerar in Neva Pajntar s KGZS ter Ivan Tičar, predsednik sveta kranjske enote KGZS, in Mitja Kadoič, direktor KGZ Kranj.

izračunanim po novem zakonu o ugotavljanju KD, ki naj bi v veljavo stopil še letos. Pri načrtovanem davku na nepremičnine svet nasprotuje vsakršnemu obdavčenju kmetijskih zemljišč in gozdov ter poslovnih zgradb, namenjenih kmetijski ali gozdarski dejavnosti in dopolnilnim dejavnostim na kmetiji. Predlagajo še, naj zemljišča v skupni lasti (gre predvsem za pašne in agrarne skupnosti) vrednotijo nižje od običajnih kmetijskih zemljišč. Svet je podprl tudi prizadevanja prebivalcev Triglavskega narodnega parka, da se kmetijska zemljišča in stavbe na tem območju oprosti tako davka na nepremičnine kot KD, saj imajo domačini zelo omejeno razpolaganje s svojo lastnino.

»Zaradi predvidene nove metodologije je na Gorenjskem zelo visoko ovrednoten katastrski dohodek in za gorenjske kmete precej nelegičen. Izračuni za gorenjske njive in sadovnjake pa so celo najvišji v Sloveniji, udarjeni bodo tudi vrtnarji in poljedelci. Upoštevajo namreč triletni kolobar in kulture, ki se jih goji v tem času, po nekkih izračunih pa silažna korusa, krompir in travne mešanice prinašajo višji katastrski dohodek kot žita, pa čeprav so bile odkupne cene krompirja še nedolgo nazaj okrog pet centov za kilogram,« je dejal Mitja Kadoič, direktor Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj.

Dokončni izračuni KD še niso znani, njihove korekcije

pravi, naj bi se na splošno katastrski dohodek za njive in travinje bistveno znižal v primerjavi s preteklimi izračuni, višji pa naj bi bil za vinograde, sadovnjake in gozd. »Na globalni ravni bo leta 2013 pobranega manj davka, ker je največja masa katastrskega dohodka prav pri njivah in travnikih,« je še dejala.

V razpravi je bilo slišati, da je zakon nevaren za hribovske kmetije, saj breme s travnikov in polj prenaša na gozdove, in da se bo v primeru večjih obremenitev lastnikov gozdov treba začeti pogovarjati tudi o pravicah javnosti na zasebnih zemljiščih. Slišati je bilo še, da so njive na Gorenjskem marsikje slabše kakovosti in da pri izračunu ni upoštevano, da so stroški pridelave na majhnih in razdrobljenih kmetijah večji.

Precej kritik je letelo tudi na davek na nepremičnine, ki naj bi v veljavo stopil leta 2014. Čeprav finančno ministrstvo navaja, da bo davčna obremenitev višja dva- do trikrat, pa bi se za nekatere kmete povišala tudi 10- ali celo 15-krat, je opozoril Gašper Cerar s KGZS. »Na Gorenjskem bi šestnajsthektarska kmetija plačala 2.600 evrov davka, šesthektarska kmetija, ki ima zraven še 2.500 kvadratov stavbnih zemljišč, pa 5.500 evrov.« Na KGZS so tako že pred dvema tednoma izrazili nestrinjanje z načrtovanim davkom in zahtevali, da iz obdavčitve izvzamejo kmetijske stavbe ter kmetijska in gozdna zemljišča.

Lahko bi sekali bistveno več

Lastniki gozdov v gozdnogospodarski enoti Besnica bodo v prihodnjih desetih letih lahko posekali 335 tisoč kubičnih metrov lesa, kar je 179 tisoč »kubikov« več, kot so ga posekali v preteklem desetletju.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V kranjski območni enoti Zavoda za gozdove Slovenije so pripravili nov načrt gozdnogospodarske enote Besnica za obdobje 2013–2022. Načrt je od srede vsak delovni dan od sedmih do devetih dopoldne razgrnjen v prostorih Krajevne enote Kranj v Kranju, na ogled bo do 9. julija. Lastniki gozdov in drugi uporabniki gozdnega prostora lahko dotlej dajo pripombe na načrt, prav tako tudi po elektronski in navadni pošti ter na javni obravnavi, ki bo v četrtek, 4. julija, ob 19.30 v »gozdni učilni« zavoda v Zgornji Besnici (Podrovnik).

Kot je povedala glavna načrtovalka Maja Polenšek, enota Besnica obsega 8.152 hektarjev veliko območje katastrskih občin Nemilje, Zgornja Besnica, Spodnja Besnica, Pševo, Stražišče, Bitnje, Žabnica, Drulovka, Breg, Jama, Praše, Mavčiče, Podreča in Planica, na katerem je 4.917 hektarjev ali 60 odstotkov gozdov. V območju Nature 2000, za katerega veljajo nekatere omejitve, je skoraj tretjina gozdnega prostora, to je 1.631 hektarjev – celotni predel Jelovice v enoti, območje Velikega vrha in Bidovčevih jam, Nakelska Sava ter del Škofjeloškega hribovja. Velika večina gozdov, kar 97 odstotkov, je v zasebni lasti, ostali so v občinski in državni. Zasebna posest je zelo razdrobljena, po podatkih za lani je 3.021 lastnikov imelo v povprečju 1,63 hektarja gozda, od tega tri četrtine manj kot en hektar. »Lastniki majhnih

Maja Polenšek

»Starejšo generacijo, ki je znala in želela gospodariti z gozdom, ponekod zamenjujejo novi, mladi lastniki, ki želijo na hitro zaslužiti in jih ne zanima dolgoročni donos. Nekateri med njimi niti ne vedo, kje imajo gozd oz. kje poteka meja parcele.«

posesti niso ekonomsko vezani na gozd in tudi ne kažejo zanimanja za vlaganja oz. za delo v gozdu. Veliko parcel je v lasti večih lastnikov, zato imajo revirni gozdarji tudi več dela, še zlasti pisarniškega,« pove Maja Polenšek in doda, da je povečevanje povesti odvisno predvsem od državne politike, pri tem pa še ni znano, kako bo na to vplival napovedani davek na nepremičnine.

Gozdovi se vse bolj starajo

Lastniki gozdov bi glede na načrt lahko v minulih desetih letih posekali skoraj 249 tisoč kubičnih metrov lesa, a so ga dejansko le nekaj več kot 156 tisoč »kubikov«.

Na posek so močno vplivale ujme in pretirana razmnožitev lubadarja, sanitarne sečnje je bilo kar 31 odstotkov celotnega poseka, na ravninskem območju je bil posek zaradi tega celo za petino večja od načrtovanega. Za naslednjih deset let v zavodu načrtujejo bistveno večji posek – 335 tisoč kubičnih metrov. »Večji posek omogoča vse višja lesna zaloga, nujen pa je tudi zato, ker se gozdovi vse bolj starajo. Razmerje razvojnih faz je porušeno, preveč je debeljakov in premalo drogovnjakov, to je lesa, debelega od deset do trideset centimetrov,« pravi Maja Polenšek in dodaja, da se v zadnjih letih posek povečuje tudi zaradi gospodarske krize.

Pomanjkljiva nega

Dobre štiri petine gozdov je odprtih za normalno gospodarjenje, predvsem v težje dostopnih predelih pa je odprtost še vedno pomanjkljiva. Lastniki v zadnjih desetih letih niso zgradili nobene nove gozdne ceste, po oceni gozdarjev bi bilo v naslednjem desetletju treba zgraditi 13 kilometrov novih cest, med katerimi bi dali prednost cestama Štihlnove ravne – Plansko in Jančje brdo. Uresničitev načrtov bo tako kot doslej odvisna od finančnih možnosti lastnikov in državne podpore.

Gozdarji opozarjajo tudi na pomanjkljivo nego gozdov. »V ravninskih gozdovih je problem robida, ki je zelo agresivna in lahko za več desetletij zavre razvoj drevja. V zadnjih petih letih se je nega zelo zmanjšala, tudi na račun vse nižjih državnih subvencij,« pravi Polenškova in poudarja: »Če ni obzete in nege, je manj visoko kakovostnega lesa, gozd pa je tudi bolj izpostavljen ujmam, še zlasti vetru.«

In kaj še »žuli« gozdarsko stroko? Prevelik delež iglavcev v lesni zalogi in prevelik delež sanitarne sečnje v celotnem poseku, vse večja obljudenost gozdov, kar vznemirja divjad ter ovira sečno in spravilo lesa, nedovoljene voznje z motornimi vozili po gozdovih, vse hujši pritisk na primestne gozdove, nedovoljeni posegi v gozdni prostor, vse večja obremenjenost javne gozdarske službe s pisarniški opravili, ...

TRŽIČ

Iz občinskih gozdov tisoč kubikov lesa

Tržiški občinski svetniki so na zadnji seji sprejeli načrt ravnarja s premičnim premoženjem občine, v katerem ocenjujejo, da bodo letos in prihodnje leto na gozdnih površinah občine (v lasti ima 650 hektarov) skupaj posekali tisoč kubičnih metrov lesa. Kot je pojasnila vodja urada za prostor Jasna Kavčič, so to oceno naredili na podlagi odločb za sečno zavoda za gozdove, ki jim je letos skupaj naročil posekati že skoraj 400 kubikov lesa. Od tega je 250 kubikov sanitarne sečnje, preostalo pa je redna sečnja. Krčili bodo predvsem gozdove na Pristavo, v Mrzli dolini in pobočju Kamneka nad Cimprom. Občina namerava les prodati, ocenjuje pa, da bodo s prodajo tisočih kubičnih metrov letos in prihodnje leto skupaj zaslužili 60 tisoč evrov. **A. Š.**

SORIŠKA PLANINA

Že šesto srečanje rejcev drobnice

Društvo rejcev drobnice Škofja Loka v sodelovanju s pašno skupnostjo Soriška planina vabi na tradicionalno, že šesto srečanje rejcev drobnice, ki bo jutri, v soboto, ob 10. uri pri Litostrojski koči na Soriški planini. **A. Š.**

Vse več češenj, kostanja in orehov

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Državni statistični urad je objavil prve rezultate lanskega popisa intenzivnih sadovnjakov. Rezultati kažejo, da se je od zadnjega popisa pred petimi leti bruto površina sadovnjakov nekoliko zmanjšala, hkrati pa se je predvsem zaradi vpisa manjših pridelovalcev v register skoraj za petino povečalo število kmetijskih gospodarstev, ki se ukvarjajo s sadjarstvom. Sestava sadnih vrst se od leta 2007 do lani ni bistveno spremenila.

Pridelovalci so v tem obdobju izkrčili skoraj sto hektarjev nasadov breskev in nektarin, občutno se je zmanjšala tudi pridelava višenj, najbolj pa se je povečala pridelava češenj, kostanja, orehov in kakija. Največji delež površine intenzivnih sadovnjakov še vedno zavzemajo jabolane (69 odstotkov), med katerimi je največ sorte idared, zlati delišes in jonagold. Največ novih nasadov jablan je bilo zasajenih s sortami gala, zlati delišes in fuji. Proti toči je zaščitena petina površine intenzivnih sadovnjakov.

LJUBLJANA

Prezemna ponudba Save Re uspela

Prezemno ponudbo Pozavarovalnice Save, ki ima skupaj s Sodom že v lasti 99,68-odstotni delež v Zavarovalnici Maribor, je v roku sprejelo dvanajst malih delničarjev, ki so bili skupaj imetniki še 0,20 odstotka mariborske družbe, za toliko pa je pozavarovalnica tudi povišala svoj delež, so na spletni strani Ljubljanske borze sporočili iz Save Re. Pozavarovalnica namerava odkupiti tudi Sodom 39,21-odstotni delež, v ta namen je Sava Re že izvedla dokapitalizacijo v višini 55 milijonov evrov. **S. Š.**

LJUBLJANA

Upad prodaje industrije

Po začasnih podatkih je slovenska industrija lani proizvedla in prodala za približno 18,5 milijarde evrov svojih proizvodov in storitev, kar je v primerjavi z letom 2011 za 2,4 odstotka manj. 72 odstotkov industrijskih proizvodov in storitev je bilo sicer prodanih na tujih trgih. Na domačem trgu so največji delež svojih prihodkov ustvarili proizvajalci pijač in živil. **S. Š.**

Previdno s karticami

Združenje bank Slovenije opozarja na posebno previdnost pri rokovanju z bančnimi karticami na dopustu.

SIMON ŠUBIČ

Kranj – V Združenju bank Slovenije so uporabnike plačilnih kartic pozvali, naj bodo pri rokovanju z bančnimi karticami na dopustu še posebej pozorni. Med drugim jim svetujejo, da imejte kartico, ki je pravzaprav vaš denar, vedno pri sebi in je ne puščajte v avtu, garderobi ali kje drugje. Kadar z njo plačujete račune, je nikoli ne izpustite izpred oči. V restavraciji naj natakakor uporabi prenosni POS terminal ali pa ga sami pospremite do plačilnega mesta.

Tistim, ki potujejo v tujino, svetujejo tudi, da je najbolje razpolagati z več različnimi karticami, pred potovanjem pa preverite njihovo veljavnost in razpoložljiv limit. Kartice in gotovino je tudi najbolje hraniti ločeno, saj na ta način ob morebitni kraji ne boste izgubili

Na potovanju v tujino je najbolje razpolagati z več različnimi karticami. / Foto: Gorazd Kavčič

vsega. V dobro obiskanih turističnih krajih hitro pride do gneče, v tem primeru imejte torbico ali denarnico tesno ob sebi. V hotelskih sobah ali apartmajih je priporočljiva uporaba sefov za hranjenje dragocenosti, gotovine in kartic. Pri plačevanju s kartico pa pred podpisom ali vnosom osebne PIN številke preverite informacije na računu, POS izpisku ali POS terminalu.

»Zapišite si tudi telefonsko številko, ki ste jo prejeli od izdajatelja kartice in na katero lahko 24 ur na dan, 365 dni na leto pokličete in takoj prijavite izgubo ali krajo kartice,« svetujejo v združenju. Prijavo preklica, izgube ali kraje opravite takoj, le tako bo vaša kartica blokirana in s tem zmanjšana možnost zlorabe. Sum kraje kartice obvezno poleg tega prijavite najbližji policijski postaji, tudi če ste v tujini.

DOMŽALE

Dve ponudbi za odkup Heliosa

Za nakup slabih 73 odstotkov družbe Helios se zanimata ameriška multinacionalka PPG in avstrijski Ring International, ki sta tudi podala ponudbo za odkup večinskega deleža, ki ga prodaja konzorcij lastnikov, so sporočili iz društva Mali delničarji Slovenije. To je pred dnevi na skupščini delničarjev povedal predsednik uprave Uroš Slavinec, ki je lastnike tudi seznanil, da je bil v maju zaključen skrbni pregled skupine Helios, h kateremu so sicer pristopili trije interesi. Delničarji Heliosa so sicer na skupščini sklenili, da družba za lani izplača 15 evrov bruto dividende na delnico. **S. Š.**

KRANJ

Jeseni že nova dokapitalizacija

Na skupščini Delavske hranilnice so delničarji sklenili, da bodo 1,46 milijona evrov lanskega dobička namenili statutarnim zadavam, okoli 900 tisoč evrov pa izplačilu dividend, ki tako znaša pet evrov bruto na delnico. Banka bo jeseni izvedla novo dokapitalizacijo v višini dva milijona evrov. Predsednik uprave Jože Stegne je ob tem napovedal, da bo hranilnica po uspešni dokapitalizaciji v višini 1,3 milijona evrov spomladi letos že jeseni izvedla novo dokapitalizacijo v višini dva milijona evrov. Delničarji so na skupščini tudi potrdili razrešnico upravi in nadzornemu svetu za poslovno leto 2012. Hranilnica je sicer v prvih petih mesecih leta 2013 dosegla bruto dobiček v višini 785 tisoč evrov oziroma neto dobiček v višini 652 tisoč evrov, kar je več od načrtovanega. **S. Š.**

LJUBLJANA

Obdavčitev bo višja tudi do štirikrat

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je po proučitvi predloga Zakona o davku na nepremičnine ugotovila, da bo predvidena davčna osnova, ki bo po novem temeljila na posplošeni vrednosti nepremičnin, najmanj 20 do 400 odstotkov višja. Po mnenju OZS je zato trditev vlade o 13-odstotni višji obremenitvi poslovnih in industrijskih nepremičnin zavajajoča. **S. Š.**

Radio Gorenc d.o.o., Baloš 4, 4290 Trzin

Ljubljana 93.8 MHz

Jesenice 92,1 MHz

Kranj 93.8 MHz

Radio Gorenc

93.8

ŠIRIMO VESELJE

GORENC

PREDOSLJE

Odlični rezultati gasilk PGD Predoselj

Pri PGD Predoselje imajo ekipo gasilk že od leta 1946. Sestava se je z leti spreminjala, od leta 2008 do danes pa je ekipa nespremenjena. »V ekipi, ki dosega odlične rezultate, je devet mladih, lepih in pogumnih deklet,« pravi njihov mentor Sebastjan Šenk. Z njegovo trditvijo se strinja tudi Špela Skubin, predsednica komisije za delo s članicami in dodaja, da so dekleta aktivne celo leto. Udeležujejo se številnih gasilskih tekmovanj, kot tudi raznoraznih vaških iger, prireditev in akcij. Opravile pa so tudi nadaljevalni tečaj za gasilca in tečaj za višjega gasilca. Na tekmovanju se pripravljajo enkrat do dvakrat na teden, za dodatne priprave in kondicijo pa poskrbi vsaka članica posebej. V maju so se udeležile 23. memoriala ustanovnih članov na Kokrici in osvojile 1. mesto, teden kasneje na gasilskem tekmovanju GZ MO Kranj pa 2. mesto. Na junijskem 11. memorialu Ernesta Lombarja so znova osvojile 1. mesto, še isti dan pa so nastopile v Mavčičah na srečanju članic GZ MO Kranj in osvojile 1. in 3. mesto. **V. S.**

Gasilkam s Predoselj je na tekmah všeč adrenalin, najpomembnejša zanje pa je pomoč sočloveku.

MOJSTRANA

Pohod in kolesarjenje na Dan Alpske konvencije

V Mojstrani bodo ta konec tedna že četrto leto zapored pripravili Dan Alpske konvencije. Prireditev se bo začela drevi ob 20.30 s filmskim večerom na velikem platnu pred Slovenskim planinskim muzejem. Obiskovalci si bodo lahko ogledali dva filma, najprej kratek dokumentarni film Za skalnega puščavara in močerada, nato pa še najboljši film letošnjega festivala gorniškega filma, francoski film Vas, daleč od vsega. Osrednji dogodek bo v soboto, ko organizatorji pripravljajo rekreativno kolesarjenje iz Mojstrane v Radovno in Krmo, pohod do Pocarjeve domačije in bogat spremljevalni program pri Slovenskem planinskem muzeju, v katerem bodo sodelovali: folklorna skupina KUD Jaka Rabič, pevski zbor iz Rezije, godčevska skupina Kanomeljske punce, folklorna skupina iz Narodnega parka Nockberge in idrijskih klekljarice. Organizatorji so pripravili tudi delavnice za otroke in predstavitev alpskih regij in partnerskih alpskih parkov, v Slovenskem planinskem muzeju pa bodo ob predvajali film Svetloba gora. Kot poudarjajo organizatorji, je namen Dneva Alpske konvencije opozoriti na občutljiv alpski prostor, predstaviti pomen Alpe konvencije in posebnosti alpskih dolin, pomen ohranjanja narave in kulturne dediščine ter spodbuditi obiskovalce, da alpske doline obiskujejo na okolju prijazen način. **M. A.**

Popravek

V Gorenjskem glasu smo 14. junija v članku z naslovom Živilske trgovine spet tudi v manjših krajih, napačno napisali, da v Gozdu Martuljku ni živilske trgovine. Trgovino tam vodi gospa Dragica Pintar, ki se ji, tako kot tudi bralcem, za nenamerno napako opravičujemo. **Uredništvo**

Gasilstvo spodbudil požar

Prostovoljno gasilsko društvo Voklo so vaščani ustanovili leta 1923 po požaru Pri Matičku.

SIMON ŠUBIC

Voklo – Prostovoljno gasilsko društvo Voklo letos praznuje 90-letnico delovanja. V počastitev visokega jubileja so pred tednom dni izpeljali sektorsko vajo gašenja požara na stanovanjskem objektu, na kateri so poleg domačih gasilcev sodelovala tudi prostovoljna gasilska društva iz Šenčurja, Vogelj, Trboj, Prebačevega-Hrastja in pobratenega društva Smednik. Glavna prireditev je potekala v nedeljo, ko se je skozi vas vila gasilska parada, v kateri je sodelovalo sedemnajst društev iz gasilskih zvez Kokra, Mestne občine Kranj, Cerklje in Medvode. Ob tej priložnosti je sedem voklanskih gasilcev prejelo priznanje Gasilske zveze Slovenije, predsednik društva Bojan Maček pa je iz rok podpredsednika GZS Jožeta Derlinka prevzel tudi zlato

plaketo, ki jo je GZS ob 90-letnici delovanja podelilo PGD Voklo.

Gasilstvo je v Voklem v organizirani obliki zaživelo po velikem požaru Pri Matičku leta 1923. Sedemnajst vaščanov je tako 22. avgusta tega leta ustanovilo PGD Voklo. Takoj so se začeli učiti gasilskih veščin in nabavljati potrebno opremo, med drugim leta 1925 tudi takrat moderno ročno brizgalno. Prvi gasilski dom so zgradili leta 1932. Po drugi svetovni vojni, ki je pustila posledice tudi v vaški gasilski organizaciji, so leta 1953 nabavili prvo motorno črpalko, leta 1970 pa prvo gasilsko vozilo IMV in novo črpalko Rosenbauer, ki jim služi še danes. Današnji gasilski dom, v katerem je tudi vaška trgovina, so začeli graditi leta 1979, tri leta kasneje so tako namenu predali novo orodišče, sčasoma pa dom dokončno uredili. Gasilsko

V gasilski paradi ob 90-letnici PGD Voklo je sodelovalo 17 vozil. / Foto: Oto Rahne (PGD Voklo)

opremo so še naprej posodabljali vse do danes. Leta 2002 so tako pridobili kombinirano vozilo MAN z visokotlačno črpalko in rezervoarjem za 2500 litrov vode, sto litrov penila in ostalo potrebo, ki omogoča gašenje po sodobnih standardih. V zadnjem desetletju so svoj dom temeljito obnovili, letos so obnovili še fasado.

Kot je povedal predsednik društva Bojan Maček, so v devetdesetih letih izvedli vrsto intervencij, največji pa sta bili ob požarih Pri Šimnovih leta 1980 in Pri Žerovc leta 2004. Stalno je naraščalo tudi članstvo; pred drugo svetovno vojno so tako imeli 33 aktivnih članov, danes pa imajo 150 članov, med njimi 60 operativnih.

Z ustvarjanjem lepšali Mengeš

Člani Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš so se letos prvič in edini v Sloveniji pridružili globalnemu prazniku ustvarjanja, ki ga po vsem svetu že nekaj let praznujejo 20. junija.

JASNA PALADIN

Mengeš – Pobuda za dogodek, ki v enem dnevu po vsem svetu združi sorodne duše v različnem ustvarjanju, prihaja iz Združenih držav Amerike, a že nekaj let ne pozna meja.

»Ustvarjalna zabava Etsy, kakor smo poimenovali današnje druženje, se imenuje po spletni strani, kjer je mogoče kupiti različne ročno narejene izdelke ali pripomočke ter materiale za ročno izdelavo. Gre za promocijo ustvarjalnega druženja in bogatenje domačega kraja s sporočilom, da je posameznikovo delo dragocena kaplja v trudu ustvariti boljši in prijaznejši svet. Druženje smo si v Mengešu tako polepšali tudi z domačimi češnjami in doma narejenim bezgovim

sokom. Pri nas vse takšne stvari jemljemo za preveč samoumevne, v Ameriki pa je vse to že skoraj povsem izginilo, tako da se zdaj trudijo s takšno promocijo. A prav je, da tudi pri nas ljudem damo vedeti, da rokodelstvo in ustvarjalnost ne smeta izginiti.« nam je pomen globalnega praznika ustvarjanja opisala Ana Škrlep iz Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš, glavna pobudnica, da so praznik minuli četrtek praznovali tudi v Mengešu. Letošnja tema globalnega praznika ustvarjanja je bila okrepiti in obogatiti domači kraj in domačo skupnost, zato so se člani društva v Mengešu letos lotili tistega, kar na tem področju že dobro obvladajo – izdelave mozaikov za kanalizacijske jaške, pločnike in kolesarske

Izdelovanju mozaikov na jaških so se ob prvem prazniku ustvarjanja v Mengešu pridružili tudi najmlajši.

poti. Doslej so jih ob različnih priložnostih izdelali že okoli sto.

Globalni praznik ustvarjanja naj bi odslej v Mengešu praznovali vsako leto, v društvu pa

si prizadevajo ustanoviti tudi center domače in umetnostne obrti, s katerim si želijo ohraniti in obuditi nekatera rokodelska znanja, ki so skorajda že pozabljena.

APNO

Dan državnosti s palačinkami

Krajani Apna v občini Cerklje so v torek že tretje leto zapored na prav poseben način praznovali dan državnosti. Lokalno avtobusno postajo so spremenili v prijetno gostišče na prostem, kjer so sokrajane in mimoidoče (večinoma kolesarje) razveseljevali z brezplačnimi palačinkami. »Pred tremi leti smo začeli bolj za šalo, zdaj pa se je dogodek razvil že v pravo Palačinkijado, a še vedno s poudarkom na druženju in dobri volji. Vsi vaščani nekaj prispevamo, kdo prinese domačo marmelado, pa kaj domačega za popiti, skupaj uredimo avtobusno postajo in če nam služi še vreme, je res veselo. Lani smo spekli okoli devetsto palačink, letos pa kar 1550, s tem, da so bile še večje kot lani,« nam je zadovoljna povedala Romana Novak, ki je letos pripravila kar devetdeset litrov mase za palačinke. **J. P.**

Krajani Apna so v torek pripravili veselo druženje, na katerem so spekli in razdelili okoli 1550 palačink.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLIED

V Crngrob, k ajdovski deklici

Že tretja tematska pot, ki so jo v Škofji Loki odprli in po njej prvič popeljali obiskovalce minuli konec tedna, iz tisočletnega mesta vodi v Crngrob, od srednjega veka priljubljeno romarsko točko. Na romarsko naravo poti opominjajo številna znamenja in kapelice, temačne točke ob njej pa tudi na »krvavo rihto«, vislice, kugo ...

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Novo tematsko pot so predstavili v okviru zgodovinskega festivala Historial, ob katerem se Škofja Loka vrne v svojo zgodovino, del slikovite preteklosti teh krajev pa izpričujejo tudi kraji ob tematski poti, ki se konča ob romarski cerkvi Marijinega oznanjenja v Crngrobu. Kar okoli sto obiskovalcev je minulo nedeljo sledilo vodički Jani Fojkar po pet kilometrov dolgi poti iz Škofje Loke mimo Stare Loke, vasi Papirnica in Pevno v Crngrob, med njimi je bilo tudi veliko otrok in skupina gostov iz Maasmechelna, belgijskega mesta, pobratenega s Škofjo Loko.

Prvo od temačnih znamenj lahko obiskovalec uzre pred Staro Loko, pred Dolencevo hišo, kjer so ostanki nekdanjega zidanega krvavega znamenja. Na tem mestu so nekoč izvajali »krvavo rihto«, obglavljali zločince. Še eno znamenje spominja na kruto kaznovanje v mračnem srednjem veku, Gavžnik. Sedaj je hribček pozidan, pod vrhom stoji križ, ni pa več vislic, na katere so včasih obešali zločince. Nenavadno ime Gavžnik v zloženki o tematski poti razloži zgodovinar France Štukl: izvira iz popačene besede »gavzniti«, umreti ne na posebno ugleden način. Ob poti pa niso zgolj srhljivi pomniki. Vas Papirnica je nekoliko umaknjena s poti in ponuja na ogled kapelo

Jezusovih blagrov, na kateri je videti slike akademske slikarke Maje Šubic, domačinke iz Škofje Loke. V njej vsako leto prirejajo orgelske koncerte. Svoje ime je vas dobila po papirnem mlinu, ki so ga tam postavili v 18. stoletju in se je pozneje preselil v Goričane. Druga prijetna vasica na poti v Crngrob pa je Pevno, včasih imenovana tudi Jagendorf, Lovska vas. Prebivalci Pevna so namreč po pričevanju freisinških urbarjev že od 13. stoletja za tedanje gospodo opravljali lovsko službo in s tem uživali tudi olajšave pri dajatvah. Za pomoč pri lovu so uporabljali sokole in bili dolžni vzdrževati tudi enega lovskega psa. Turizem Škofja Loka, ki deluje v okviru Razvojne agencije Sora in je pripravil obisk tematske poti, je v nedeljo povabil sokolarje, da popestrijo predstavitev poti. Zlasti otroci so uživali, ko so spoznavali ujede: kanjo, veliko uharico, kragulja, ameriško postovko ... Na razširjenost sokolarstva in lova v srednjem veku pa kaže tudi freska Svete nedelje v Crngrobu, na kateri so upodobljena opravila, ki se jih na nedeljo ne sme opravljati. Lov s sokoli je med njimi.

Preden po tematski poti prispemo v Crngrob, sredi gozda ob razpotju vidimo Rdeče znamenje, postavljeno v začetku 16. stoletja, ki velja za eno najstarejših znamenj na Slovenskem. Tudi to ima temno

plat in spominja na kugo, ki je pustošila v daljni preteklosti. Romarska cerkev Marijinega oznanjenja v Crngrobu, cilj mnogih romarjev, pa tudi novo zastavljene tematske poti, pa velja za eno najlepših srednjeveških cerkev v Sloveniji, pravijo ji tudi škofjeloška Ptujška gora. Nastajala je v daljšem časovnem obdobju od konca 13. do 19. stoletja, notranost krasi večinoma baročna oprema, na pročelju pa najprej opazimo fresko sv. Krištofa, pod neogotsko lopo pa že omenjeno fresko Svete nedelje iz sredine 15. stoletja. Upodobljeni prizori iz vsakdanjega življenja nam približajo srednji vek, življenje obrtnikov, stavbarstvo, šege in navade, oblačila ... Posebnost te cerkve

je tudi najstarejši slovenski zvonovni napis na velikem zvonu. S Crngrobom je povezanih tudi več legend, najbolj znana je o ajdovski deklici. Deklica velikanka naj bi namreč pomagala graditi cerkev: v predpasniku je nosila zidarjem skale za gradnjo, z velikanskim škaфом pa iz Save zajemala vodo. Ko je umrla, so iz hvaležnosti v cerkev obesili njeno rebro. Legenda še pravi, da vsako leto od rebra kane kapljica krvi, ko bo padla zadnja, bo konec sveta. Velikansko »rebro« res visi v cerkvi, a eden od obiskovalcev, France Stare iz Žabnice, ljubitelj in raziskovalec zgodovine, meni, da gre za kitovo rebro in da njegov par menda hranijo v samostanski cerkvi na Južnem Tirolskem.

O ajdovski deklici in njeni vlogi pri gradnji cerkve se lahko poučite na eni od tabel. / Foto: Tina Dokl

Monika Kolarič z ameriško postovko, ki jo občudujeta oče Aleš in sin Žan Križnar s Trate. / Foto: Tina Dokl

Freska Sveta nedelja kaže na opravila, ki jih niso smeli opravljati ob nedeljah. / Foto: Tina Dokl

Po svetu

Kanclerka Merklova in predsednik Putin skupaj v galeriji Ermitaž **stran 15**

Pogovor

Ameriški veleposlanik Joseph A. Mussomeli po treh letih odhaja iz Slovenije **stran 16**

Zanimivosti

Petnajstletna Aneja Gros z Letenc je napisala že tri knjige **stran 17**

Od petka do petka

Predsednica vlade Alenka Bratušek je zadovoljna z opravljenim delom, a sviri, da so pred vlado še zahtevne naloge. / Foto: Tina Dokl

Goran Vojnovič je kresnika prejel že za svoj prvi roman Čefurji raus!, sedaj pa tudi za roman Jugoslavija, moja dežela. / Foto: arhiv GG

Prvih sto dni je mimo

Koalicija je s prvimi stotimi dnevi dela vlade Alenke Bratušek zadovoljna, opozicija pa opozarja, da je zgolj zaključila projekte Janševe vlade. Na Bledu bo prihodnje poletje štartal nov filmski festival.

SIMON ŠUBIC

Neprijetni, a nujni ukrepi

Minilo je prvih sto dni dela nove vlade, ki jih njena predsednica Alenka Bratušek ocenjuje kot uspešne, a dodaja, da so pred njo še velike naloge, zato časa za počitek ni. Kot je napovedala, bodo ključne naloge vlade v prihodnjih stotih dnevih predvsem mladi, zdravstvo, pravna in pravična država ter gospodarstvo. Med pomembne naloge je uvrstila tudi postopke privatizacije, prenose slabih terjatev na slabo banko in zagon gospodarstva. Ukrepi vlade v prvih stotih dneh so bili po njenih besedah nepopularni in neprijetni, toda nujni. Vse oči svetovne javnosti so bile v tem času uprte v Slovenijo kot novo državo, ki bo potrebovala pomoč trojke, primerjali so nas s Ciprom, vendar je vladi uspelo pripraviti program stabilnosti in nacionalni reformni program, ki sta zadovoljila Bruselj. »Vlada Alenke Bratušek je v prvih treh mesecih predvsem zaključila številne projekte, ki jih je zastavila Janševa vlada in ki jim je prej, dokler je bila v opoziciji osebno in v okviru svoje stranke, ostro nasprotovala. To ji je uspelo tudi zato, ker se je Slovenska demokratska stranka obnašala drugače kot prej Jankovičeva stranka, ki je leto dni ovirala

sprejem najpomembnejših ukrepov.« pa je dosedanje delo vlade ocenil poslanec in podpredsednik SDS Zvone Črnač. Podobnega mnenja je tudi predsednik SLS Franc Bogovič, ki dodaja, da je prvih sto dni vlade zaznamovalo predvsem pomanjkanje koncepta, ki ga vlada ne premore niti danes. Bogovič še ocenjuje, da bodo kmalu predčasne volitve. Vodja poslanske skupine N.Si Matej Tonin pa poleg ugotovitve, da sedanja vlada le nadaljuje s ključnimi ukrepi prejšnje vlade, izpostavlja tudi ključno razliko med vladama: če je prejšnja skušala proračunsko vrzel krpiti z zmanjševanjem odhodkov v javnem sektorju, jo sedanja vlada želi napolniti z novimi davki, kar pa dejansko pomeni uničevanje. V koalicijskih strankah so do vlade razumljivo precej bolj prizanesljivi. Vodja poslanske skupine največje vladne stranke PS Jani Möderndorfer tako govori o ponovni politični stabilnosti države, ki je temeljni pogoj za učinkovito reševanje vprašanj povezanosti z gospodarsko krizo, tudi predsednik SD Igor Lukšič izpostavlja usmerjenost koalicije v povečevanje kredibilnosti Slovenije v svetu ter kredibilnosti vlade in politike pred lastno javnostjo. Po besedah vodje poslanske skupine DL Riharda Branislja je vlada dokazala, da lahko zagotovi stabilno

financiranje države, tik pred sprejetjem je sodna reforma, uspel ji je tudi dogovor s sindikati javnega sektorja ter oblikovanje programa stabilnosti in nacionalnega reformnega programa. Prvak DeSUS Karl Erjavec pa šteje za uspeh, da je zaradi drugačne retorike vlade prišlo do pomiritve demonstracij.

Filmski ustvarjalci ustanovili Bled Film Festival

Z Bleda pa je te dni prišla novica o ustanovitvi filmskega festivala. Tam se je namreč pred dnevi sestel ustanovni odbor novega Bled Film Festivala in začrtal smernice za razvoj angažiranega festivala, ki bo promoviral najnovejše filme iz sveta in regije, veliko pozornosti pa bo posvetil tudi pomenu voda in drugim okoljskim vprašanjem. Ustanovni odbor festivala sestavljajo predsednik Rade Šerbedžija ter člani Dunja Klemenc, Čedomir Kolar, Tanja Ribič, Nikola Kojo, Daniel Utješanović in Marko Gajič. Prvi blejski festival naj bi luč sveta ugledal junija 2014, snujejo pa, tekmovalni program celovečernih filmov ter dva programa na temo voda – program dokumentarnih filmov in otroški program. V okviru festivala naj bi se zvrstili tudi drugi okoljevarstveni dogodki, načrtujejo pa tudi natečaj za mlade filmske

ustvarjalce, ki bi s sodobnimi in široko dostopnimi tehnologijami ustvarjali kratke filme na temo zaščite okolja.

Dve knjigi, dva kresnika

Goran Vojnovič je doslej napisal dva romana in za oba prejel nagrado časopisne hiše Delo za najboljši slovenski roman leta. Leta 2009 je kresnika dobil za svoj prvenec Čefurji raus!, v nedeljo pa še za svoj drugi roman Jugoslavija, moja dežela, za zgodbo o iskanju očeta, za katerega se izkaže, da je vojni zločinec. Nagradenec, ki je prejel ček za pet tisoč evrov, ob zahvali še povedal, da v literaturi očitno še vedno najdemo tisto, česar nam novi svet ne ponuja in povabil k branju knjig, v katerih lahko vsak najde svoje zmagovalce in odgovore na svoja vprašanja. Sam je ob pisanju novega romana izhajal iz sveta, ki ga razmeroma dobro pozna, a mu ni tako blizu, kot tisti, ki ga je opisoval v prvem romanu. Kot je dejal, je preživel mučne noči, ko je razmišljal, kako razmišlja človek, ko počne grozote. Lani je bilo sicer nastalo okoli 130 slovenskih romanov, za kresnika pa so bili nominirana še dela Raclette Boruta Goloba, Da me je strah? že preminule Maruše Krese, Zahod jame Petra Rezmana in Ki od daleč prihajaš v mojo bližino Marka Sosiča.

Govor

STANE BOŠTJANČIČ, SD

moj pogled

Ljudje imamo navado, zlasti politiki in čvekači tudi vseh drugih vrst, da ob raznih slovesnih priložnostih držijo govore. Z njimi naj bi povedali, kaj ljudi čaka in kam sploh gremo. Zato sem se odločil, da v imenu Jankovič – Bratuškove, Ljudmile Novak, Peterleta, Pahorja, Ivana Janše itd. poskušam bralcem pričarati neki tipičen političen govor.

Govornik pride na prizorišče, lahek aplavz, besede »živijo« itd. ga spremljajo do govorniškega odra. »Pleh muzika« ali kaj podobnega zaigra obvezno himno, ljudje ji brez potrebe ploskajo, govornik vzame iz žepa skrbno preganjen list in začne.

Gospo in gospodje, državljani in državljanke, dragi volivci in tisti, ki boste to še postali (tu misli na svoje).

Govornik najprej bolj tiho, nato pa gromoglasno oblikuje svoje misli in jih podarja svojim poslušalcem, saj kupiti jih tako ali tako nihče noče. Današnji časi so težki, poznali smo še težje čase, kot so sedaj, pa se nismo uklonili. Vztrajali smo do bridkega konca naših sovragov in izšli iz bitke kot zmagovalci. To strašenje s trojko (ki je poslanci ne vedo poimenovati) je zgolj »larifari«, saj so po nemškem pregovoru vse stvari, ki so dobre, v troje. Torej zaupajmo jim, saj ne pridejo praznih rok. Oni že vedo, kaj hočejo, problem je v nas samih, ker še nismo doumeli, kaj je smisel kapitalizma. Zagotoviti lastniku kapitala čim več dobička, ljudem pa zanesljive službe na robu preživetja. Torej pozabimo na »gnili socializem«,

v katerem ste gradili hiše, dobivali stanovanja, šolali otroke brezplačno in imeli urejeno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje ter delo. To so časi, ki so preživeli, saj je edini pravi red kapitalizem z vsem svojim siceršnjim pohlepom. Kljub temu se bomo borili za socialne pravice do zadnje kaplje krvodajalske krvi, ko pa jo bo zmanjkalo, potem pa tudi teh pravic ni več treba. Razumeti moramo, da ko je enkrat žakelj prazen, je prazen. Ne me spraševati, kako ga napolniti. To je vaša dolžnost, saj je moja naloga le ta, da iz tega žaklja jemljem in ga v skladu s strankarskimi interesi razdelim tja, kjer je to za stranke najbolj koristno (tega sicer ne reče na glas, pač pa tako v praksi ravna).

Iz množice prisotnih se zasliši glas »kradete nam«. Tu govornik zajame sapo, popije kozarec vode in reče.

Kakšna nesramnost. Mi prelivamo za vas srčno kri, da bi vam bilo bolje, vi pa meni blato v obraz. Meni tudi ni lahko, saj komaj preživim s 3000 evri neto plače. Ali se kaj pritožujem? Nič, stisnem zobe, pa gre. Torej, dragi ljudje, stisnite zobe, po potrebi pa tudi riti in se skupaj prebijmo čez te težke čase. Slabše, kot je bilo leta 1945, že ne more biti. Mladi generaciji, ki ni doživela teh časov, pa svetujem. Bodite potrpežljivi. Ko bo vaša generacija dedkov in babic odšla v pokoj pri 70 letih, boste ravno prav zreli za prevzem njihovega dela, raznih funkcij, in če bo bog dal, tudi oblasti.

Upokojenci, res je velika večina delala celo življenje, vendar ste v tem življenju pridobili pomembno premoženje. Torej niste delali v prazno, saj bodo to premoženje uživali še celo vaši vnuki in pravnuki. Vemo, da je težko shajati s takšno pokojnino, kot jo večina vas bivših delavcev ima. Celó življenje ste živel bolj skromno in vam je torej skromnost pisana na kožo. Pa še svojim potomcem ste lahko za zgled.

Državljanke, državljani, drage Slovenke in Slovenci, ob tem prazniku in tudi vseh, ki mu še sledijo, vam želim, da se kot volivci udeležite bodočih volitev in glasujete za našo stranko, saj je le ona garant za vašo prihodnost. Strnite se okoli nje, saj je edini svetilnik, ki sve-ti v temačne dni.

Po svetu

Angela hoče, Vladimir noče

Kaj je več vredno: zbirka zaplenjenih umetnin ali milijoni človeških življenj? Si bogataš in medijski mogotec lahko privoščiti, česar si navadni smrtnik ne sme? Je ljudstvu dovoljeno protestirati, ko vidi, kako država tone v korupciji?

MIHA NAGLIČ

Napeto med Nemčijo in Rusijo

Časi se res spreminjajo. V odnosih med Nemčijo in Rusijo so še nerešena vprašanja in občasne napetosti, sicer pa so dobri, zlasti gospodarski. Prejšnji teden je bil v Sankt Peterburgu Mednarodni ekonomski forum, med njim sta se srečala kanclerka Merklova in predsednik Putin, skupaj sta odprla razstavo Bronasta doba – Evropa brez meja v muzeju Ermitaž. Zapletlo pa se je tudi med njima. Nemčija zahteva, da ji Rusija vrne umetnine, ki jih je ob osvojitvi Hitlerjeve Nemčije zaplenila Rdeča armada in jih odpeljala v Sovjetsko zvezo. Rusija se o tej možnosti noče niti pogovarjati, prevzema sovjetsko stališče, da so bile te umetnine plačane z življenji sovjetskih vojakov. Koliko jih je, javno ni znano, a se ve, da jih je zelo veliko in da so med njimi izjemne dragocenosti.

Ironija zgodovine je hotela, da se je pred 72 leti ravno v dneh, ko sta se o umetninah sporekla Angela in Vladimir, začel nemški napad na Rusijo, največja vojaška akcija v zgodovini človeštva. Samo na nemški strani so v napad krenili več kot trije milijoni

vojakov, 150 nemških ter 37 italijanskih, romunskih, madžarskih in nekaj finskih divizij. Na sovjetski strani je bila razporejena vojska, ki ni bila dosti manjša, a bistveno slabše oborožena in pripravljena. Napad po načrtu Barbarossa se je začel v nedeljo, 22. junija, v ponedeljkovi izdaji pa je tudi slovenski časnik Jutro objavil Hitlerjev proglas nemškemu ljudstvu. V njem med drugim stoji, kar sledi. »Po dolgih mesecih molka, h kateremu so me prisilile hude skrbi, je danes končno napočil čas, ko lahko svobodno govorim. Dne 3. septembra 1939 je Velika Britanija napovedala Nemčiji vojno in s tem še enkrat poskusila onemogočiti konsolidacijo in obnovo Evrope. / / Na enak način sta se ob začetku našega stoletja začela tudi obkoljevanje Nemčije in svetovna vojna v l. 1914. Nemčija je morala l. 1918 kloniti zaradi svoje notranje razvanosti, posledice so bile strašne. /.../ Toda čim je Nemčija odložila orožje, se je začelo njeno sistematsko uničevanje. Ko je kazalo, da se bodo dobesedno izpolnile napovedi nekega francoskega državnika (ki je dejal, da je v Nemčiji 20 milijonov ljudi preveč), ki je napovedal nujnost prisilnega odseljevanja Nemcev zaradi lakote in epidemij, je nemški narodnosocialistični

pokret pričel svoje delo za zedinjenje našega naroda in s tem za obnovo nemške države. Ta silni napor našega naroda, da se dvigne iz bede, v katero je bil pahnjen, se je razvijal v znamenju notranje obnove. Anglija spriče njega ni bila prizadeta, še manj ogrožena. Kljub temu se je takoj pričela zagrizena sovražna politika za obkolitev Nemčije in v židovskih, demokratičnih, boljševičkih in nacionalnih krogih se je zasnovala zarota, ki je vsem nam dobro znana in ki naj bi bila preprečila ustvaritev nove nemške ljudske države ter pognala Nemčijo znova v bedo in nemoč.« Tako je Hitler svoj proglas začel, sklenil pa z besedami: »Danes sem se torej odločil, da izročim usodo in bodočnost države in našega naroda našim vojakom. Naj nam Bog, kakor še nikoli, pomaga v tej vojni!«

Italija je pravna država

Italijo imamo njeni sosedi v spominu in predsodkih kot državo, ki jo kar naprej pretresajo škandali in vladne krize, kjer vlada mafija in podobno. A je kljub vsemu pravna država. To dokazuje tudi obsodba bivšega premiera in medijskega mogotca Silvia Berlusconija; prvostopenjsko sodišče v

Milanu ga je zaradi spolnih odnosov z mladoletno prostitutko in zlorabe položaja obsodilo na sedem leta zapor (več kot je zahtevalo tožilstvo!) in dosmrtno preprečevanje javnih funkcij. V zapor najbrž ne bo šel nikoli, zaradi starosti (76 let) in zato, ker ima možnost pritožb na dveh višjih stopnjah, kar lahko v Italiji traja še več let. A gre predvsem za princip in za sporočilo, da si tudi tako bogati in samopašni posamezniki ne morejo privoščiti vsega, kar se jim zahoče. Bravo za sodišče v Milanu!

Protesti tudi v Braziliji

Po Turčiji so množični protesti zajeli še eno od velikih držav z veliko gospodarsko rastjo – Brazilijo. Povod je bila podražitev javnega prevoza, dejanski vzroki pa nezadovoljstvo ljudstva, ki mora gledati, kako država tone v korupcijo. Te je največ v graditvi javnih objektov pred svetovnim nogometnim prvenstvom, ki bo v tej državi prihodnje leto. Vsa nacija živi za ta dogodek, a ne za vsako ceno. Predsednica Dilma Rousseff je v nagovoru rojakom obljubila učinkovitejši boj proti korupciji in izustila še tipično demagoško izjavo: »Veliko stvari v Braziliji lahko naredimo bolje.«

Predsednik Putin in kanclerka Merklova v muzeju Ermitaž, St. Peterburg / Foto: www.bundeskanzlerin.de

Proti Berlusconi so Italijani protestirali tudi v Amsterdamu, 5. decembra 2009. / Foto: Wikipedia

Protestniki v Riu de Janeiru, 14. junija 2013: Če se vozovnice ne bodo pocenile, se bo Rio ustavil (baixar/parar)!

Slovenci v zamejstvu (357)

Mladi spraševali starejše

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Dobri dve uri je trajal pogovor predstavnikov mladih s Koroškega in Slovenije z zastopniki oblasti in cerkve z obeh strani meje, ki so ga v okviru projekta Ločene poti/ Skupna prihodnost pretekli teden priredili v Katoliškem domu prosvete v Tinjah na Koroškem. Dijakinje in dijaki so o problemih okolja, v katerem živijo, in prihodnosti, ki se jim obeta, spraševali ugledne goste: krškega oziroma celovškega škofa dr. Aloisa Schwarza, enega od voditeljev Slovencev na Koroškem in diplomata dr. Valentina Inzka, avstrijsko poslanko v Evropskem parlamentu Ulrike Lunacek, zvezno svetnico v avstrijskem parlamentu, koroško Slovenko Ano Blatnik, državne sekretarja v uradu slovenske vlade za Slovence

v zamejstvu in po svetu dr. Borisa Jesiha, avstrijskega veleposlanika v Sloveniji dr. Clemensa Kojo, predsednika koroškega šolskega sveta dr. Rudolfa Altersbergerja in zastopnika slovenskega ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Romana Grudna in Mitjo Vilfana. Vprašanja mladih so bila zanimiva, neposredna. Škofa Schwarza so vprašali, koliko lahko cerkev vpliva na družbo in koroško politiko in če so v Cerkvi še pojavljajo nasprotovanja uporabi slovenščine v bogoslužju. Dr. Valentina Inzka so spraševali o razmerah v Bosni in o položaju narodnih manjšin, uradno jih je 16, v tej nemirni državi. Evropsko poslanko Lunačkovu so vprašali, kaj sta Evropski parlament in ona osebno storila

Mladi in njihovi gostje po pogovoru v Tinjah

za reševanje problema Slovencev na Koroškem. Zanimiv je bil njen odgovor, da bi morali pred vstopom Avstrije v EU problematizirati položaj Slovencev na Koroškem! Dr. Boris Jesih je bil vprašan, v katerih državah ima slovenska manjšina največ težav in koliko

znaša pomoč države Slovenije. Odgovor: Okrog 9 milijonov evrov. Na vprašanje, zakaj dežela Koroška in država Avstrija ne prispevata več za Slovence, je zvezna svetnica Ana Blatnik odgovorila, da želi sama večjo pomoč Koroške oziroma Avstrije. Predsednika

koroškega deželnega sveta Altersbergerja so vprašali, zakaj koroški šolarji tako malo vedo o Slovencih. Odgovor: O tem bi morali Korošci vedeti več, saj so tudi Slovenci soustvarjali današnje Koroško. Ko je v svojo pisarno namestil dvojezični napis, so mu očitali, da je z njim onečastil hišo

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je ob letošnjem dnevu državnosti za zasluge pri ohranjanju slovenščine na Koroškem z redom za zasluge odlikoval Zvezno gimnazijo za Slovence v Celovcu. Odlikovanje je prejel njen ravnatelj dr. Miha Vrbinc.

Pogovor

Naloga diplomata je, da se pogovarja

Joseph A. Mussomeli

Ameriški veleposlanik Joseph A. Mussomeli se posavlja. Nekaterim je bil njegov način diplomacije všeč, drugim ne. »Moja naloga diplomata je, da se pogovarjam in ugotovim, kaj se dogaja,« razloži in v šali doda, da bo Slovenija zaradi njega najbrž zelo premislila, preden bo podala soglasje za naslednjega ameriškega veleposlanika.

SIMON ŠUBIC

Na vroč poletni dan naju s fotografijo v svoji pisarni pričaka bos. Najbrž je opazil najino začudenje, a se ni dal motiti. Prav tako se ni obremenjeval, ker je moral intervju zaradi boljših pogojev za fotografiranje opraviti z naslonjača za goste, meni pa prepustiti svoje običajno mesto. No, pred začetkom pogovora se je vseeno obul. Tak je tudi kot sogovornik; ko beseda tako nanese, njegov glasni smeh v trenutku napolni celoten prostor, ko se dotaknemo resnih tem, se hitro zresni. Pogovarjali smo se z ameriškim veleposlanikom Josephom A. Mussomelijem, ki se po treh letih diplomatskega dela posavlja od Slovenije. Pri državljanih, seveda tudi politikih, bo zagotovo pustil različne vtise. Tudi po tem pogovoru.

Gospod Mussomeli, neka-ko nismo vajeni, da se veleposlaniki tako pogosto pojavljajo v medijih. Gre pri tem za vaš karakter ali način delovanja ameriške diplomacije?

»Po mojem mnenju gre predvsem za odločitev vsakega diplomata, kako bo deloval. Sam raje delujem bolj odprto in aktivno.«

Kako pa na to gledajo drugi veleposlaniki?

»To bi morali vprašati njih. Kar pa mi povedo, moje javne nastope zelo cenijo, ker menijo, da imajo ZDA tako pomemben status oziroma vpliv, da morajo spregovoriti. Prepričan sem, da tudi nekateri drugi veleposlaniki marsikaj povedo, toda mediji jim ne posvečajo toliko pozornosti. Večina veleposlanikov oziroma držav pa po drugi strani raje vidi, da jih mediji pustijo na miru, da lahko sproščeno uživajo svoj čas v Sloveniji, kar je tudi prav. Sam mislim, da je moja najpomembnejša naloga biti v nenehnih stikih s slovenskimi državljani, kar počnem na več načinov, ne nazadnje pa tudi preko medijev.«

Kaj vas je v Sloveniji najbolj presenetilo?

»Razkril vam bom pozitivno in negativno presenečenje, mislim, da je tako tudi najbolj diplomatsko (smeh) Med pozitivnimi stvarmi me

»Pri Slovencih me je pozitivno presenetil ljubeč odnos do otrok, negativno pa vaša razdeljenost,« pravi odhajajoči ameriški veleposlanik Joseph A. Mussomeli. / Foto: Tina Dokl

je zares presenetil vaš ljubeč odnos do otrok. Pričakoval sem, da imate do njih bolj zadržan, srednjeevropski pristop, zato je bilo zame prijetno spoznanje, da do otrok gojite precej bolj italijanski ali pa slovanski odnos, torej ljubeč odnos. V negativnem smislu me je najbolj šokirala razdeljenost vašega naroda, ki izvira še iz druge svetovne vojne.«

Jesen 2011 ste v pogovoru za Gorenjski glas dejali, da še nikoli niste živeli v tako civilizirani državi. Ste sedaj, ko poznate vse naše težave s korupcijo, neučinkovitostjo pravosodnega sistema, našo razdeljenostjo, še vedno istega mnenja?

»Seveda, pravzaprav vedno bolj cenim, kako civilizirani ste v zadevah, ki so zares pomembne. Res imate tega zavedate, kar je velika razlika z večino preostalega sveta, kjer takšne probleme zanikajo. Imate probleme s pravosodnim sistemom, a vaše zavedanje, da ga lahko izboljšate, je dober znak civiliziranosti. Mislim, da gojite veliko spoštovanje do vladavine prava, izgubljanje pa spoštovanje do politikov in političnega sistema.

resnici ne želijo prave privatizacije, ampak da management od državnih bank prejme posojilo za nakup podjetij, ki tako še vedno ostanejo v rokah istih ljudi, ki so ali koruptivni ali nesposobni ali pa celo oboje. Mnoga taka podjetja so sedaj slaba, kar je škoda. Če bi bila privatizirana na pravi, transparenten način, bi se vaši državi danes godilo mnogo bolje.«

Toda celo dobra podjetja so danes razmeroma poceni ...

»Res je, a ravno včeraj sem bil na petnajstletnici Goodyeara v Sloveniji, ki je dober primer, kako bi morali delovati. Goodyear je pred petnajstimi leti vstopil v podjetje, danes ima 1400 zaposlenih, dobro plačanih in varnih, poleg tega vlagajo na desetine milijonov evrov v razvoj podjetja. Tako bi se moralo zgoditi tudi v drugih vaših podjetjih.«

Nam sedaj, ko odhajate, vendarle lahko zaupate, kakšno vlogo ste imeli pri sestavljanju zadnje vlade Janeza Janše?

»(smeh) Prav nobene. Vse, kar sem tedaj počel, je bilo pogovarjanje z različnimi ljudmi, od ekstremne levice do ekstremne desnice in vmes, ter poročanje o tem Washingtonu. To je tudi moja naloga diplomata, da se pogovarjam in ugotovim, kaj se dogaja, jaz sem oči in ušesa ameriškega predsednika in zunanjskega ministva. Če tega ne bi storil, ne bi opravil svojega dela.«

Toda nekdanji predsednik republike Danilo Türk vas je tedaj okaral, da ste se vmešavali v naše notranje zadeve ...

»A je nekaj dni kasneje dejal, da se je zmotil, da se ameriški veleposlanik ni vmešaval, da je tako mislil, a da se to ni zgodilo. Prav ta izjava dokazuje, da se nisem vmešaval. A vendarle: ste majhna država in ne želite, da se kdo vpleta v vaše zadeve. Kar je tudi prav, nobena država, velika ali majhna, vam ne bi smela narekovati, kaj storiti. Toda opravljati pogovore, poizvedovati, kaj se dogaja, je popolnoma legitimno. In pošteno povedano, tudi ostali veleposlaniki so počeli enako.«

Kako pa ste spremljali nastajanje vlade Alenke Brautuh?

»Tudi tedaj sem se veliko pogovarjal, a to ni bilo več sporno. Morda zato, ker ste že imeli drugega predsednika in drugega zunanjskega ministra. Počel pa sem povsem enake stvari, se pogovarjal z vsemi in o tem poročal v Ameriko, saj Washington želi vedeti vse – kdo bo novi predsednik vlade, kakšno politiko bo vodila nova vlada ...«

Že morda veste, kam odhajate?

»Spet v necivilizirano državo – vračam se v Washington (smeh) Ne vem pa kdaj. Letalsko vozovnico imam sicer rezervirano v začetku avgusta, vendar še ni znan moj naslednik. Kar je nerodno, ker se že nekaj časa posavljam, lahko pa se zgodi, da bom moral ostati do septembra ali celo oktobra. Tudi ko bodo imenovali nekoga za novega veleposlanika v Sloveniji, bo poteklo nekaj mesecev, preden ga bo potrdil senat in bo Slovenija podala svoje soglasje. Od kar je vaša država meni dala soglasje, bo verjetno v prihodnje zelo previdna (smeh)«

Kaj boste vašemu nasledniku povedali o Sloveniji?

»Mislim, da bom skušal biti precej bolj odkrit, kot pa so bili v Washingtonu odkriti do mene pred prihodom v Slovenijo. Naštel mu bom dobre strani: da je Slovenija zelo varna, da so ljudje visoko izobraženi, da so olikani in prijazni. A obstaja tudi drugačna Slovenija, ki je zelo razdeljena družba, kjer država od vseh nekdanjih komunističnih držav najbolj kontrolira gospodarstvo, ki se še vedno sprašuje, ali želi biti članica Nata ali pa še vedno del gibanja nevrščenih, da torej Slovenija še ni povsem odločena, kakšna naj bo njena prihodnost.«

Kaj boste odnesli s seboj kot spomin na Slovenijo?

»Lahko bi vzel veliko vina, večinoma teran (smeh) Teran res obožujem in že zbiram večjo količino tega vina, da ga »pretihotapim« v Ameriko, a na žalost ga bo slej ko prej zmanjkalo. V večjem delu bom s seboj odnesel spomine na čudovita tri leta, kljub nekaterim nespo-razumom in nesoglasjem bo Slovenija zelo težko zapustiti.«

»Slovenija je zelo varna, ljudje so visoko izobraženi, olikani in prijazni. A obstaja tudi drugačna Slovenija, ki je zelo razdeljena, kjer država od vseh nekdanjih komunističnih držav najbolj kontrolira gospodarstvo, ki je razdeljena tudi v stališču, ali želi biti članica zveze Nato ali pa še vedno del gibanja nevrščenih.«

Zanimivosti

Številni jo imajo kar za Indijko

Indijo vzljubiš ali pa zasovražiš, pravijo, in Ana Erjavšek iz Cerklj sodi med tiste, ki so jo vzljubili. In to tako zelo, da se tja vrača že šesto leto. Končuje namreč študij indijskega klasičnega plesa in solo petja.

JASNA PALADIN

Čeprav izhaja iz znane gostinske družine, se je Ana Erjavšek odločila, da bo v življenju sledila svojim sanjam in tako se je pred petimi leti odpravila v Indijo, ki jo je navduševala že vse od malega. Oba Anina starša sta nje odločitve podprla in upata, da bo Ana uspela združiti svoj poklic z gostinstvom, mogoče s pestrimi indijskimi jedmi, ki jih za domače že zdaj rada pripravlja.

»O pravljicah iz Indije so mi starši pripovedovali že v ranem otroštvu. Tudi o Indiji Koromandiji, ki zares obstaja, tudi na zemljevidu, kar sem videla na lastne oči. Kasneje sem občudovala njihovo arhitekturo in plastiko, ki se bohoto na pročeljih templjev še danes. Po končani srednji šoli modnega oblikovanja v Ljubljani, sem si vzela čas za razmislek in se medtem posvetila družinskemu podjetju. Želela sem združiti potovanja s študijem, predvsem po Indiji. In tako se je začelo «

z iskricami v očeh, ki pričajo, da stvari v življenju počne s strastjo, razlaga danes 29-letna Ana Erjavšek, ki je za prvo stopnjo študija prejela štipendijo indijskega veleposlaništva, zdaj pa se na svojo univerzo (Benaras Hindu University), eno največjih v Jugovzhodni Aziji, v starodavnem mestu Varanasi, vrača že šesto leto. Deset mesecev v letu študira indijski klasični ples bharatnatyam in karnatično solo petje, po končanem semestru pa se vsako leto za dva meseca vrne domov.

»Študij v Indiji mi je zelo všeč, saj imam s tem možnost spoznavanja kulture in navad tamkajšnjih ljudi. Moji kolegi so večinoma Indijci in drugi Azijci, Evropejcev je manj. Najprej je treba zaključiti nižjo plesno šolo, ki služi kot neke vrste kvalifikacija, šele nato se lahko vpišeš v redni študij. Seveda je veliko priznanje, da te kot tujca sprejmejo na tako univerzo, a uspeh ni priti tja, uspeh je tam ostati in študij dokončati,« pravi Ana, ki

priznava, da učenje indijskega plesa poleg intenzivnih treningov zahteva tudi učenje indijske kulture in zgodovine, saj plesi govori o tem. Zato rada obiskuje kraje izven študentskega kampusa, predvsem templje, ki ji pomagajo razumeti indijski ples, zgodovino, pa tudi sedanost. Naučiti se je morala tudi jezika hindi, čeprav izpite opravlja v angleščini. Kar se hočeš naučiti, ni nikoli težko, pravi za jezik, ki je za nas po pisavi nekaj povsem novega, po slovnici pa se precej ujema s slovenščino.

O Indiji in tamkajšnji kulturi razlaga s posebnim žarom. Obstaja sedem klasičnih indijskih plesov, celotna kultura pa se v splošnem deli na severni in južni stil, pri čemer so se na jugu ohranili nekateri bolj prvinski elementi, na severu pa so stili že bolj pomešani. Sama se uči plesa z juga Indije, saj se je ob študiju klasičnih indijskih plesov potrebno odločiti za enega; med seboj se namreč močno razlikujejo in

Ana Erjavšek / Foto: osebnih arhiv

učenje vseh hkrati praktično ni mogoče. Indijski ples bi najlažje primerjali z antiko in njihovim gledališčem, saj gre za povsem izpopolnjene tehnike, natančno določen oder in vrsto zgodb v ozadju. Številne so povezane s časčenjem bogov, zato so temu primerne tudi oprave plesalk. »Obleke so sestavljene so iz sarija – šestmeterskega blaga

svile z borduro, ki se oblikuje v posamezne oblačilne kose, tako da vse skupaj izgleda zelo razkošno. Vsa stara indijska kultura je namreč eno samo bogastvo, premožnost teh dežel pa se je odražala tudi v umetnosti,« še pravi Ana in doda, da plesalke, ki si za ples pobarvajo določene dele telesa in si nadejejo nakit, spremlja orkester

z glasbeniki, ki tradicionalno glasbo igrajo na ročni boben oz. mridango, flavto, violino in druga glasbila. Pa klasični indijski ples študirajo le dekleta? »Večina je deklet in vsa si kot plesalke ali koreografinje želijo pristaniti v priljubljenem Bollywoodu. Plesalcev je res občutno manj. Vzrok je gotovo povezan s tem, da imajo moški v Indiji še vedno točno določene vloge v svojem življenju. Če greš študirat ples, naj bi od tega tudi živel. To zahteva predanosti. Mene včasih kdo že vpraša, od kod sem, ali sem iz Indije.« Od plesa si želi živeti tudi Ana, ki se prav te dni odpravlja na svoj zadnji letnik študija. Svoje znanje želi prenesti na druge in indijski ples predstaviti čim več ljudem. Zato izkoristi vsako priložnost in se odzove vsakemu vabilu. Pred nekaj dnevi je tako ples predstavila članicam skupine Pogovor za dušo iz Smlednika, ki so Ano lahko občudovali v njihovem domačem gostišču Češnar v Cerkljah.

V gimnazijska leta s tremi knjigami

Monika je nenavadno dekle, ki lahko vidi v prihodnost in bere misli. Kimi je dvestopetnajstletna vampirka. Sophie je nema vilinka, ki živi v mestu nekje v brazilskem pragozdu. Monika, Kimi in Sophie so književni liki, ki jih je ustvarila komaj petnajstletna Aneja Gros v knjigah Rožna izbranka, Zamrznjena v času in Na valovih vetra.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Vsaka knjiga se začne z navdihom. Iz navdiha nastane ideja ali zamisel. In ko malce bolj začnemo razmišljati o tej ideji – mogoče samo o kratkem dogodku, ki ga kasneje vpeljemo v zaporedje dogodkov – nastane zgodba. Kasneje jo začnemo pisati, jo razvijamo, dograjamo in dokončamo naš rezultat, pa najsi bo to pesem, krajša pripoved ali roman. Tako logično, tako enostavno, pa vendar Jaz je že ne znam napisati. Bomo pa danes spoznali dekle, ki je kljub svoji mladosti spodobna navdih razviti v zgodbo.« S temi besedami je mamica Sabina pozdravila obiskovalce v dvorani v Goričah na nedavni predstavitvi treh knjig njene hčerke Aneje Gros, doma iz Letenc.

Aneja je petnajstletno dekle, na pragu gimnazijskih let, njen prvi roman pa je nastal pred letom in pol. »Moja prva knjiga se imenuje

Rožna izbranka, navdih zanj sem dobila v knjigah in filmih. Glavna oseba v knjigi je Monika, nenavadno dekle, ki lahko vidi v prihodnost in bere misli. Nekega dne se na Londonski gimnaziji, ki jo Monika obiskuje, pojavi čudni ljudje, ki jo kasneje odpeljejo na grški otok na zasebno šolo za posebne ljudi. Tam se ne učijo matematike, kemije ali fizike, temveč se učijo boriti proti manom, bitjem, ki jih je ustvarila slovanska boginja Morana, sestra boginje Vesne, ki je zaveznica posebne šole. Monika se zaljubi v Erua. Ko ta izgine v boju, se Monika odloči, da ga bo poiskala skupaj s svojimi novimi prijatelji.« Toliko je za pokušino izdala Aneja Gros. No, izdala je še dve podrobnosti; lik Monikine simpatije je povzet po igralcu Benu Barnesu, za Monikine prijateljke pa je Aneja iskala podobnosti s prijatelji iz njenega stvarnega sveta, čeprav je like poostrila, zamenjala predmete

Mlada avtorica je iskala založnika za izid treh del, poleg Rožne izbranke je napisala še Zamrznjena v času in Na valovih vetra. Njen talent je prepoznala prav tako mlada, enaindvajsetletna Tanja Frumen Duraković, pisateljica in založnica Založbe Murano, ki je že odkrila več ustvarjalnih peres. Denimo Tejo Gale, ki svoja dela objavlja pod psevdonom Analight Night in katera se je prav tako udeležila predstavitve Anejinih del.

Knjiga Aneje Gros Zamrznjena v času je »vampirka«. »Kimi je dvestopetnajstletna vampirka. Nekega dne se pred nasledovalci zateče v sobo Adeline, s katero se sčasoma spoprijatelji. Po naključju v času, ko je Kimi v Adelini sobi, v njihovo stanovanje vdrejo neki ljudje, ki odpeljejo Adeline starše. Kimi, Adeline in njena sestra Tia se za las rešijo in zatečejo k vampirkinemu bratu Eliasu. Elias privoli v Kimino dogodivščino zaradi

Aneja Gros

nenavadnih umorov vampirjev. Nato odidejo k Elizabeth, vampirki iz Francije, in Kimini sestri Terezi po pomoč. Ko že mislijo, da so prišli na sled krivcev za ugrabitev in umor vampirjev, ugotovijo, da so merili v napačno tarčo. Če želijo izvedeti, zakaj se vse skupaj dogaja, morajo vampirji pogledati na začetek – v lastno kri,« je vsebino povzela avtorica. Knjigi Zamrznjena v času in Na valovih vetra sta se na literarnem natečaju Založbe Murano uvrstili med prvih pet. Knjiga Na valovih vetra govori o Sophie, nemi vilinki, ki živi v mestu nekje v brazilskem pragozdu.

»Kljub njeni mladosti pisarje ni vse, kar bi lahko povedali o Aneji. Predvsem je izredno klepetavo bitje, ki ima dogovor ali pripombo na vse. Pa ne od včeraj, od nekdaj,« je dejala mamica Sabina. Aneja ima še vsaj dva talenta: slika pod mentorstvom akad. slikarja Zmaga Puharja in pleše pri AFS Ozara.

Zanimivosti

Planinski izlet: Macesnovec (1926 m)

Božajoči macesni

Gora na katero vodi neoznačena pot, je čudoviti razglednik. V vsem svojem sijaju zasije v jesenskem času, ko macesni zažarijo.

JELENA JUSTIN

Danes bomo obiskali lažje dostopen podaljšek vrto-glavega grebena Rjavina, Luknja Peč in Dimniki; povzpeli se bomo na Macesnovec, na katerega sicer vodi neoznačena, a mestoma zahtevna pot.

Zapeljemo se v Mojstrano, kjer nadaljujemo v smeri Radovne in Krme. Tik preden se cesta razcepi, zavijemo desno, na gozdno cesto, ki pelje v dolino kot. Sicer dobro vzdrževana cesta, z enim, od vode vedno razritim klančkom, se konča v Lengarjevem rovtu, kjer je naše izhodišče na nadmorski višini 950 m.

S parkirnišča nadaljujemo v smeri markirane poti proti Rjavini oz. Staničevi koč; najprej skozi gozd, ko prečimo hudourniško grapo se pot spremeni v stezo in se začne vse strmeje vzpenjati po levi strani doline. Mestoma izpostavljena je pot je na kritičnih točkah zavarovana z jeklenicami Nekaj metrov nad gozdno mejo, tik preden markirana pot desno preči široko grapo, se levo odcepi nemarkirana pot na Macesnovec. Nekaj metrov nižje je studenček blagodejne vode, ki v vročih dneh pogasi žejo in osveži suha usta.

Dobro vidna steza se začne precej strmo vzpenjati proti velikemu melišču,

kmalu pa se razcepi na zgornjo in spodnjo varianto; višje se obe združita. Predlagam, da za vzpon izberemo spodnjo varianto, ki se vzpenja enakomerno preko melišč in skozi ruševje. Ko se približamo steni, nas ozka steza, mestoma rahlo izpostavljena, vodi proti grapi, kjer je zaradi obilice snega, trenutno še sneg. Snežišče je kar strmo, zato je priporočljivo s seboj imeti vsaj male dereze. Snežna odeje ob nizkih temperaturah lahko hitro spremeni svojo trdoto. Če bi bil sneg zmrznjen, bi bilo prečenje brez derez zelo nevarno. Po prečanju grape se začne pot strmo vzpenjati med macesni. Sicer neoznačena steza, je dobro vidna

in lahko sledljiva. Ko dosežemo vršni greben, nas pot popelje na drugo stran grebena; do sedaj smo se namreč vzpenjali po pobočju nad Kotom, zdaj smo na pobočju nad Krmo. Ob prihodu na vršni greben je okolica prekrita z macesni, resjem in ruševjem.

Vrh Macesnovca, ki ga označuje ogromen možic, je eden lepših razglednikov v Julijskih Alpah. Pred nami se pokaže divji greben Dimnikov in Luknje Peči, izza katerih seka Rjavina. Protizahodu pod nami leži dolina Kot, na katere desni strani je razpotegnjen greben Črne gore, Rušnate in Požgane Mlinarice in užitekarskih Vrbanovih špic. V daljavi vidimo Triglav.

Greben na levi strani Macesnovec, Dimniki, Luknja peč in Rjavina. Macesnovec je prvi skalnati vrh. / Foto: Jelena Justin

Pogled proti vzhodu se ustavi na dolina Krma, nad katero se dvigajo Debela peč, Brda, Lipanski vrh, Mrežce, Debeli Draški vrh, Viševnik, Mali in Veliki vrh, Tosc, Vernar. Pogled proti severu se ustavi na najvišjem vrhu Mežakle, Jerebikovcu, zadaj pa je čudovita veriga Karavank, s Kepo in Dovško Babo v ospredju.

Sestopimo po poti vzpona, le na melišču izberemo tisto zgornjo, prečno pot, ki nas trenutno pripelje do snežišča, ob katerem varno sestopimo do studenca vode, ki nas prijetno odžaja. No, snežišče ni strmo, da lahko odsmučamo po podplatih gozdarjev, če nam je to v veselje.

Od studenca dalje sestopimo po poti vzpona. Previdno na mestih, ki so izpostavljena, sploh če je skala vlažna, kar je v Kotu zelo pogosto. Srečno!

Nadmorska višina: 1926 m
Višinska razlika: 976 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Prečenje strmega snežišča / Foto: Jelena Justin

Vrh Macesnovca. Zadaj Dimniki. Vreme ne obeta ... / Foto: Jelena Justin

Zelena katedrala

ALENKA BOLE VRABEC

mizica, pogrni se

Kdor mi pove, da bo dopustoval na jugu Provanse, mu svetujem, naj se odpelje še kakšnih 60 km proti mestu Ales v pokrajini Langdoc-Rousillon in obišče zeleno katedralo. Seveda je ni med kamniti znamenitostmi, naziv je prisposoda za največji gozd bambusa in največjo magnolijo v Evropi. Bambuserija Prafrance, kjer so 1953 snemali del znamenitega francoskega filma Plačilo za strah, v katerem je igral glavno vlogo Ives Montand, je resnična paša za oči in simfonija šelestenja, če piha veter. Od vhoda do upravne stavbe vodi 400 m dolg gotsko zašiljen obok bambusov, visokih 12-15 metrov. Nadnje še višje segajo mogočne

sekoje, ki so jih zasadili ob nastanku bambuserije, 1856. Prav neverjetno, koliko vrst bambusa lahko občudujemo, kakšni odtenki, tu dobresedno piješ zelenino. Med gibka stebila je postavljena tudi azijska vas z značilnimi hiškami na kolih, prav tako narejena iz bambusa. V parku je tudi vodni vrt v japonskem slogu, poln lokvanjev in lotosov v ribniku z japonskimi krapi koi. Seveda je na koncu štacunca vse iz bambusa. Čeprav mi je bilo najbolj všeč kolo, sem po štirih, nebeško preživetih urah, kupila le dve kitajski posodi za kuhanje v pari. Škržati so že utihnili, ko smo pri prijateljih sedli k večerji. Ribja plošča z omako, za katero zapis seže v leto 1807.

Montpelijska omaka

Za 4 do 5 oseb potrebuje mo: 10 g peteršilja, 10 g špinacijskih listov, 10 g kreše, 10 g pehtrana, 10 g krebujice, 10 g drobnjaka, 1 strok česna, 1 nesškopljeno limono, 2 žlici deviškega oljčnega olja, 3 sardelne filete, 2 kisli kumarici, 1 žlica kaper, 1 žličko dijonske gorčice, 150 g masla, sol, poper po okusu.

Dišavnice operemo, otresemo in sesekljam. Sesekljamo tudi sardelne filete, kapre in kumarici. Česen stremo. Limonino lupinico nastrgamo in iztisnemo sok v majhen vrček. V primerni skledi penasto umešamo maslo, dodamo gorčico, sesekljane dišavnice, nastrgano limonino lupinico in preostale sestavine. Počasi

prilijemo še olje in solimo ter popramo po okusu. Omaka se najbolje prične k mesu in ribam, pečenim na žaru. Preden napravimo prvi grizljaj, pečene dobrote pokapljam z limono.

Bovla z breskvami in grenivko

Za 4 do 6 oseb potrebuje mo: pol kg belih breskev, 2 rožnati grenivki, 5 žlic sladkornega sirupa, 1 steklenico suhe penine;

Različica za voznike: namesto s penino, zalijemo sadje z ohlajenim biter lemonom ali zelenim čajem.

Breskve olupimo in narezemo na kocke. Grenivke filetiramo in prav tako narežemo na majhne delce. V skledo za bovle ali v velik steklen kozarec damo sadje, sladkorni sirup in

campari in za tri ure postavimo v hladilnik. Preden postrežemo, narahlo premešamo bovle in jo zalijemo s steklenico zares mrzle penine.

Bovla z malinami in ingverjem

Za 4 do 6 oseb potrebuje mo: pol kg zamrznjenih malin, 2 cm ingverja, 3 limete, 5 žlic sladkornega sirupa, 100 ml camparija, 1 steklenico belega pinota, 6 lističev melise.

Ingver naribamo, limete iztisnemo. V posodo za bovle ali velik steklen kozarec damo zamrznjene maline, ingver, limetin sok, sladkorni sirup, na tenko narezano meliso in campari. Počakamo, da maline odmrznejo, nato zalijemo z mrzlim pinotom in postrežemo.

Država številnih afer

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Da ne bo nesporazuma: država, ki jo imamo, kakršna koli že je, je še vedno največji dosežek v naši novejši zgodovini. Ne glede na to, da jo kar naprej kritiziramo in da je ta kritika največkrat upravičena. Očitamo ji, da ni dovolj pravna, da se ne spoštujejo dovolj njena ustava in zakoni. Nekaterim najvidnejšim politikom in bančnikom (mnogi so že bivši, drugi še vedno na položajih) očitamo, da so zakrivali tajkune; gospodarstvenikom, ki so veljali za vrhunske, so dopustili (k temu so jih celo spodbujali), da so s pomočjo poceni kreditov pokupili nekdanje družbeno oziroma državno premoženje; ko so se po izbruhu svetovne finančne krize ti krediti nenedoma zelo podražili, jih niso mogli vračati, družbe, ki so jih »prihvatizirali«, pa so propadle. In tako naprej. V bistvu gre za to, da vsega tega

ni zakrivila država sama po sebi, ampak nekateri od posameznikov in omrežij (lobijev), ki jo upravljajo.

Ob letošnjem dnevu državnosti sem v enem od medijev (siol.net) zasledil zanimiv članek, v njem je avtor na kratko popisal najbolj odmevne afere v 22-letni zgodovini naše države. Izbral je naslednje: Hit, Depala vas, Pucko, Dadas, obveščevalni kombi, Vič-Holmec, Janša-Sanader, Ultra, bulmastifi, Patria, NPU, Rode in Šmarna gora. Skupaj nesrečnih trinajst. Jih prepoznate po naštetih imenih, se jih spominjate? »Šmarna gora« bi se morala imenovati drugače: Zahovič-Katanec. Gre za spor med imenovanima po uvodnem porazu našega moštva v tekmi s Španijo na svetovnem prvenstvu 2002 v Južni Koreji. Tedaj naj bi Zahovič Katancu zabrusil, da lahko kupi njega, njegovo hišo in za povrh še Šmarno goro. Tako je bilo konec naše prve nogometne pravljice, sicer pa je bila ta »afera« še najbolj nedolžna.

Zares hude so tiste afere, ki zahtevajo tudi smrtno žrtve. Med naštetimi sta bili taki »le« dve: trije bulmastifi so februarja 2010 do smrti pogrizli svojega lastnika, zdravnika Sašo Baričeviča, pozneje je umrl tudi kinolog Rajko Rotner, a ne nasilne smrti. (Njegova smrt me je še posebej prizadela; pokojnega sem dobro poznal, sredi sedemdesetih sva opravila več skupnih alpinističnih vzponov; na najtežjih mestih je šel vedno neustrašno

naprej, med soplezalci si je zato prislužil ime Direktissima.) Aprila letos pa so našli mrtvega Davorina Sadarja, glavnega »avtorja« afere Dadas, v kateri je oškodoval okrog 3500 vlagateljev in jim je po stečaju 1998 dolgoval najmanj enajst milijard tolarjev! Sadar si je po dolgi agoniji sodil sam, breme je bilo očitno preveliko. Nekatero od afer so zahtevale politične žrtve. Zaradi obveščevalnega kombija, ki je januarja 1998 »zašel« na hrvaško ozemlje blizu Zavrčca, je odstopil takratni obrambni minister Tit Turnšek, v aferi Vič-Holmec je padel notranji minister Mirko Bandelj, ministrica Katarina Kresal je 2011 odstopila po razkritju, da je stavbo za NPU najela od družinskega prijatelja; minister Gregor Golobič, ki je junija 2009 priznal, da je lagal, ko je novinarjem zanikal lastniški delež v podjetju Ultra, ni odstopil, a njegove politične kariere je bilo konec. Posebno trdoživ je Janez Janša, ki je bil udeležen kar v treh od teh afer; po Depali vasi je bil razrešen s položaja obrambnega ministra, v aferi Patria je obsojen, a sodba še ni pravomočna. Janša se po vsaki od afer pobere in nadaljuje svojo pot na oblast še močnejši. Bo tako tudi to pot? Kakorkoli že bo: te afere niso najhujše, kar se nam je v tej državi zgodilo. So le simptomi za njeno splošno gospodarsko, finančno, politično, socialno in duhovno dekadenco. Ta pa je res skrb zbujujoča!

Vaš razgled

V noči na 23. junij smo lahko občudovali super luno. To noč se je namreč na svoji poti okoli Zemlje najbolj približala našemu planetu (na 357 tisoč kilometrov). Zdelo se je za 14 odstotkov večja in skoraj za tretjino svetlejša kot ponavadi. Navdihnili je številne fotografe, tudi Egon Cokana, ki je prispeval tole fotografijo »fantovskega sonca«. Naslednjič bomo takšno luno videli spet 10. avgusta 2014. D. Ž. / Foto: Egon Cokan

Kljub človekovemu občutku večvrednosti nad drugimi živimi bitji pa nas ob pogledu na krilate gospodarice neba obhaja zavist, ker ne moremo leteti. Kako neki ptice tam gori vidijo naš pritlehni svet, kako jim je lebdečim v razsežnih višavah? Najbrž ne bi zamenjale z nami. D. Ž. / Foto: Egon Cokan

Nove knjige (179)

Jugoslavija, moja dežela

MIHA NAGLIČ

»A tistega dne v samskem domu nismo mogli naleteti na situacijo, bolj drugačno od pričakovane. Namesto osamljenega tipa z bulo je bila namreč mala TV-dvorana natrpana do zadnjega kotička in vsi so buljili v televizor, na katerem so se, vsaj tako se je zdelo, vrtela poročila. Vzdušje je bilo podobno tistemu lani, ko je samce po drugem Piksijevem голу na tisti nepozabni tekmi osmišne finala proti Španiji zajela takšna evforija, da jih je morala miriti celo policija in je

Ramo končal na urgenci, ker ga je stresla električna, ko je poljubljal televizor in anteno. / Dvanajst mesecev kasneje smo Siniša, Mario in jaz, iščoč v množici navijačev opoldanskega televizijskega dnevnika čovjeka lubenicu, preseščeni ugotavljali, da za SFR Jugoslavijo navija le še manjši del zbrane ekipe. Tej je, to je bilo vidno iz aviona, neuradno poveljeval Milo Lola Ribar, ki je vsak dan ujel gajbo ali dve piva in je zdaj glasneje od vseh tulil, da ko jebe Jugoslavijo, če je lani popušila proti ustašem iz Argentine, in da ga ona v življenju ne zanima

več. Ob njem je, že tik ob televizorju, stal Mali Mirso, šestnajstletnik, ki je imel bolj odrasel obraz od Bate Živojinovića in se je temu primerno tudi obnašal in ki je zdaj vse prisotne najresneje opozarjal, da je konec sončenja, feragosta in ognjemetov v Areni, a ni povedal, zakaj. Bilo je tu zbranih, v dvorani samskega doma, še precej ljubiteljskih kričočev, katerih neizraziti glasovi pa so nam ostajali nerazumljivi, čeravno je bilo ob pogledu na njihove zariple obraze jasno, da dajejo vse od sebe.«

Gornji odlomek je iz romana Jugoslavija, moja dežela, za katerega je Goran Vojnović dobil Delovo nagrado kresnik za leto 2013. Žiriji, ki je izbrala najboljši roman leta 2012, je predsedoval

prof. dr. Miran Hladnik, gorenjski rojak in sodelavec Glasovih Snovanj. Iz utemeljitve: »Goranu Vojnoviću je novi romaneskni met uspel z brezprizivno strogostjo, s katero postavlja velika in težka vprašanja v nič kaj veseli balkanski zgodbi. Ta zgodba ne igra na karto jugonostalgijske, ampak jugopravičnosti, jugoresničnosti in se sprašuje tudi o tem, kaj – in kako sploh – ima slovenski nacionalizem opraviti z jugozapletenostjo in kaj imajo s krvavimi zgodbami staršev otroci. Vojnović se v svojem drugem romanu bralca dotika z dilemami, ki so tako univerzalne, da bi bolj ne mogle biti ...« Zgodba: Vladan Borojević išče očeta, oficirja JLA, ki naj bi padel v vojni po razpadu Jugoslavije

Goran Vojnović, Jugoslavija, moja dežela, Študentska založba, Ljubljana, 2012, 290 strani, 23 evrov, www.studentskazalozba.si

V LOKI 'LUFTAJO' ENKRAT NA MESEC

V centru Škofje Loke bo vsako prvo soboto v mesecu, vse do oktobra, potekal poseben festival kreativnosti; prva, junijska sobota pa je pokazala, da je ideja med ljudmi naletela na dober odziv.

Alenka Brun

Škofjeloški umetniški festival ali na kratko LUFT, kakor sta ga poimenovali njegovi idejni vodji Tina Vidovič in Mateja Štruc, je kreativen festival, ki omogoča ustvarjalcem, da predstavijo svoje unikatne izdelke in tako večajo svojo prepoznavnost med ljudmi; obiskovalcem pa omogoča nakup izdelkov, saj morda na njih naletijo redko ali jih niti nimajo drugače priložnost kupiti.

Festival je bil prvič junija, prihaja pa prva sobota v juliju, ko bo spet zavzel svoj prostor v središču Škofje Loke, na Cankarjevem trgu – in tako bo vse do oktobra. Prvič je bilo postavljenih dvajset stojnic, na katerih je svoje delo predstavilo petindvajset ustvarjalcev.

Med unikatnimi izdelki ste našli vse od oblačil, čevljev, nakita, torb, do slik, celo starih zemljevidov. Istočasno je bilo poskrbljeno za dodatno dogajanje v mestu, kot so to otroške delavnice in izmenjava oblačil, na primer.

Na LUFT-u so se predstavili posamezniki z Gorenjskega, iz Ljubljane, prišli so celo Primorci.

»Prvotni plan je bil, da predstaviva predvsem ustvarjalce iz lokalnega okoliša, vendar jih je bilo prijavljenih premalo, zato sva se odločili, da izbor razširiva in se lahko predstavi kateri koli ustvarjalec,« razložita Tina Vidovič in Mateja Štruc.

Obe radi ustvarjata, ideji jima nikoli ne zmanjka. Tina je sicer ekonomistka, Mateja krajinska arhitektka, ki se ukvarja z grafičnim oblikovanjem, obe pa se na LUFT-u

predstavljata tudi s svojim umetniškim navdihom, svojimi izdelki. O sami ideji in organizaciji dogodka, pa sta razmišljali že nekaj časa.

»Loški umetniški festival sledi dobri praksi podobnih dogodkov, ki zadnja leta potekajo po Sloveniji. V začetku leta sva se zato odločili, da poskusiva in zadevo realizirava še v Škofji Loki. Organizacija takega dogodka vzame kar nekaj časa, saj mora biti dobro izpeljan, na koncu naj bi bili ustvarjalci kot obiskovalci zadovoljni. Da vse skupaj deluje bolj sproščeno, dogodek popestri tudi živa glasba in kulinaričen vložek. Seveda je bilo največ dela s prvim LUFT-om, sedaj ko je stvar utečena in vedno bolj prepoznavna, bo vedno lažje. Pripravljava še spremljevalni popoldanski program, da bo mesto zaživelo še v soboto

popoldan.« S prvim LUFT-om, njegovim obiskom in splošnim vzdušjem na festivalu sta bili zadovoljni, želita pa si, da bi se o LUFT-u govorilo, da bi obiskovalci prišli v Škofjo Loko z namenom, da obiščejo stojnice, poklepetajo z ustvarjalci, popijejo kakšno kavo in preživijo prijetne trenutke na LUFT-u.

Naslednji LUFT se Škofji Loki obeta 6. julija, spremljevalni program bo vseboval bralnico pravljic, v popoldanskih urah bo prišel na obisk čarovnik Magic Aleksander, znova bo organizirana tudi izmenjava oblačil, ko vsak lahko prinese svoje odvečno oblačilo in ga zamenja za novo-staro, zbirali pa bodo tudi hrano in drugi potrebščine za živali iz zavetišč. Festivalu načrte lahko prekriža le dež. V tem primeru bo odpadel.

Na festivalu najdete posebne prstane za posebna dekleta. / Foto: Tina Dokl

Papir se lahko uporabi na različne načine. / Foto: Tina Dokl

Tina in Mateja sta Loškemu umetniškemu festivalu nadeli umetniško kratico LUFT. / Foto: Matic Zorman

LUFT je že prvič poskrbel za glasbeno spremljavo. / Foto: Tina Dokl

Turistično društvo Dražgoše je poskrbelo za svojo predstavitev. / Foto: Tina Dokl

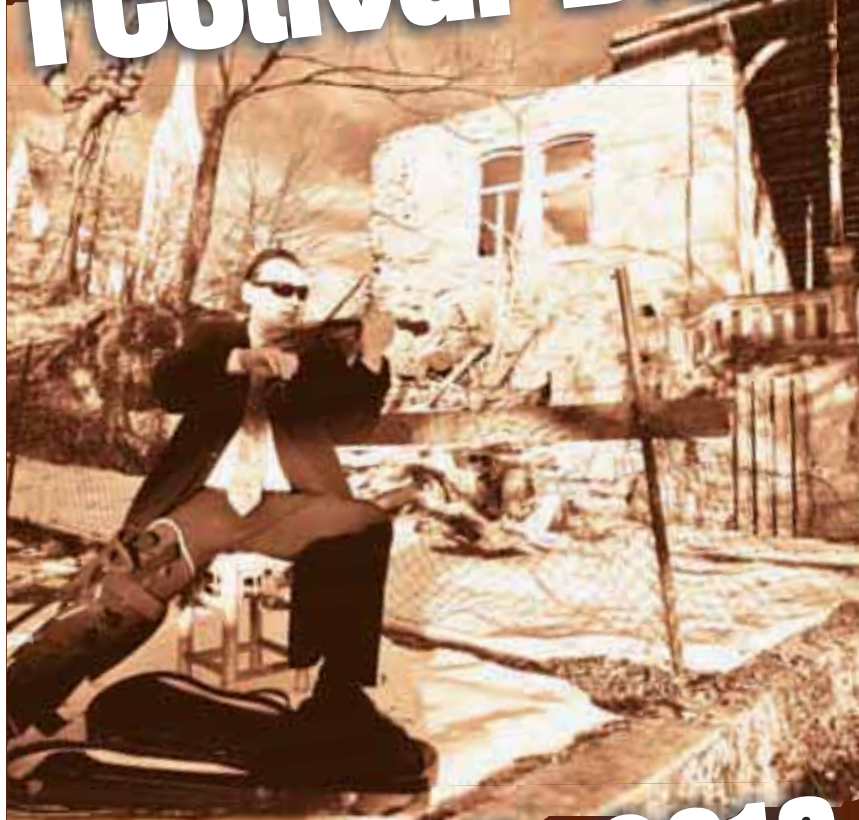
NAGRADNA KRIŽANKA

Program Festivala Bled

- 4. 7. Promenada: DEPECHED: slavnostno odprtje festivala
- 5. 7. Cerkev sv. Martina: Melbourne String Ensemble
- 6. 7. Grand hotel Toplice: Jezerska dvorana: Koncert ob odprtju kongresa ESTA Slovenije – MLADI TALENTI
- 7. 7. Grand hotel Toplice: Jezerska dvorana: Finale mednarodnega tekmovanja za violino
- 8. 7. Grand hotel Toplice: Jezerska dvorana: Finale mednarodnega tekmovanja za violo
- 9. 7. Cerkev sv. Martina: Mladi ljubljanski solisti
- 10. 7. Grand hotel Toplice: Jezerska dvorana: Finale mednarodnega tekmovanja za komorno igro
- 11. 7. Blejski grad, Viteška dvorana: Ljubljanski godalni kvartet
- 12. 7. Blejski grad, Viteška dvorana: Tartini kvartet
- 13. 7. Belvedere: Nula kelvina
- 14. 7. Belvedere: Tango Apasionada
- 15. 7. Belvedere: Še ena pomlad
- 16. 7. Belvedere: Vito Marenče group
- 17. 7. Belvedere: Starogradske / Sanjari

Vstopnina: tekmovanja in mladi talenti 10 evrov, ostali koncerti 14 evrov, popust za upokojnence 20 %

Festival Bled

1.7. - 18.7. 2013
Klasika Jazz Cross over

www.festivalbled.com

SESTAVIL:	ISLAMSKI	NAŠ BIVŠI	IRENA	ZIMSKA	PEVEC, KI	DROG NA	KRŠKO	PEVKA	POZIV	DELAVEC	IDA	KRATIČKA	ARTHUR
F. KALAN	TEOLOG	ROKOMETAŠ (R. V.)	PO RUSKO	PADAVALNA	POJE TENOR	VPREŽNEM VOZU		KRAJNCAN		V PROIZVODNJI KOSITRA	(I. R.)	AFRIŠKE DRŽAVE	
PLEMSTVO	13												
NAŠ JEZIKOSLOVEC (J. K.)													
REKA V ITALIJI								NAŠ PESNIK (JANEZ)		3			
ARGENTINSKI PLES							ZMAGA PRI SAHU	HRV. NOGOMETAŠ (GORAN) REKA V TURČIJI				PRIPRAVA ZA POKA-NJE S SMODNIKOM	JAMSKO SVETIŠČE V INDIJI, ADZANTA
TV VODITELJICA ROŠ				ZRAVILNA RASTLINA MODEL VOZILA VW					PESNIŠKI STIK				
LIDIJA OSTERC		11	BIVŠA PAPEŠKA KRONA TELOVADNO ORODJE						PERINA NA SODU, VEHA	AFRIŠKI PTIČ TEKAČ REKA V FRANCIJI, LOARA			
NAZIV ŽENA RIMSKIH VLADARJEV								MORSKA PEŠCINA DRAŽILEC	7				
GORENJSKI GLAS	SOL SEČNE KISLINE OSMI INTERVAL				1		GRŠKA MUZA ZGODOVINE				NEZNANEC NAŠ PISATELJ (JANKO)		
HUN, MADŽAR					DOLINA OB TRENTI		SOL SILICJEVE KISLINE VZKLIK NA BIKOBORBI						
ŽIVALSKI TROP							RIMSKA BOGINJA RASTLINSTVA						
TITAN		10	UTRJEVALEC ZA LASE SPODNJI DEL HRBTENICE				NOGOMETNI VRATAR CASILLAS SAMARJ					RIMSKI VOJŠKI POLK	TOPILO ZA LAKE
STAR SLOVAN				STISNJENA DLAN MESTO V ITALIJI					NIZOZEMSKA REKA TUDI RUHR	TELESNA STRAST IVAN LENDL	9		
FRANCOSKI PISATELJ (JULES)							PRIPADNIK VOJNE MORNARICE						
ANGLEŠKI PISATELJ (HAROLD)							STARO IME JEZERA MALAVI V AFRIKI	SAMO-KOLNICA (NAREČNO) HANS ARP					
GORENJSKI GLAS	REVOLVER	ROMAN WALTERJA SCOTTA VRSTA RAZSTRELVIVA								MORSKI SEŠALEC OBLIKA IMENA EVA			
GORA V KARAVANKAH					FR. SKLADATELJ (MAURICE) NJJE			6			JOŽE OLAJ PISATELJICA VASTE		
GRŠKI OTOK, IKARIJA								SAMODEJNI STROJ	TIŠINA	FR. PIŠEC (BORIS) DEL RAČUNALNIKA ZA BRANJE		15	
ŠPELA ROZIN			GLASBENA SKUPINA ETIKETA									TIPALO PRI ŽUŽELKAH	ANGLEŠKA IGRALKA (HELEN)
KITAJSKA UTEZNA MERA				LISTNATO DREVO SOPROGA GORBAČOV						PREŠERNOVA PESEM JAPONSKA POSODA ZA ČAJ			
TRAVNAT SVET NA KONCU NJIVE		5					FEVDALNI PODLOŽNIKI						
IGRALKA KEDROVA					POLDRAG KAMEN, CIRKON		CEPNOV OKEL MATEMATIČNI IZRAZ					TANJA RIBIČ DEDNA ZASNOVA	
FILOZOF-SKA SMER, KI ZANIKA OBSTOJ BOGA									DRŽAVA V AFRIKI		4		
BAKARAT CERERA CAIRE JARE TOLIGE	OTOŠKA DRŽAVA V MALIH ANTILH	PASJA KOŽA GRŠKA BOGINJA, ARTEMIS					12		PEVKA IN IGRALKA CARA				
HAZARDNA IGRA S KARTAMI		8							TURŠKI DRŽAVNIK EVREN				
PREDUJEM				KATARINA CAS DIVJA MAČKA									
KONEC POLOTOKA				SKRAJNI DEL ČESA ITAL. IGRALKA (SOPHIA)									
BELOTA, BELJAVA								2					
IZRAELSKI PREROK					GLASBENA ZVRST Z JAMAJKE			RAŽENJ					
HITER TEK					SLAVOJ ŽIŽEK VLADO KRESLIN								
ODEJA (KNUJIZNO)		14											
SANKAČ													

- Nagrade:**
- 1. nagrada: 2 vstopnici Tango Apasionada**
 - 2. nagrada: 2 vstopnici Vito Marenče group**
 - 3. nagrada: 2 vstopnici Starogradske / Sanjari**

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do ponedeljka, 8. julija 2013, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15			

Festival Bled

DRUŽABNA KRONIKA

PIVO, PNEVMATIKA IN GOLF

Slovenci v Nemčiji najraje obiskujemo mesta ali prireditve, posebne festivale; kranjska tovarna pnevmatik praznuje petnajst let delovanja; belgijska golfista pa sta se ustavila tudi na Bledu.

Alenka Brun

Počitniška dežela Nemčija se šteje med najbolj priljubljene turistične destinacije Evrope. Že tretje leto zaporedoma se je Nemčija uvrstila na drugo mesto najbolj priljubljenih destinacij Evropejcev. Pred njo je Španija, za njo Francija. Pri Slovencih pa je bila lani glede priljubljenosti na tretjem mestu. Nemčija s turizmom v domačo blagajno prinese več denarja kot gradbeništvo in avtomobilska industrija. Lani je prvič postala tudi najbolj obiskana

kulturna destinacija evropskih gostov.

Slovenci v Nemčiji najraje obiskujemo mesta ali prireditve, posebne dogodke, kot so koncerti, festivali. Najbolj priljubljena dežela med Slovenci ostaja Bavarska s glavnim mestom Münchenom, gradovi in seveda pivom. Priljubljeni deželi sta tudi Baden-Württemberg in Nordrhein-Westfalen. Berlin ostaja zanimiv predvsem za mlajše.

Predstavniki Nemške turistične organizacije (DZT) so tokratno predstavitev v Ljubljani 'zabelili' še kulinarično, kulturnim sladokuscem pa je bil namenjen obisk slavnostnega koncerta ob

200-letnici rojstva Richarda Wagnerja.

Slavnostno je zaznamovala svojo petnajstletnico delovanja tudi družba Goodyear Dunlop Sava Tires. Petnajst let bo kranjska tovarna pnevmatik dopolnila ravno na 1. julija. Na slovesnosti v ljubljanskem Viva filmu so navdušili Perpetuum Jazzile, glavni direktor družbe Thierry Villard pa je razrezal torto velikanko. Ameriški veleposlanik Joseph A. Mussomeli si je na prireditvi zaželel guganja na Goodyearovi pnevmatiki in sproščeno povedal: »Kranjsko tovarno sem obiskal dvakrat, trikrat in bil vedno navdušen

nad njihovo sproščenostjo. Veliko zaslug ima direktor Villard. Skoraj je popoln, le Francoz je (smeh).«

Izkušena belgijska golfista, Alexander Hautekiet in Kasper De Wulf, pa sta postavljala nov svetovni rekord v igranju golfa. V 24 urah sta skušala preigrati devet igrišč v kar devetih različnih evropskih državah. Vmes sta se ustavila tudi na Golf igrišču Bled. V uri in devetih minutah sta odigrala osemnajst lukenj. Da je izziv velik, govori dejstvo, da običajno med igro tečeta, razdalja, ki jo morata preteči, pa je enaka razdalji dveh maratonov

Nemčijo so na tiskovni konferenci predstavili nemški veleposlanik Werner Burkart, predstavnica Nemške turistične organizacije v Sloveniji Maja Horvat, predsednica Nemške turistične organizacije gospa Petra Hedorfer in predsednica Slovensko-nemške gospodarske zbornice Gertrud Rantzen. / Foto: AB

Moderna predstavitev schwarzwaldske šunke s stročjim fižolom in gorčico; ovčji sir z grozrdjem in rukolo; garnele z limonino-čili-sezamovo omako. / Foto: AB

Nemška sirova pita z rozinami rahlo spominja na ameriško sirovo torto. Schwarzwaldska torta pa je tokrat na mizo prispela v kozarcu. / Foto: AB

Sproščeni direktor Thierry Villard in okusna torta oziroma izbrani kos / Foto: Tina Dokl

Ameriški veleposlanik Joseph A. Mussomeli se je zagugal na Goodyearovi pnevmatiki. / Foto: Tina Dokl

VRTIMO GLOBUS

Strah Michaela Jacksona

Najstarejši sin pokojnega Michaela Jacksona, **Prince Jackson (16)**, je pričal v sodni obravnavi, ki koncertnega promotorja AEG Live bremeni neposrednega uboja pop zvezdnika. Na sodišču želijo dokazati, da je AEG plačalo zdravniku Conradu Murrayju za Jacksonov uboj.

Šestnajstletnik je na sodišču povedal, da je bil njegov oče navdušen nad turnejo, vendar se je bal pritiska s strani promotorjev. Klici med Jacksonom in promotorjem so se velikokrat končali s solzami v njegovih očeh, nekoč naj bi celo dejal, da ga bodo ubili. AEG obtožbe zanika.

Bell podprla istospolno usmerjene

Zagovornica gejev in lezbijk **Kristen Bell (32)** je po razveljavitvi zakona, ki prepoveduje poroko med istospolno usmerjenimi partnerji ter razveljavitvi prepovedi homoseksualnih porok v Kaliforniji za roko zaprosila svojega zaročenca Daxa Sheparda (38). Igralka je to storila kar preko Twitterja. Belova in Shepard, ki sta uradno zaročena od leta 2009 in sta marca prvič postala starša hčerki Lincoln, sta tako tudi mnogi drugi zvezdniki podprla zgodovinsko odločitev ZDA, ki sedaj dovoljuje poroko gejev in lezbijk.

Heidi odstranila Sealov tatoo

Heidi Klum (40) si je dala odstraniti permanentni tatoo na desni rami. Super model in pevec Seal, ki sta trenutno v ločitem postopku, sta se zanj odločila ob obnovitvi poročnih zaobljub leta 2008. »Ob četrti obletnici poroke sva si zaželela tatoo z najinimi imeni ter začetnicami najinih otrok,« je takrat povedala Klumova, ki je sedaj v zvezi s svojim telesnim stražarjem Martinom Kirstenom.

Umrli oče serije Družinske vezi

V 69. letu starosti je zaradi posledic raka na možganih umrl **Gary David Goldberg**, ustvarjalec priljubljene serije Družinske vezi iz osemdesetih let prejšnjega stoletja. Med njegovimi najuspešnejšimi stvaritvami je tudi serija Vsi županovi možje. V svoji dolgoletni karieri je Goldberg prejel med drugim kar emmyja in dva zlata globusa.

Eva in Ana sta simpatični mladenki v dvajsetih letih, prihajata pa z Jesenic oziroma Radovljice. S športnimi aktivnostmi skrbita za dobro postavo, radi potujeta ter kot hostesi pomagata na družabnih prireditvah – tokrat smo ju srečali v Šenčurju. / Foto: Samo Lesjak

Na svetu mnogo je poti,
a le ena vodi tja, kjer si ti.
Po tej poti za teboj,
pridemo mi vsi.

V SPOMIN

V teh dneh je minilo 20 let, odkar si odšel od nas, mož in oče

ANDREJ KRNIČAR ML.

Vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče, iskrena hvala.

Žena in otroci
23. junija 2013

Spomin je kot pesem, ki v srcih odzvanja,
spomin je kot cvet, ki nenehno poganja,
spomin je svetloba, ki dušo obliva
spomin je ljubezen, ki v srcih prebiva.

V SPOMIN

Boleč je spomin na 28. junij, ko mineva 20 žalostnih let, odkar te ni več med nami, naša ljuba

ANITA VETERNIK

Hvala vsem za vsako lepo misel nanjo, za postanek ob njenem grobu, za prižgano lučko ali poklonjen cvet.

Oči, mami, Boštjan

Kdor živi v spominu drugih,
ni mrtev, je samo oddaljen.
Mrtev je tisti, ki ga pozabijo.

ZAHVALA

Ob slovesu našega dragega moža, očka, tasta in strica

JOŽETA ALBREHTA

rojenega 20. 3. 1930 v Račevi pri Žireh

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena sožalja, cvetje, sveče, darovane maše in tolažbo v težkih trenutkih. Zahvala tudi zdravstvenemu osebju, gospodoma župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi
Škofja Loka, 21. junija 2013

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame, sestre in tašče

ANKE MUBI

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih. Hvala za darovano cvetje, sveče, svete maše, ustna in pisna sožalja ter spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala tudi p. Polikarpu in g. župniku Lavrincu ter pogrebniku Navček za lepo opravljen pogreb. Ohranimo jo v lepem spominu.

Njeni domači
Srednja Bela, 20. junija 2013

Radi nad tvojo dragi Nande,
črno zdaj pokleknemo jamo.
Prst poljubljamo,
ki pod njo drago nam leži telo.

V SPOMIN

Jutri, v soboto, 29. junija 2013, bo minilo žalostno leto, odkar si odšel od nas

NANDE CIMPERMAN

s Kokrice

Vsi, ki te imamo radi in obiskujemo tvoj grob

Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo Očetovo šli.
Tokrat, zvonovi, zvonite ...
(A. M. Slomšek)

ZAHVALA

V 87. letu je odšla v večnost naša mama, babica, prababica, tašča, sestra, teta, svakinja in sestrična

TILKA KURALT

roj. Kadivec, iz Hrastja pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, animatorjem in KUD Pod lipo Adergas, podjetjem Alpetour in Knauf Insulation za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, za darove za sv. maše ter spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi Domu starejših Naklo za večletno skrbno oskrbo in nego. Hvala gospodu župniku Urbanu Kokalju za sočuten govor in vodenje pogrebne obreda, pevcem za petje izbranih pesmi, trobentaču, gospodu Ivanu Miheliču za darovano pogrebno sv. mašo ter gospodu Francu Šenku. Vsem imenovanim in neimenovanim ISKRENA HVALA.

Vsi njeni
Ljubljana, Hrastje, Praprotna Polica, Škofja Loka, junij 2013

Ob nenadni in boleči izgubi našega dedija, očeta, partnerja, sina, brata, strica in svaka

ZAHVALA

SAŠA KOPAČA

roj. 30. 9. 1964 iz Gorenj pri Kranju

Z žalostjo v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sodelavcem, sosedom in sovaščanom, ki ste nam v dneh slovesa stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali denarno pomoč, cvetje, sveče, bili z nami povezani z dobro mislijo, prijazno besedo in ste Saša v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Iskrena zahvala gospodu župniku Francu Godcu za lepo opravljen obred, cvetličarni Urška za prelepe cvetlične aranžmaje, pevcem iz Predoselj za zapete pesmi, trobentaču, govorniku Viliju za podane besede, Nogometnemu klubu Britof, pogrebni službi Kranj za njihov trud in obzirnost v težkih trenutkih.

Posebej se želimo tudi zahvaliti osebju Nujne medicinske pomoči in dr. Moharju za njihovo hitro posredovanje, zbranost in trud, ki nam bo ostal v spominu in nas tolažil v teh težkih trenutkih.

Vsi njegovi

Celo življenje si vozil
po cestah sveta,
pa te angel varuh je
varoval.

ZAHVALA

A ko prišla je bolezen,
si za vedno zaspal.

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo vedno ostal.

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.

Mnogo prezgodaj nas je v 61. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, zet, brat, stric, nečak, bratranec

JANEZ ČEBAŠEK

z Olševka

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, molitve, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebno se zahvaljujemo osebju Bolnišnice Golnik in dr. Urški Lunder, Onkološkemu inštitutu in prof. dr. Matjažu Zwitteru, župniku Janezu Vilfanu in kaplanu Gregorju Roglju, nosačem, PGD Olševka, pevcem in pogrebni službi Navček. Še enkrat vsem in vsakemu posebej, tudi če vas nismo posebej imenovali, iskrena hvala za vse kar ste storili dobrega in nam stali ob strani ob težkih trenutkih.

Vsi njegovi
Olševka, Bukovica, Strahinj, Naklo, 20. junija 2013

Utihnil je tvoj glas,
obstalo je tvoje plemenito srce,
ostali so sledovi tvojih pridnih rok
in kruto spoznanje, da te ni več.

ZAHVALA

V 71. letu se je nenadoma poslovil naš dragi

MILAN ČEFERIN

iz Gorenje vasi, Blegoška ulica 14

Iskrena hvala vsem sorodnikom, dobrim sosedom, vaščanom, prijateljem, znancem, nekdanjim sodelavcem, ki ste nam izrekli sožalje in bili z nami v težkih trenutkih. Hvala za podarjene sveče, cvetje in denarne darove. Hvala župniku gospodu Jožetu Dolencu za pogrebni obred, pevcem in pogrebni službi Hipnos. Posebna zahvala PGD Gorenja vas, govorniku Gregorju Stanoniku za poslovilne besede, pohodnikom na Brda, reševalni postaji Škofja Loka, dr. Šubičevi, kardiološkemu oddelku UKC Ljubljana, družini Razložnik za vsestransko pomoč. Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste ga poznali, ga imeli radi in se v tako velikem številu poslovili od njega, še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi
Gorenja vas, 9. junija 2013

ANKETA

Ponos naših krajev

MATEJA RANT

Na Bledu si je odslej mogoče ogledati edinstven primer naše kulturne dediščine, ki ga predstavlja čebeljak. Domača javnost se bo lahko seznanila s pomenom čebel in čebelarstva, tujci pa bodo lahko spoznali čebeljak, ki je slovenska posebnost.

Foto: Gorazd Kavčič

Janez Fajfar, župan Bleda:

»Čebela je ena najbolj korištnih živali, slovenski čebelarji pa so bili že včasih na Dunaju ponos naših krajev. Čebeljnaki predstavljajo edinstven primer kulturne dediščine.«

Boštjan Noč, predsednik Čebelarstva Slovenije:

»Čebeljak na taki markantni lokaciji bo prispeval k oza-veščanju domače javnosti. Obenem bodo tujci spoznali naš čebeljak, ki je res nekaj posebnega.«

Blaž Primožič, avtor čebeljnaka:

»Ljudje bodo lahko povonjali, kako diši v panjih in prišli v stik s čebelami na varen način, se seznanili z našimi medonosnimi rastlinami in poskusili žlico medu.«

Blaž Ambrožič, avtor zamisli o postavitvi čebeljnaka:

»Sam se ukvarjam s čebelarstvom na Selu. To ljudi pritegne, zato se je porodila ideja, da bi čebeljak postavili tudi na Bledu.«

Marija Rozman, Bled:

»Čebeljak je res čudovit, ker je v blejskem stilu. Prav je, da se promoviramo tudi na ta način. S čebelarstvom se ukvarjamo tudi sami, saj ima mož okrog petdeset pancev.«

Šola od nekdaj bogastvo kraja

Podružnična šola Kovor, ki jo je v tem šolskem letu obiskovalo 56 učencev, letos praznuje 120-letnico.

ANA ŠUBIC

Kovor – Skedenj v Kovorju so prejšnji četrtek z željo počastiti 120-letnico kovorske šole do zadnjega kotička napolnili sedanji in nekdanji učenci, njihovi starši, učitelji in številni krajanji. V kulturnem programu so se preko igranih prizorov sprehodili skozi zgodovino šolstva v Kovorju. Začetki poučevanja segajo že v leto 1856, ko je kaplan Zorman otroke poleg verouka v nedeljski šoli učil tudi pisanja in branja. Po njegovem odhodu 20 let ni bilo pouka, nakar je leta 1888 v Kovor prišel župnik Lovrenc Krištofič, ki je v župnišču trikrat tedensko učil branje, pisanje in računstvo, vse do leta 1892, ko je tedanja občina Kovor kupila zemljišče in leta 1893 dala zgraditi šolo, ki tako letos praznuje 120-letnico.

V tem šolskem letu jo je v petih oddelkih obiskovalo 56 učencev, poučuje pa jih šest učiteljic z Irmo Lipovec na čelu, ki že vrsto let uspešno vodi šolo in septembra odhaja v pokoj. Poseben izživ jim predstavljajo projekti, s katerimi raziskujejo domač kraj. V zadnjih petih letih se lahko pohvalijo s knjigo o zgodovini kovorske občine na 450 straneh,

Na prireditvi so učenci prikazali pomembna obdobja šolstva v Kovorju. / Foto: Luka Renar

pripravili so tudi knjižico o uspešnih domačih smučarjih in raziskovali portale tržiških vrat. »Verjamem, da je v glavah učiteljic še mnogo idej, ki bodo povezovalne ne le šolo, ampak tudi starejše in mlajše generacije. To je tisto, kar naj bi šola nudila kraju,« je na prireditvi poudarila Marjeta Kepec s kranjskega zavoda za šolstvo.

»Ta šola je vedno bila bogastvo kraja in gibalno razvoja. Naj tako ostane še naprej,« je v imenu sveta Krajevne skupnosti Kovor dejal Janez Šter. »Vsake toliko

časa z ministrstva dobimo kakšen razmislek o ukinitvi podružničnih šol, a dokler bom župan, se to ne bo zgodilo,« je obljubil župan Borut Sajovic. Štefan Žun, ravnatelj OŠ Bistrica, pod katero sodi kovorska podružnica, meni, da so pri vzgoji in širjenju znanja mladih uspešni tudi zato, ker zastavljene cilje uresničujejo skupaj z učenci, s starši in krajanji. »Prav po tem je kovorska šola znana že od nekdaj. Predlogi okolja se bodo tudi v prihodnje pomembno odražali v programih dela šole.«

Prireditve so poleg učencev obogatili tudi krajanji, sklenili pa so jo s slovesom od 11 petošolcev, ki septembra odhajajo v Bistrice, in sprejemom 17 bodočih prvotolcev.

Na šoli, kjer so se tako kot drugod ta teden začele počitnice, sicer vlada prijetno in delovno vzdušje, je dejala Irma Lipovec, potrebovali pa bi prostor za telovadbo ali vsaj igrala na šolskem igrišču. Občina sicer letos načrtuje adaptacijo šole s sanacijo temeljev, izolacijo in novo fasado.

ZGORNJE JEZERSKO

Odprtje letne sezone na Ledinah s simfoniki

Člani Planinskega društva Kranj bodo jutri, 29. junija, na prav poseben način odprli poletno planinsko sezono na Ledinah. V Kranjski koči na 1700 metrih visoko bodo ob 15. uri namreč skupaj s Simfoničnim orkestrom pripravili koncert klasične glasbe v divjem amfiteatru Ravenske Koče so začeli lani. Z jutrišnjim koncertom se bodo planinci spomnili tudi helikopterske nesreče, ki se je med gorskim reševanjem v bližini kočke zgodila pred osemindesetimi leti. Predstavniki PD in PZS bodo ob spomeniku položili venec. Člani PD Kranj bodo jutri v sklopu tega srečanja organizirali tudi vodeno turo na Ledine (zbor ob 8. uri pred Mercatorjem na Primskovem v Kranju), s pristopom po Lovski poti, na kateri so markacisti PZS prav pred dnevi zaključili obnovo. J. P.

ŠKOFJA LOKA

Praznovali bodo na Škofjeloškem gradu

Občina Škofja Loka 30. junija praznuje občinski praznik. Slavnostna akademija bo na predvečer praznika, 29. junija, ob 19.30 na Škofjeloškem gradu. Kulturni program bodo oblikovali mezzosopranistka Manca Izmajlova ter violinista Oksana Pečeny in Benjamin Izmajlov z orkestrom Astorpija. Podelili bodo tudi priznanja občine, in sicer zlati grb Jožetu Stanoniku, srebrni priznanji Valentinu Jesenovcu in Štefanu Kalamarju, bronasta pa skupini mentorjev in koordinatorjev programa MEPI, mednarodnega priznanja za mlade, in Lokalni akcijski skupini. D. Ž.

ŽELEZNIKI

Utrip preteklega stoletja na fotografijah

Zgodovinska skupina pri župniji Železniki je pripravila fotografsko razstavo Železniki – utrip preteklega stoletja, ki jo bodo odprli danes, v petek, ob 17. uri v Benedkovi hiši na Trnju. Razstava prikazuje starejše in redke fotografije o dogajanju v Železniki od začetka preteklega stoletja do konca 60. let, na ogled pa bo do 7. julija. A. Š.

ŽIROVNICA

Spomnili se bodo padlih talcev

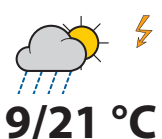
Ob spominskem dnevu Občine Žirovnica bo danes, v petek, ob 19. uri pri spomeniku talcem v Mostah slavnostna prireditve v spomin na požig mostu in streljanje talcev. A. Š.

vremenska napoved

Nadaljevalo se bo nestanovitno in razmeroma sveže vreme. Dopoldne bo dokaj sončno, popoldne pa bodo nastajale krajevne plohe in posamezne nevihte.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

9/21 °C

SOBOTA

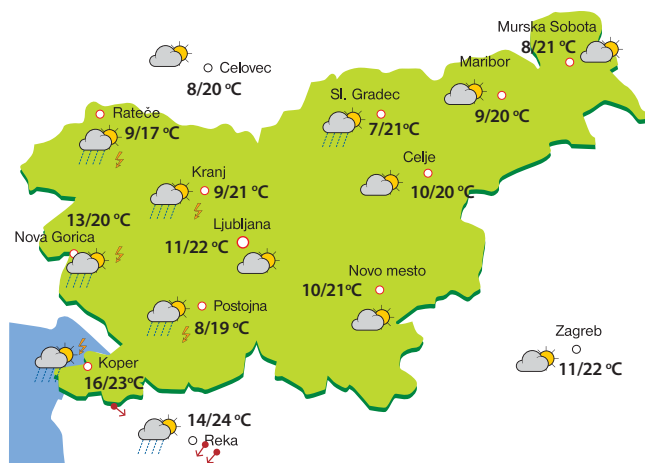

10/20 °C

NEDELJA

10/24 °C

RADIO KRANJ
97.3 MHz

RADIO KRANJ d.o.o.
Srtarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2022-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si